

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**“ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΑΚΗΣ”**

**ΤΩΝ: ΠΟΜΑΚΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΡΑΖΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**

ΕΠΙΒΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2011

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την πραγματοποίηση της παρούσας πτυχιακής θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε τον επιβλέποντα καθηγητή για την πολύτιμη καθοδήγησή του.

Επιπλέον ευχαριστούμε όλους τους υπαλλήλους και τους αιρετούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για τη βοήθεια και τη συμμετοχή τους στη συγκέντρωση των στοιχείων της έρευνας και φυσικά ένα τεράστιο ευχαριστώ στους γονείς μας που όλα αυτά τα χρόνια στηρίζανε με κάθε τρόπο τις σπουδές μας στο ΤΕΙ Καλαμάτας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ – ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Η παρούσα εργασία αποτελεί μέρος της πανελλαδικής έρευνας του τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας για το νέο θεσμό της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης (Πρόγραμμα Καλλικράτης) με ερευνώμενο πληθυσμό τους αιρετούς της.

Το κομμάτι λοιπόν που μας αναλογεί σε αυτή, το οποίο αποτελεί και το θέμα της εργασίας μας είναι η έρευνα στους αιρετούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων από το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, έχοντας ως σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο θεσμό της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης (Πρόγραμμα Καλλικράτης) και το κατά πόσο είναι δυνατό να εφαρμοστεί αποτελεσματικά στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το κυρίως τμήμα της εργασίας αυτής αποτελείται από δύο μέρη.

Το πρώτο μέρος, ασχολείται με τη φυσιογνωμία της περιοχής που ερευνάμε (Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης). Γίνεται δηλαδή, μια γενική επισκόπηση της περιοχής, παρουσιάζοντας γεωφυσικά, δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά στοιχεία τα οποία επί της ουσίας συνθέτουν την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας, έτσι ώστε να έχουμε, όσο το δυνατόν, μια πλήρη εικόνα της υπάρχουσας κατάστασης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζονται και αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς. Έρευνα, που βοήθησε στο να βγουν ορισμένα συμπεράσματα για το πώς κρίνουν οι αιρετοί, το νέο θεσμό της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης (Πρόγραμμα Καλλικράτης) και το κατά πόσο εφαρμόζεται ή μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΡΕΥΝΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ, ΝΕΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ – ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	ii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ/ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	x
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	5
1.1. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	5
1.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	8
1.2.1. Πληθυσμιακά στοιχεία.....	8
1.2.2. Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού.....	9
1.2.3. Αγροτικός – ημιαστικός – αστικός πληθυσμός.....	10
1.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΜΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	11
1.3.1. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν.....	11
1.3.2. Διαχρονική σύγκριση ΑΕΠ.....	12
1.3.3. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν ανά τομέα παραγωγής.....	13
1.4. ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	14
1.5. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΑΝΕΡΓΙΑ	17
1.6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	20
2. ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	23
2.1. Η ΕΡΕΥΝΑ	23
2.2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΑΝΑΛΥΣΗ	24
2.2.1. Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου.....	24
2.2.2. Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Αιρετής Περιφέρειας.....	40
2.2.3. Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.....	50
2.2.4. Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Πόροι.....	80
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	87
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	90
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	95

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Πληθυσμιακά Στοιχεία Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και Περιφερειακών ενοτήτων. .8	
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και Περι. Ενοτήτων. .9	
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Διαχρονική εξέλιξη του Πληθυσμού κατά την περίοδο 1961-2011. 10	
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν Περιφέρειας Α.Μ.Θ. 12	
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Περιφέρειας Α.Μ.Θ. 13	
ΠΙΝΑΚΑΣ 6 : Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά τομέα παραγωγής. 13	
ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Φύλο Αιρετών. 24	
ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Ηλικιακή Ομάδα Ερωτώμενων. 25	
ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Επίπεδο εκπαίδευσης. 26	
ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Τομέας Απασχόλησης Ερωτώμενων. 27	
ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης. .28	
ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης. 29	
ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης. 30	
ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα. 31	
ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα. 32	
ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα. 33	
ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα. 34	
ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα. (διάκριση σε μέλη Δ.Σ. και απλά μέλη). 35	
ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα. 36	
ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Ιεραρχημένα κίνητρα συμμετοχής ερωτώμενων στις Περι. Εκλογές. 37	
ΠΙΝΑΚΑΣ 21: Ιεραρχημένα κατά προτεραιότητα, κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων. 39	
ΠΙΝΑΚΑΣ 22: Αξιολόγηση του νέου συστήματος διοίκησης. 40	
ΠΙΝΑΚΑΣ 23: Σημαντικότερα προβλήματα νέου θεσμικού πλαισίου. 41	

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου	43
ΠΙΝΑΚΑΣ 25: Ορθότητα νέας διάταξης για τον εξ αρχής ορισμό των Αντιπεριφερειάρχων.	45
ΠΙΝΑΚΑΣ 26: Κριτική για την έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο.	46
ΠΙΝΑΚΑΣ 27: Η θέση των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού.	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 28: Καταλληλότερος τρόπος συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση κάποιων πολιτικών.	48
ΠΙΝΑΚΑΣ 29: Απαιτούμενα για ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 30: Ετοιμότητα Περιφερειακού Συμβουλίου.	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 31: Εκτιμώμενος χρόνος προσαρμογής του Περιφερειακού Συμβουλίου.	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 32: Απαιτούμενα για την εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.	52
ΠΙΝΑΚΑΣ 33: Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;	54
ΠΙΝΑΚΑΣ 34: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (Ιεραρχημένα).	55
ΠΙΝΑΚΑΣ 35: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 36 : Ιεραρχημένα Περιφερειακά προβλήματα της Περιφέρειας.	58
ΠΙΝΑΚΑΣ 37: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας	59
ΠΙΝΑΚΑΣ 38: Ιεραρχημένες προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων.	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 39: Θέματα διαχείρισης απορριμμάτων	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 40: Ιεραρχημένες προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.	62
ΠΙΝΑΚΑΣ 41: Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.	63
ΠΙΝΑΚΑΣ 42: «που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας σας;».....	64
ΠΙΝΑΚΑΣ 43: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (ιεραρχημένα).	65
ΠΙΝΑΚΑΣ 44: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας	67

ΠΙΝΑΚΑΣ 45: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρεια ΑΜΘ (ιεραρχημένα).....	68
ΠΙΝΑΚΑΣ 46: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρεια ΑΜΘ	70
ΠΙΝΑΚΑΣ 47: αξιολόγηση απορρόφησης κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση δημόσιων κ ιδιωτικών επενδύσεων μέχρι σήμερα..	72
ΠΙΝΑΚΑΣ 48: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού;	73
ΠΙΝΑΚΑΣ 49: Συμμετοχή της περιφέρειας ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει.	74
ΠΙΝΑΚΑΣ 50: Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή της Περιφέρειας.	75
ΠΙΝΑΚΑΣ 51: «Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;».....	76
ΠΙΝΑΚΑΣ 52: Τομείς προμήθειας υπηρεσιών της Περιφέρειας.....	77
ΠΙΝΑΚΑΣ 53: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες.	78
ΠΙΝΑΚΑΣ 54: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από οργανώσεις ή πρόσωπα.	79
ΠΙΝΑΚΑΣ 55: «Πως κρίνετε το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική κυβέρνηση και την ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων;».....	80
ΠΙΝΑΚΑΣ 56: Ιεράρχηση πηγών τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων.....	81
ΠΙΝΑΚΑΣ 57: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).....	82
ΠΙΝΑΚΑΣ 58: Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την παροχή των υπηρεσιών που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας.	83
ΠΙΝΑΚΑΣ 59: Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.....	84
ΠΙΝΑΚΑΣ 60: Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....	85

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Κατανομή εκτάσεων της Περι. Α.Μ.Θ. Σε βασικές κατηγορίες χρήσης γης. .	8
ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Γεωγραφική κατανομή του ΑΕΠ στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ.	11
ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Κατά κεφαλή ΑΕΠ ως % του συνόλου της Περιφέρειας Α.Μ.Θ.	12
ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Φύλο Αιρετών.	24
ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Ηλικιακή Ομάδα Ερωτώμενων.	25
ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Επίπεδο Εκπαίδευσης.	27
ΓΡΑΦΗΜΑ 7: Τομέας Απασχόλησης Ερωτώμενων.	28
ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης. .	29
ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.	30
ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.	31
ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.	32
ΓΡΑΦΗΜΑ 12: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.	33
ΓΡΑΦΗΜΑ 13: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.	34
ΓΡΑΦΗΜΑ 14: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.	35
ΓΡΑΦΗΜΑ 15: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα. (διάκριση σε μέλη Δ.Σ. και απλά μέλη).	36
ΓΡΑΦΗΜΑ 16: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.	37
ΓΡΑΦΗΜΑ 17: Κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές.	38
ΓΡΑΦΗΜΑ 18: Ιεραρχημένα κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές (Προτεραιότητες 1-4).	38
ΓΡΑΦΗΜΑ 19: Ιεραρχημένα κατά προτεραιότητα, κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.	40
ΓΡΑΦΗΜΑ 20 : Αξιολόγηση του νέου συστήματος διοίκησης.	41
ΓΡΑΦΗΜΑ 21: Σημαντικότερα προβλήματα νέου θεσμικού πλαισίου.	42
ΓΡΑΦΗΜΑ 22: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου (ποσοστό).	45

ΓΡΑΦΗΜΑ 23: Ορθότητα νέας διάταξης για τον εξαρχής ορισμό των Αντιπεριφερειάρχων.	46
ΓΡΑΦΗΜΑ 24: Κριτική για την έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο.	47
ΓΡΑΦΗΜΑ 25: Η θέση των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού.	48
ΓΡΑΦΗΜΑ 26: Καταλληλότερος τρόπος συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση κάποιων πολιτικών.	49
ΓΡΑΦΗΜΑ 27: Απαιτούμενα για ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης (Ποσοστό).	50
ΓΡΑΦΗΜΑ 28: Ετοιμότητα Περιφερειακού Συμβουλίου.	51
ΓΡΑΦΗΜΑ 29: Εκτιμώμενος χρόνος προσαρμογής του Περιφερειακού Συμβουλίου.	52
ΓΡΑΦΗΜΑ 30: Απαιτούμενα για την εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.	53
ΓΡΑΦΗΜΑ 31: Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;	54
ΓΡΑΦΗΜΑ 32: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (1 ^η προτεραιότητα).....	55
ΓΡΑΦΗΜΑ 33: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (Ιεραρχημένα, Προτεραιότητες 1-5).	56
ΓΡΑΦΗΜΑ 34 Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας.....	57
ΓΡΑΦΗΜΑ 35: Πρώτο σε προτεραιότητα περιβαλλοντικό πρόβλημα της Περιφέρειας	58
ΓΡΑΦΗΜΑ 36: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας	59
ΓΡΑΦΗΜΑ 37: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας	60
ΓΡΑΦΗΜΑ 38: Προτεραιότητες 1-5 στα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων.	61
ΓΡΑΦΗΜΑ 39: Θέματα διαχείρισης απορριμμάτων	62
ΓΡΑΦΗΜΑ 40: Προτεραιότητες 1-5 στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.	63
ΓΡΑΦΗΜΑ 41: Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.	64
ΓΡΑΦΗΜΑ 42: «που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας σας;».....	65
ΓΡΑΦΗΜΑ 43: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας	66
ΓΡΑΦΗΜΑ 44: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (προτεραιότητες 1-5).	66

ΓΡΑΦΗΜΑ 45: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας	67
ΓΡΑΦΗΜΑ 46: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ (1 ^η προτεραιότητα).	69
ΓΡΑΦΗΜΑ 47: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ (προτεραιότητες 1-5).	69
ΓΡΑΦΗΜΑ 48: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ	71
ΓΡΑΦΗΜΑ 49: αξιολόγηση απορρόφησης κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση δημόσιων κ ιδιωτικών επενδύσεων μέχρι σήμερα.	72
ΓΡΑΦΗΜΑ 50: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού;	73
ΓΡΑΦΗΜΑ 51: Συμμετοχή της περιφέρειας ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει.	74
ΓΡΑΦΗΜΑ 52: Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή της Περιφέρειας	75
ΓΡΑΦΗΜΑ 53: «Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;».	77
ΓΡΑΦΗΜΑ 54: Τομείς προμήθειας υπηρεσιών της Περιφέρειας.	78
ΓΡΑΦΗΜΑ 55: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες.	79
ΓΡΑΦΗΜΑ 56: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από οργανώσεις ή πρόσωπα.	80
ΓΡΑΦΗΜΑ 57: «Πως κρίνετε το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική κυβέρνηση και την ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων;».	81
ΓΡΑΦΗΜΑ 58: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων. (προτεραιότητες 1-5).	82
ΓΡΑΦΗΜΑ 59: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).	83
ΓΡΑΦΗΜΑ 60: Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την παροχή των υπηρεσιών που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας.	84
ΓΡΑΦΗΜΑ 61: Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.	85
ΓΡΑΦΗΜΑ 62: Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.	86

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ/ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Α.Ε.Π.=Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Α.Μ.Θ.=Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

Δ.Ε.=Διοικητικό Συμβούλιο

Ε.Ε.=Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΛ.ΣΤΑΤ.=Ελληνική Στατική Αρχή

Ε.Σ.Υ.Ε.=Ελληνική Στατική Υπηρεσία Ελλάδας

Ν.Π.Δ.Δ.=Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Ο.Τ.Α.=Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ο.Α.Ε.Δ.-Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Π.Ε.=Περιφερειακή Ενότητα

Π.Ε.Σ.Δ.Α.=Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

Π.Σ.=Περιφερειακό Συμβούλιο

Σ.Δ.Ι.Τ.=Σύμπραξη Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα

Τ.Α.=Τοπική Αυτοδιοίκηση

Τ.Ε.Ι.=Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Φ.Π.Α.=Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην χώρα μας από τα αρχαία ακόμα χρόνια έκανε την εμφάνισή της μια κάποια μορφή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Θησέας – Δήμος Αρχαίας Αθήνας). «Η αυτοδιοίκηση αποτελεί το βασικό κύτταρο της δημοκρατίας. Είναι το πρώτο σχολείο δημοκρατικής λειτουργίας και παιδείας του πολίτη σε τοπικό επίπεδο»¹. Έχοντας περάσει από πολλές αλλαγές από τότε και με πολλές καθυστερήσεις, μπορούμε να πούμε πως το 1997, με την ψήφιση του Νόμου 2539/1997, γνωστός ως το Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας», έχουμε ίσως μια ολοκληρωμένη και ριζική αναμόρφωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με το Πρόγραμμα Καποδίστριας στη χώρα μας υπήρχαν δύο βαθμοί Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) .

Οι Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ, συνολικά 910 δήμοι και 124 κοινότητες είχαν διαιρεθεί τότε σε δημοτικά διαμερίσματα, ενώ οι Δευτεροβάθμιοι ΟΤΑ, συνολικά 57 νομαρχίες και 19 επαρχίες ακολούθησαν το χωρισμό της χώρας σε νομούς, εκτός της Αττικής.

Οι Περιφέρειες ήταν συνολικά 13, υπεύθυνες για το συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ο περιφερειάρχης ήταν διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση. Το 2010 θεωρήθηκε αναγκαία μια νέα ριζική, δομική αλλαγή του τρόπου λειτουργίας του κράτους, της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης στη Χώρα μας, η οποία θα εναρμονίζει και το ελληνικό μοντέλο διακυβέρνησης στο θεσμικό κεκτημένο του νομικού και πολιτικού πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έτσι με το νόμο 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Β/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους.

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης οι Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ περιορίζονται σε 325 δήμους μέσω εθελοντικών ή αναγκαστικών. Η διαίρεσή τους είναι σε δημοτικές ενότητες οι οποίες ουσιαστικά ταυτίζονται με τους δήμους που συνενώθηκαν, και αυτές με τη σειρά τους διαιρούνται σε κοινότητες οι οποίες ταυτίζονται με τα παλιά δημοτικά διαμερίσματα. Οι Δήμοι αναλαμβάνουν μια σειρά από νέες αρμοδιότητες όπως:

- Πολεοδομικές εφαρμογές & έκδοση οικοδομικών αδειών

¹ Άρθρο Βασιλή Γιαννακόπουλου, Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής, «Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ο ρόλος της», 29/1/2009, <http://www.airetos.gr/default.aspx?pageid=1741>

- Τομέας κοινωνικής πρόνοιας
- Έκδοση σειράς επαγγελματικών αδειών
- Τομέας γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας
- Τομέας εκτέλεσης έργων, συγκοινωνιακών υποδομών
- Τομέας προστασίας δημόσιας υγείας
- Παιδείας (δια βίου μάθηση, υποστήριξη σχολικών υποδομών)

Οι νομαρχίες καταργήθηκαν και οι περιφέρειες, οι οποίες παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αποτελούν πλέον τους δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο. Στις νέες αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας εντάσσονται :

- Το σύνολο των αρμοδιοτήτων που αφορά στον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό
- Η περιφέρεια να αποτελέσει το θεσμικό πλαίσιο της Πράσινης Ανάπτυξης
- Μεταφορά αρμοδιοτήτων με στόχο την ανάπτυξη & την εύρυθμη λειτουργία των δύο μεγαλύτερων χωρικών ενοτήτων της χώρας (Περιφέρεια Αττικής – Μητροπολιτικό Διαμέρισμα Θεσσαλονίκης).

Ένα νέο χαρακτηριστικό που εισήχθη με το Πρόγραμμα Καλλικράτης είναι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες είναι συνολικά 7. Αντικαθιστούν στη ουσία τις 13 περιφέρειες του «Καποδίστρια». Σε αυτές μεταφέρονται οι αρμοδιότητες των Περιφερειών οι οποίες από το σύνταγμα επιβάλλεται να παραμείνουν υπό κεντρική διοίκηση. Οι επικεφαλής τους έχουν τον τίτλο του γενικού γραμματέα και διορίζονται από την κυβέρνηση.

Αυτή την στιγμή και ενώ λειτουργούσαν περίπου 6.000 Νομικά Πρόσωπα , αφού κρίθηκαν αναποτελεσματικά ως προς το αντικείμενο που δημιουργήθηκαν, με επικάλυψη αρμοδιοτήτων, με σπατάλες ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α), όπου προβλέπονται υποχρεωτικές συγχωνεύσεις για τα ΝΠΔΔ και τις Κοινωφελείς Επιχειρήσεις, μειώθηκε δραστικά ο αριθμός τους και από 6.000 οδηγήθηκαν σε λιγότερο από 2.000.

Να σημειώσουμε ότι στους νέους ΟΤΑ θεσπίστηκαν και λειτουργούν μια τα παρακάτω νέα όργανα:

- *Εκτελεστική Επιτροπή:* αποτελείται από τον δήμαρχο & τους αντιδημάρχους, είναι συλλογικό όργανο & παρακολουθεί της εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής

- *Οικονομική Επιτροπή:* Αποτελείται από τον αρμόδιο αντιδήμαρχο & 6-10 μέλη. Είναι υπεύθυνη για τη συγκρότηση, παρακολούθηση & έλεγχο της οικονομικής λειτουργίας του δήμου
- *Συμβούλιο ένταξης μεταναστών:* Γνωμοδοτικό όργανο με 5-11 μέλη
- *«Συμπαραστάτης» Δημότη & Επιχείρησης:* Πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, θα δέχεται καταγγελίες για κακοδιοίκηση στο δήμο
- *Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης:* γνωμοδοτικό όργανο σε δήμους >10.000
- *Επιτροπή ποιότητας ζωής:* Σε δήμους >10.000

Στη χρηματοδότηση των ΟΤΑ πέραν των Δημοτικών Επιχειρήσεων, οι οποίες με το νέο καθεστώς μειώνονται μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων, των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, των δημοτικών τελών και του Κρατικού Προϋπολογισμού, προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρος ακίνητης περιουσίας).

Τέλος με το νέο καθεστώς αποφασίστηκε η διεξαγωγή των Αυτοδιοικητικών εκλογών κάθε 5 χρόνια, το μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές. Για την ανακήρυξη του νικητήριου συνδυασμού απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία. Εάν κάτι τέτοιο δεν επιτευχθεί η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

Η παρούσα λοιπόν πτυχιακή εργασία, ερευνά το νέο αυτό σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων από το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Σκοπός μας είναι η διερεύνηση των απόψεων των αιρετών της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, η οποία αποτελεί και την περιοχή της έρευνας μας, για το νέο σύστημα ως θεσμό και το κατά πόσο είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή του στη συγκεκριμένη περιφέρεια.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη μορφή ερωτηματολογίου και προσωπικών συνεντεύξεων στους 57 αιρετούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Το ερωτηματολόγιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε, αποτελείται από πέντε (5) τμήματα με τρεις (3) τύπους ερωτήσεων.

Πέρα λοιπόν από το πρώτο τμήμα, που αφορά στη ταυτότητα του ερωτώμενου, στη συνέχεια οι ερωτήσεις, οι οποίες διακρίνονται σε τρεις τύπους (α. πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, β. πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση και γ. μοναδικής απάντησης.), επικεντρώνονται στο θεσμικό πλαίσιο της αιρετής περιφέρειας, στην εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και

Θράκης, στους νέους τομείς προς αξιοποίηση (κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός) και στην κοινωνική πολιτική.

Τέλος, δίνεται η δυνατότητα στους αιρετούς να εκφράσουν ανοιχτά την άποψή και το όραμά τους για την περιφέρεια κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής περιφερειακής διακυβέρνησης.

1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

1.1. Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης βρίσκεται στο ΒΑ τμήμα της χώρας. Συνορεύει με την Τουρκία ανατολικά και με την Βουλγαρία βόρεια. Δυτικά γειτνιάζει με την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Νότια βρέχεται από το Θρακικό πέλαγος και επίσης περιλαμβάνει τα νησιά Θάσος, Σαμοθράκη και το ακατοίκητο Θασοπούλα.

Χάρτης 1. Η νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»²

² http://magrathea.eetaa.gr/website/eetaa_maps/indexmap.html

Η έκτασή της είναι 14.157 km²³, καλύπτει το 10,7% της συνολικής επιφάνειας της χώρας και είναι η 4^η σε έκταση περιφέρεια. Αποτελείται από 5 νομούς οι οποίοι είναι: Δράμας, Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου. Έδρα της περιφέρειας είναι η Κομοτηνή, πρωτεύουσα του νομού Ροδόπης.

Η μορφολογία του εδάφους χαρακτηρίζεται από το πλούσιο φυσικό περιβάλλον των ορεινών και των παραθαλάσσιων περιοχών όπως είναι ο ορεινός όγκος της νότιας Ροδόπης, τα όρη της Λεκάνης και του Παγγαίου, σχηματίζει εσωτερικές πεδιάδες και κοιλάδες καθώς και παραθαλάσσιες πεδινές περιοχές. Είναι μια από τις πιο πλούσιες σε υδατικό δυναμικό περιοχές, καθώς διασχίζεται από τους ποταμούς Έβρο ο οποίος είναι και το φυσικό σύνορο της χώρας με την Τουρκία και εν μέρει με την Βουλγαρία, τον Νέστο που αποτελεί και το φυσικό όριο ανάμεσα στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη και τον Στρυμόνα που αποτελεί «σύνορο» της Περιφέρειας με την Δυτική Μακεδονία, επίσης άλλοι μικρότεροι όπως ο Άρδας και ο Ερυθροπόταμος στον Έβρο, ο Αγγίτης στην Δράμα, ο Φιλούρης (ή Λίσσος) και ο Κομψάτος στην Ροδόπη, ο Μαρμαράς και το Ποτάμι Χρυσουπόλεως στην Καβάλα.

Επίσης υπάρχουν πολλές λίμνες, οι κυριότερες είναι η Βιστωνίδα και η Ισμαρίδα, ενώ έχει περιοχές με πλούσιο οικοσύστημα και σημαντικούς βιότοπους⁴.

⁵«Το φυσικό περιβάλλον της περιφέρειας προστατεύεται από τη διεθνή συμφωνία RAMSAR και τα κοινοτικά προγράμματα CORINE και ΦΥΣΗ 2000.

Μέσω του προγράμματος ΦΥΣΗ 2000 καταγράφηκαν 2.275.600 στρέμματα φυσικών τόπων, τα οποία αναλογούν στο 16% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Στη Σύμβαση RAMSAR έχουν ενταχθεί 4 Υγροβιότοποι, τα δέλτα των ποταμών Νέστου και Έβρου και οι λίμνες Βιστωνίδα και Ισμαρίδα.

Το πρόγραμμα CORINE περιλαμβάνει 4 υγροβιότοπους και 6 περιοχές σημαντικές για την ορνιθοπανίδα: Το παρθένο δάσος Φρακτού νομού Δράμας, το δάσος Δαδιάς Σουφλίου, το δέλτα των Έβρου και Νέστου, τον ποταμό Νέστο (Στενά - κοιλάδα

³ Π.Ε. Έβρου 4.242 km²., Π.Ε. Ξάνθης 1.793 km²., Π.Ε. Ροδόπης 2.543 km², Π.Ε. Δράμας 3.467 km², Π.Ε. Καβάλας 2.112 km²

⁴ Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ.,2008),σελ26.

⁵ Παν. Γ.Σωφρονίδης,διπλωματική εργασία Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο/Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών/Τομέας Γεωγραφίας και Περιφερειακού Σχεδιασμού (Ιούνιος,2010),σελ.11.

του Νέστου), τη λίμνη Βιστωνίδα και τις λιμνοθάλασσες Πόρτο Λάγος, την κοιλάδα του ποταμού Κομψάτου, τη λίμνη Ισμαρίδα (ή Μητρικού) και τις λιμνοθάλασσες Ροδόπης, την κοιλάδα ποταμού Φιλιουρί, και το παραποτάμιο δάσος Έβρου – Ορεστιάδας.

Επίσης έχουν χαρακτηριστεί ως αισθητικά δάση οι περιοχές του νομού Καβάλας: Δάσος Αμυδαλεώνος, Ακρωτήριο Βρασίδας, Παγγαίο Όρος, Λιμένας Θάσου, Μπάμπουρας Αλυκής Θάσου, περιοχή Θεολόγου Θάσου, ενώ έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα μνημεία της φύσης το δάσος της οξιάς στην Τσίχλα Χαϊντούς Ξάνθης και το παρθένο δάσος της κεντρικής Ροδόπης.

Σημαντικής οικολογικής αξίας είναι και η παραθαλάσσια ζώνη, η οποία εκτείνεται κατά μήκος όλων των νομών της περιφέρειας, εκτός της Δράμας, συμπεριλαμβανομένων των νησιών Θάσου και Σαμοθράκης»⁶.

«Με το πρόγραμμα NATURA 2000 καταγράφηκαν στην Περιφέρεια 2,3 τετραγωνικά χιλιόμετρα φυσικών οικοτόπων, τα οποία αναλογούν στο 16% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας».⁷

Όσον αφορά τη χρήση γης, όπως φαίνεται και στο Γράφημα 1, το μεγαλύτερο τμήμα της Περιφέρειας καλύπτεται από γεωργικές και δασικές εκτάσεις. Ειδικότερα, οι γεωργικές εκτάσεις της Περιφέρειας χαρακτηρίζονται στην πλειοψηφία τους ως αρόσιμη γη (70%), ενώ ένα ποσοστό 14% των γεωργικών εκτάσεων είναι βοσκοτόπια. Τα αμιγή δάση αποτελούν το 56% του συνόλου των δασικών εκτάσεων, ενώ το 38% είναι συνδυασμοί θαμνώδους και ποώδους βλάστησης. Οι υδάτινες επιφάνειες έχουν έκταση 350,2 km², και αποτελούν το 20% των συνολικών υδάτινων επιφανειών της χώρας.

Τέλος, οι τεχνητές περιοχές αποτελούνται κυρίως από την αστική δόμηση (σε ποσοστό 80%), ενώ οι βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες καλύπτουν το 14% των τεχνητών επιφανειών της Περιφέρειας⁸.

⁶ Παν. Γ. Σωφρονίδης, διπλωματική εργασία Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο/Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών/Τομέας Γεωγραφίας και Περιφερειακού Σχεδιασμού (Ιούνιος, 2010) σελ. 11-12.

⁷ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012, σελ. 64.

⁸ Προαπογραφικά στοιχεία της Απογραφής Γεωργίας Κτηνοτροφίας 1999/2000

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Κατανομή εκτάσεων της Περ. Α.Μ.Θ. Σε βασικές κατηγορίες χρήσης γης.⁹

1.2. Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

1.2.1. Πληθυσμιακά στοιχεία.

Σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011, ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ανέρχεται σε 606.170 κατοίκους, εκ των οποίων το 49,34% άνδρες και το 50,84% γυναίκες. Η χωρική κατανομή του πληθυσμού, παρουσιάζει πυκνότητα 42,82 κατ/κμ².

Ο πληθυσμός της διαφοροποιείται από τις άλλες περιφέρειες της χώρας, καθώς περίπου 140.000 με 145.000 άτομα ανήκουν στο μουσουλμανικό στοιχείο και το οποίο εντοπίζεται κυρίως στους Νομούς Ροδόπης και Ξάνθης, περιοχές που διακρίνονται από την πολυπολιτισμικότητα και την αρμονική συνύπαρξη χριστιανών, μουσουλμάνων, παλιννοστούτων, ΡΟΜΑ κ.α.

Η πληθυσμιακή κατανομή ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε απόλυτους αριθμούς και ποσοστά) και αντιστοίχως η πυκνότητα πληθυσμού έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Πληθυσμιακά Στοιχεία Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και Περιφερειακών ενοτήτων.

Διοικητική Διάρθρωση	Σύνολο	Άνδρες	Ποσοστό	Γυναίκες	Ποσοστό	Πυκνότητα κατ/κμ ²
<i>Περιφέρ. Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης</i>	606170	299100	49,34%	307070	50,66%	42,82
Περιφ.Ενοτ. Ροδόπης	111610	54520	48,85%	57090	51,15%	43,89
Περιφ.Ενοτ. Δράμας	98540	47720	48,43%	50820	51,57%	28,41
Περιφ.Ενοτ. Έβρου	147530	74630	50,59%	72900	49,41%	34,78
Περιφ.Ενοτ. Θάσου	13720	6770	49,34%	6950	50,66%	36,1
Περιφ.Ενοτ. Καβάλας	124480	60770	48,82%	63710	51,18%	71,89
Περιφ.Ενοτ. Ξάνθης	110290	54690	49,59%	55600	50,41%	61,51

(ΕΛΣΤΑΤ 2001)

⁹ Προαπογραφικά στοιχεία της Απογραφής Γεωργίας Κτηνοτροφίας 1999/2000).

Όσο αναφορά την κατανομή πληθυσμού κατά ηλικίες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με βάση απογραφή της ΕΣΥΕ, το 2001, παρουσιάζεται μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού στις ηλικίες 15-64 (οικονομικά ενεργός πληθυσμός περιφέρειας), αφού η συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα αποτελεί το 66% του συνολικού πληθυσμού της περιφέρειας ενώ ηλικιακή ομάδα μέχρι 15 ετών είναι αυτή με το χαμηλότερο ποσοστό, πράγμα που αποδεικνύει υπογεννητικότητα.

Η ηλικιακή κατανομή ακολουθεί και στις Περιφερειακές ενότητες περίπου ίδια ποσοστά με αυτά της περιφέρειας, με την Περιφερειακή Ενότητα Δράμας να έχει τον πιο γερασμένο πληθυσμό (ποσοστό 20,26% για ηλικιακή ομάδα 65 και άνω), σε αντίθεση με το νομό Ξάνθης (αντίστοιχο ποσοστό 12,77%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού *Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και Περιφερειακών Ενοτήτων.*

Διοικητική Διάρθρωση	ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ		
	0-14	15-64	65 ΚΑΙ ΑΝΩ
Περιφ. Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	16%	66%	18%
Περιφ.Ενοτ. Ροδόπης	15,29%	68,91%	15,80%
Περιφ.Ενοτ. Δράμας	15,93%	63,80%	20,26%
Περιφ.Ενοτ. Έβρου	13,87%	66,85%	19,28%
Περιφ.Ενοτ. Καβάλας ¹⁰	15,24%	65,83%	18,93%
Περιφ.Ενοτ. Ξάνθης	19,42%	68,82%	12,77%

(ΕΛΣΤΑΤ 2001)

1.2.2. Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού

Η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού κατά την περίοδο 1961-2011, δεν ακολουθεί μια σταθερή πορεία. Τη δεκαετία 1961-1971 στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ. σημειώθηκε σημαντική μείωση της τάξης του 12,3%, την δεκαετία 1971-1981 μια αύξηση του πληθυσμού κατά 6,09% , στη συνέχεια την δεκαετία 1981-1991 ακολούθησε μείωση της τάξης του 0,82% (η μόνη περιφέρεια στην χώρα με αρνητική μεταβολή πληθυσμού αυτή την δεκαετία, όπως και το μεγαλύτερο ποσοστό εσωτερικής μετανάστευσης) και την περίοδο 1991 και 2001, ο πληθυσμός της περιφέρειας αυξήθηκε κατά 7,1%. Κατά την απογραφή του 2001, η Περιφέρεια Α.Μ.Θ. παρουσιάζει πρώτη

¹⁰ Συμπεριλαμβάνεται και ο μόνιμος πληθυσμός της ΠΕ Θάσου

φορά ρυθμό αύξησης του πληθυσμού (7,1%) μεγαλύτερο του μέσου όρου της χώρας (6,9%).

«Εκτιμάται ότι αυτή η αύξηση οφειλόταν στην εισροή νεοπροσφύγων και μεταναστών της τελευταίας δεκαετίας και των πολιτικών που ακολουθήθηκαν για την ενσωμάτωσή τους. Ενώ την επόμενη δεκαετία 2001-2011 σημειώνεται και πάλι μείωση την τάξης του 0.80%».¹¹

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 2), φαίνεται η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού της Α.Μ.Θ και της Χώρας καθώς και ο ρυθμός μεταβολής του κατά την περίοδο 1961 – 2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Διαχρονική εξέλιξη του Πληθυσμού κατά την περίοδο 1961-2011.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ						
	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΑΜΘ	618312	542184	575210	570496	611067	606170
ΧΩΡΑ	8388553	8768641	9740417	1029900	10970682	10787690
ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ %						
	1961-1971	1971-1981	1981-1991	1991-2001	2001-2011	
ΑΜΘ	-12,31%	6,09%	-0,82%	7,11%	-0,80%	
ΧΩΡΑ	4,53%	11,08%	5,33%	6,93%	-1,67%	

(ΕΛΣΤΑΤ 1961/2012)

1.2.3. Αγροτικός – ημιαστικός – αστικός πληθυσμός

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2001 (νεότερα στοιχεία δεν έχουν ανακοινωθεί), ο αστικός πληθυσμός ανέρχεται στο 59,11% του συνολικού πληθυσμού της περιφέρειας και παρουσιάζει ιδιαίτερα σημαντικές αυξητικές τάσεις, δεδομένου ότι παρουσίασε αύξηση 50% από την προηγούμενη, σε συνδυασμό όμως με την απορρόφηση του ημιαστικού πληθυσμού.

Ο αγροτικός πληθυσμός ανέρχεται στο 40,89% του συνολικού και παρουσιάζει μικρή ποσοστιαία πτώση σε σχέση με το 1991, ενώ παρουσιάζει μικρή αύξηση σε πραγματικό πληθυσμό.

¹¹ Παν. Γ. Σωφρονίδης, διπλωματική εργασία Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο/Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών/Τομέας Γεωγραφίας και Περιφερειακού Σχεδιασμού (Ιούνιος, 2010)σελ. 13.

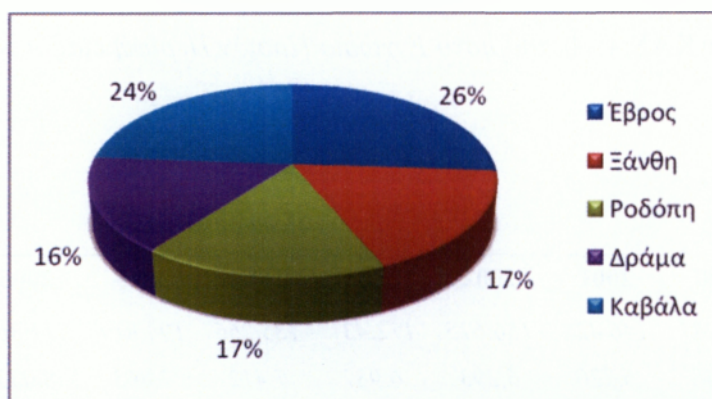
1.3. Οικονομική δομή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

1.3.1. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), παράγει περίπου το 4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Χώρας και βρίσκεται σε αρκετά χαμηλότερο επίπεδο, τόσο από τη χώρα όσο και από την Ε.Ε.

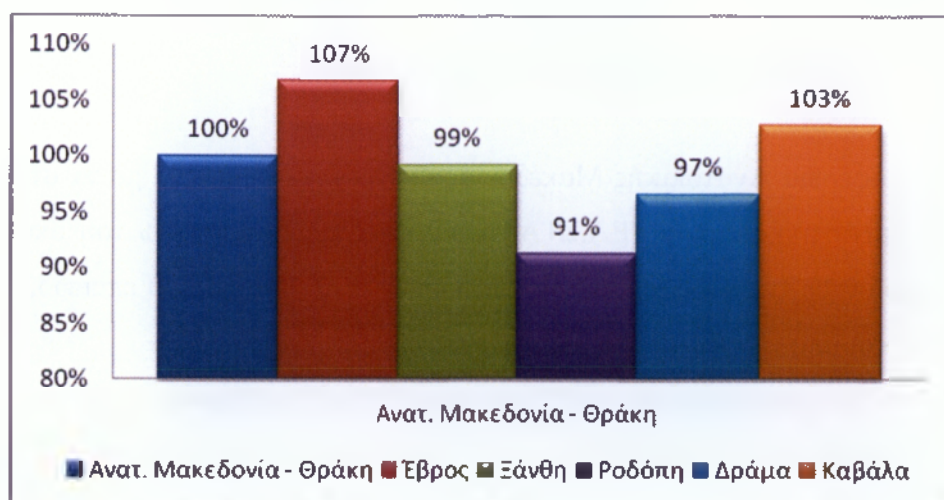
Πρέπει να σημειώσουμε, πως και εντός της Περιφέρειας, υπάρχουν έντονες ανισότητες μεταξύ των Περιφερειακών ενότητων με βάση το επίπεδο και τη διαχρονική μεταβολή των δεικτών του παραγόμενου κατά κεφαλήν προϊόντος.

Η περιφερειακή ενότητα του Έβρου και της Καβάλας παράγουν το 50% του προϊόντος της Α.Μ.Θ. και παρουσιάζουν υψηλότερο βιοτικό επίπεδο από το μέσο όρο ενώ οι υπόλοιπες Περιφερικές Ενότητες στο σύνολό τους παράγουν το υπόλοιπο 50% και έχουν πολύ χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο. Στα παρακάτω γραφήματα (Γράφημα 2 και 3) βλέπουμε τη γεωγραφική κατανομή του ΑΕΠ στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και το κατά κεφαλή ΑΕΠ ως ποσοστό επί του συνόλου της Περιφέρειας αντίστοιχα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Γεωγραφική κατανομή του ΑΕΠ στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Κατά κεφαλή ΑΕΠ ως % του συνόλου της Περιφέρειας Α.Μ.Θ.

1.3.2. Διαχρονική σύγκριση ΑΕΠ.

Στους παρακάτω (Πίνακες 4 και 5), παρουσιάζεται το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) και κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του συνόλου της Χώρας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης καθώς και των περιφερειακών της ενοτήτων, για το διάστημα 2000-2008.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν Περιφέρειας Α.Μ.Θ.

ΕΤΗ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Σύνολο Ελλάδος	136.281	146.428	156.615	172.431	185.266	194.819	211.300	227.074	236.917
Α.Μ.Θ.	5.648	6.220	6.293	6.987	7.412	7.863	8.033	8.801	9.054
Έβρος	1.579	1.608	1.653	1.925	1.956	2.096	2.115	2.434	2.370
Ξάνθη	972	1.097	1.040	1.213	1.301	1.362	1.442	1.561	1.583
Ροδόπη	902	1.194	1.165	1.194	1.251	1.295	1.363	1.502	1.514
Δράμα	894	954	990	1.102	1.233	1.258	1.254	1.324	1.442
Καβάλα	1.300	1.367	1.446	1.553	1.672	1.852	1.859	1.980	2.145

(Ε.Σ.Υ.Ε., 2000-2008)

*(Σε εκατομμύρια ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Περιφέρειας Α.Μ.Θ.

ΕΤΗ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Σύνολο Ελλάδος	12.483	13.372	14.254	15.642	16.748	17.545	18.953	20.287	21.084
Α.Μ.Θ.	9.319	10.250	10.376	11.531	12.218	12.940	13.226	14.500	14.925
Έβρος	10.593	10.785	11.102	12.961	13.135	14.034	14.183	16.357	15.938
Ξάνθη	9.476	10.637	10.040	11.661	12.424	12.923	13.619	14.672	14.810
Ροδόπη	8.126	10.736	10.476	10.753	11.250	11.635	12.251	13.505	13.624
Δράμα	8.769	9.350	9.723	10.852	12.185	12.467	12.454	13.179	14.405
Καβάλα	9.193	9.668	10.250	11.031	11.882	13.164	13.242	14.133	15.341

(Ε.Σ.Υ.Ε., 2000-2008)

*(Σε ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές)

Το Α.Ε.Π. τόσο στο σύνολο της Χώρας, όσο και στο σύνολο της περιφέρειας, ακολουθεί μια σταθερά ανοδική πορεία. Με το δεύτερο βέβαια να υπολείπεται κατά πολύ του πρώτου, παρά την ανοδική του πορεία.

Παρόμοια είναι και η πορεία του ΑΕΠ στους νομούς της ΑΜΘ. Καταγράφονται μόνο τρεις περιπτώσεις μικρής πτώσης (νομός Δράμας το 2005, νομός Ξάνθης το 2002 και το νομός Έβρου το 2008), οι οποίες δεν παρουσιάζουν διάρκεια.

Ανάλογη είναι και η εξέλιξη του κατά κεφαλή ΑΕΠ το διάστημα 2000-2008.

1.3.3. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν ανά τομέα παραγωγής.

Ο τριτογενής τομέας (εμπόριο, υπηρεσίες, τουρισμός) έχει τη μεγαλύτερη συμβολή στην κατανομή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Περιφέρειας και παράγει το 66% της συνολικής προστιθέμενης αξίας της Περιφέρειας, ενώ ακολουθούν ο δευτερογενής με 26% και ο πρωτογενής με 8%.

Στο σύνολο της Χώρας ο πρωτογενής τομέας παράγει το 7%, ο δευτερογενής το 4% και ο τριτογενής το 3%. Ποσοστά όπως είναι φανερό πάρα πολύ χαμηλά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 : Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά τομέα παραγωγής.

	Πρωτογενής		Δευτερογενής		Τριτογενής		Σύνολο	
	Τομέας		Τομέας		Τομέας		Προστιθέμενης Αξίας	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Περιφέρεια								
Α.Μ.Θ.	551	542	1791	1816	4308	4623	6651	6982
Σύνολο Χώρας	7664	7649	39615	41051	141561	153069	188841	201770

(Ε.Σ.Υ.Ε., 2009)

*(Τιμές σε εκατ. Ευρώ)

«Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναγνωρίζοντας το διασυνοριακό της χαρακτήρα και προσπαθώντας να αξιοποιήσει πλήρως το συγκριτικό αυτό πλεονέκτημα δραστηριοποιείται ενεργά και κατέχει συντονιστικό ρόλο για την Ελλάδα σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα Περιφερειακών Αρχών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Α.Ε.Β.Ρ.-Σύνδεσμος Συνοριακών Περιφερειών της Ευρώπης, C.P.M.R.- Ένωση παράκτιων περιφερειών της Ευρώπης), NEEBOR- Δίκτυο Περιφερειών των Ανατολικών Εξωτερικών Συνόρων της Ε.Ε.

Η CPMR που αποτελεί το μεγαλύτερο και ισχυρότερο Δίκτυο Περιφερειακών Αρχών στην Ευρώπη, συγκροτείται από έξι γεωγραφικές επιτροπές με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης να συμμετέχει στις δύο από αυτές:

- **στη Διαμεσογειακή Επιτροπή**, η οποία αριθμεί 44 μέλη Περιφέρειες από χώρες της Βορείου και Νοτίου Λεκάνης της Μεσογείου (Κύπρος, Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Μάλτα, Ιταλία, Μαρόκο, Τυνησία και Πορτογαλία), και στην οποία η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατέχει την Αντιπροεδρία, καθώς και
- **στην Επιτροπή Βαλκανίων και Μαύρης Θάλασσας** στην οποία η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατέχει την Προεδρία και η οποία αποτελείται από 32 μέλη Περιφέρειες από τις χώρες των Βαλκανίων και της Μαύρης Θάλασσας (Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουκρανία και Κροατία)». ¹²

1.4. Τομείς Παραγωγής

Η τομεακή σύνθεση της παραγωγής, συγκρινόμενη με την εθνική κατανομή, παρουσιάζει μεγαλύτερη συγκέντρωση στον πρωτογενή και στον δευτερογενή τομέα και μικρότερη στον τριτογενή. Συγκεκριμένα, το 2005, το 9,3% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας προήλθε από τον πρωτογενή τομέα, το 26,3% από τον δευτερογενή και το 64,4% από τον τριτογενή.

Η τομεακή σύνθεση της απασχόλησης καταδεικνύει τη μεγάλη εξάρτηση από τον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, δασοκομία, μελισσοκομία, αλιεία, λατομεία). Το

¹² Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.17.

2004 απασχολούνταν στον πρωτογενή τομέα το 27,2% των εργαζομένων της Περιφέρειας, στο δευτερογενή το 18,2% και στον τριτογενή το 54,6%.

Τα τελευταία χρόνια, το ποσοστό των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα της περιφέρειας παρουσίασε σημαντική μείωση, κυρίως λόγω της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού και της μεταστροφής των νέων σε εξωγεωργικές δραστηριότητες. ωστόσο το ποσοστό αυτό, διατηρείται σε υψηλά επίπεδα σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας. Θα πρέπει να τονισθεί η ιδιαίτερη και μάλιστα εθνικής σημασίας, η μοναδική στην Ελλάδα εκμετάλλευση κοιτασμάτων πετρελαίου, στην περιοχή της Θάσου Καβάλας.

«Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης εξελίσσεται σε νέο ενεργειακό κέντρο της χώρας, τόσο ως προς την παραγωγή, όσο και ως προς τη μεταφορά και τη διασύνδεση με δίκτυα εκτός της χώρας. Η Περιφέρεια είναι ήδη αυτόνομη ενεργειακά και τούτο έχει επιτευχθεί, σε αντίθεση με τα παραδοσιακά ενεργειακά κέντρα της χώρας (Πτολεμαΐδα, Αμύνταιο, Μεγαλόπολη), με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με φιλική κατεύθυνση προς το περιβάλλον, αξιοποιώντας πολυποικίλους πόρους, όπως το φυσικό αέριο, το υδατικό δυναμικό αλλά και ήπιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική, ενώ σημαντικά αλλά και αναξιοποίητα είναι τα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα γεωθερμικής ενέργειας. Η πολλαπλότητα των πηγών, σε συνδυασμό με τη στρατηγική χωροθέτηση της Περιφέρειας σε σχέση με άλλες χώρες, την καθιστά ανταγωνιστική στον τομέα της ενέργειας με την ανάπτυξη ενός διασυνοριακού δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος στην Τουρκία, Βουλγαρία και τον ευρύτερο Βαλκανικό χώρο, καθώς και του πετρελαϊκού αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης. Λόγω των κλιματικών και των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών της, διαθέτει περιοχές που ευνοούν την οικονομικά βιώσιμη λειτουργία αιολικών πάρκων. Ειδικότερα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναγνωρίζονται Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.), δηλαδή οι περιοχές οι οποίες διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών, ενώ ταυτόχρονα προσφέρονται από απόψεως επίτευξης των χωροταξικών στόχων».¹³

«Εν λειτουργία υπάρχουν λατομεία μαρμάρου, βιομηχανικών ορυκτών, αδρανών υλικών και σχιστολίθων. Επιπλέον, έχουν εντοπιστεί ορυκτές πρώτες ύλες (χρυσός, χαλκός, μόλυβδος, άργυρος, αντιμόνιο, ψευδάργυρος, μολυβδαίνιο, ουράνιο, λιγνίτης,

¹³ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.124.

τύρφη, ζεόλιθοι, μπεντονίτης, καολίνης, περλίτης), αλλά δεν γίνεται η εξόρυξή τους, ή βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού».¹⁴

Την ίδια περίοδο, το ποσοστό απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα (μεταποίηση, βιοτεχνία, βιομηχανία, κατασκευές) ελαττώνεται και υπολείπεται από τον αντίστοιχο εθνικό μέσο όρο σχεδόν κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες. Η κατασκευή της Εγνατίας οδού δημιούργησε θετικές συνθήκες, όχι όμως ικανές να αναστρέψουν το κλίμα αποβιομηχάνισης και το κλείσιμο επιχειρήσεων ή και τη μεταφορά τους. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούσαν τον κορμό της οικονομικής δραστηριότητας στον τόπο, είτε κλείνουν είτε μεταφέρονται σε γειτονικές χώρες, όπου το μισθολογικό κόστος είναι χαμηλότερο και το εργασιακό πλαίσιο ελαστικότερο.

Αξιοσημείωτη είναι η τάση συνεχούς αύξησης στον τριτογενή τομέα (υπηρεσίες, εμπόριο, τράπεζες, ασφάλειες, υγεία, πρόνοια, εκπαίδευση, επισιτισμός, μεταφορές, ψυχαγωγία, τουρισμός, δημόσιες υπηρεσίες). Η τάση αυτή υφίσταται και λόγω της ύπαρξης κινήτρων απασχόλησης που δίνονται και στο δημόσιο τομέα. Βέβαια το ποσοστό απασχόλησης στον τριτογενή τομέα απέχει από το μέσο όρο της χώρας, αλλά αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω λόγω της αναμενόμενης εξόδου του πληθυσμού από τον πρωτογενή τομέα και της μεγάλης προσφοράς εργασίας από τους οικονομικούς μετανάστες. Ωστόσο και αυτός σήμερα πλήττεται με τον πιο εμφανή τρόπο (πλήθος κλειστών επιχειρήσεων και καταστημάτων στις αστικές και όχι μόνο αγορές). Στον τομέα του τουρισμού υπάρχουν υποδομές σε ξενοδοχειακές μονάδες ικανές να καλύψουν τόσο το μαζικό τουρισμό όσο και τον συνεδριακό. Παράλληλα, υπάρχουν πολύ μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ο δευτερογενής τομέας στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη εμφανίζει συμμετοχή στο περιφερειακό ΑΕΠ σε επίπεδο κοντινό του αντίστοιχου εθνικού μέσου όρου, εν τούτοις δεν ισχύει το ίδιο για τον πρωτογενή τομέα, ο οποίος είναι σημαντικότερος στην υπό μελέτη περιφέρεια. Όσο για τον τριτογενή τομέα, αυτός αν και έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο περιφερειακό ΑΕΠ, έχει συγκριτικά χαμηλότερη επίδοση από τον εθνικό μέσο όρο.

«Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία (Regional Innovation Scoreboard (RIS), 2009) για την καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατατάσσεται στην 7η θέση μεταξύ των 13 περιφερειών της

¹⁴ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.45.

χώρας. Για την αναβάθμιση της Περιφέρειας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας απαιτείται, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω ενίσχυση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τεχνολογικού Ιδρύματος Καβάλας τα οποία παρέχουν εφαρμοσμένη ανώτατη επιστημονική γνώση σε σύγχρονες τεχνολογίες, συμβάλουν στη διατήρηση αμφίδρομων σχέσεων με τις παραγωγικές μονάδες και τους κλάδους της οικονομίας και προωθούν προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών στα δύο αυτά ιδρύματα ανέρχεται σε 23.000 περίπου, αναπτύσσονται δε στο σύνολο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη διάχυση των ωφελειών που προκύπτουν από τη λειτουργία τους.

Αναφορικά με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, χαρακτηρίζεται από μέτριας και χαμηλής ζήτησης υπηρεσίες, τόσο λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες τεχνολογίες όσο και λόγω της έλλειψης κουλτούρας και εξοικείωσης των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών σε αυτές. Ειδικότερα, σύμφωνα με έρευνα του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναφορικά με τη χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή χαρακτηρίζεται από μέτρια επίδοση, κατατασσόμενη 9η στο σύνολο των 13 περιφερειών. Συνολικά οι επιδόσεις της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι δυσμενέστερες από το μέσο όρο του συνόλου της χώρας, ενώ, όπως ισχύει και για τις υπόλοιπες Περιφέρειες, οι γυναίκες ακολουθούν τους άνδρες σε όλους τους σχετικούς δείκτες». ¹⁵

1.5. Απασχόληση - Ανεργία.

Ο ενεργός πληθυσμός στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ. ανέρχεται σε 261.200¹⁶ εκ των οποίων το 30% απασχολείται στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία, το 11% στον τομέα της

¹⁵ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012, σελ.129,130.

¹⁶ ΙΝΕ, ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, « Η ελληνική οικονομία και απασχόληση », ετήσια έκθεση 2011,σελ.248.

μεταποίησης, το 7,5% στις κατασκευές, το 10% στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, το 4% στον τουρισμό, το 5% στην εκπαίδευση και το 32,5% σε λοιπές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με παλαιότερα στοιχεία το εργατικό δυναμικό με εκπαίδευση μέχρι και το δημοτικό αντιστοιχεί σε ποσοστό 44% του συνολικού ποσοστού και είναι σημαντικά ανώτερο του αντίστοιχου ποσοστού σε επίπεδο χώρας (28%). Το εργατικό δυναμικό γυμνασιακής εκπαίδευσης αποτελεί το 8,12%, ενώ το εργατικό δυναμικό Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτει το 23,5%. Μικρό μέρος του συνολικού εργατικού δυναμικού καλύπτει το εργατικό δυναμικό Ανωτέρας και Ανώτατης εκπαίδευσης το οποίο αντιστοιχεί στο 19,05%. Τέλος μόνο το 0,11% έχει Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

Ιδιαίτερα υψηλό είναι και το ποσοστό των αυτοαπασχολουμένων πλήρους απασχόλησης ανδρών και γυναικών, και το συνακόλουθα υψηλό ποσοστό των γυναικών που απασχολούνται ως βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση – εκμετάλλευση.¹⁷

Το ποσοστό ανεργίας στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ. για το β' τρίμηνο του 2012 άγγιξε το 24 % (το αντίστοιχο της Χώρας είναι 23,6%), σημειώνοντας αύξηση από το 20,7% που ήταν το 2011, με τις γυναίκες να αποτελούν το 63% του άνεργου πληθυσμού της Περιφέρειας. Όσο αναφορά τους νέους, μέχρι 25 ετών, η επίσημα καταγεγραμμένη ανεργία, αγγίζει το 40,7%, το οποίο αποτελεί και το υψηλότερο ποσοστό ανέργων στην Ελλάδα.¹⁸

Η κατανομή του αριθμού των ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης, σύμφωνα με στοιχεία του 2011, δείχνει ότι η συντριπτική πλειοψηφία τους ανήκει στο επίπεδο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ποσοστό 46,03%), με εκείνους της β'βάθμιας εκπαίδευσης να ακολουθούν σε ποσοστό 38,12% , τους αποφοίτους γ'βάθμιας εκπαίδευσης σε ποσοστό 11,06% και τέλος εκείνους που δεν κατέχουν τίτλο εκπαίδευσης σε ποσοστό 4.80%.

Σημαντική επιδείνωση παρουσίασε το ισοζύγιο της απασχόλησης στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη στο τέλος του 2011, που αποτελεί το τρίτο χαμηλότερο αρνητικό ισοζύγιο απασχόλησης μετά την Αττική και την Κεντρική Μακεδονία.¹⁹

¹⁷Ετήσια περιφερειακή έκθεση επιχειρηματικότητας ΚΕΤΑ ΑΜΘ Κέντρο επιχειρηματικής και Τεχνολογικής ανάπτυξης Ανατ.Μακεδονίας – Θράκης Κ.Ε.Τ.Α. Α.Μ.Θ. (2007).

¹⁸ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2012.

¹⁹Έκθεση Β' εξαμήνου 2011 «Οι εξελίξεις στην εγγεγραμμένη ανεργία και τις ροές της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα», ΟΑΕΔ, 2011 σελ.72.

«Δυστυχώς η κατάσταση επιδεινώνεται συνεχώς στην περιφέρεια με δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας χαμένες και εκατοντάδες επιχειρήσεις κλειστές. Στην Ξάνθη χάθηκαν περισσότερες από 1.000 θέσεις εργασίας από μεγάλες επιχειρήσεις το 2011, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στην Καβάλα άγγιξαν τους 18.500 το 2011 από 16.000 που ήταν το 2010, ενώ αυξάνονται οι καταγγελίες για μη καταβολή μισθών και οι ελαστικές μορφές απασχόλησης κερδίζουν έδαφος συνεχώς. Τέλος στη Ροδόπη χάθηκαν περισσότερες από 1.500 θέσεις εργασίας, οι περισσότερες εκ των οποίων προέρχονται από τις μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις».²⁰

²¹Με την αύξηση του αριθμού των ανέργων, των αστέγων, την ύπαρξη ομάδων «που απειλούνται ή βιώνουν σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού, είναι εμφανείς οι κοινωνικές ανισότητες μεταξύ του πληθυσμού. Πληθυσμιακές ομάδες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και έχουν καταγραφεί από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας είναι στην πλειοψηφία τους: Άτομα με αναπηρία (κινητική, νοητική, κλπ), μετανάστες, άνεργοι, άστεγοι, πρώην χρήστες, μονογονεϊκές οικογένειες. Άτομα που ανήκουν στις ομάδες αυτές αντιμετωπίζουν εντονότερα προβλήματα επιβίωσης, επαγγελματικής αποκατάστασης, χρήσης υπηρεσιών υγείας-εκπαίδευσης- μέριμνας κ.α., ενώ συχνά γίνονται αποδέκτες ρατσιστικών συμπεριφορών και απομόνωσης από το γενικό πληθυσμό».

«Ένα δεύτερο πρόβλημα που καταγράφεται στην ΑΜΘ είναι η ανομοιογένεια μεταξύ των περιοχών της, τόσο σε επίπεδο πρωτοβάθμιων ΟΤΑ και Περιφερειακών Ενοτήτων αλλά και περιοχών μέσα στον ίδιο Δήμο. Ανά Περιφερειακή Ενότητα παρατηρούνται περιοχές α) με βασικές ελλείψεις σε δημόσιες υποδομές υγείας-μέριμνας, β) με συγκέντρωση ευπαθών ομάδων, γ) περιοχές με επιβαρυνμένο περιβάλλον, δ) απομακρυσμένες περιοχές (π.χ. ορεινές περιοχές Δήμου Μύκης, οικισμοί Δημοτικής Ενότητας Σταυρούπολης). Η άνιση ανάπτυξη των περιοχών και οι άνισες συνθήκες διαβίωσης, υγείας και εργασίας, πολλαπλασιάζουν τα φαινόμενα αποκλεισμού, δημιουργώντας ανισότητες και ανάπτυξη δύο ταχυτήτων σε πληθυσμούς και περιοχές μέσα στην ίδια Περιφέρεια. Ο διαφορετικός βαθμός κοινωνικής και χωρικής συνοχής ανά Περιφερειακή και Δημοτική Ενότητα απαιτεί ειδικές, στοχευμένες δράσεις και

²⁰ Εφημερίδα «ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ», <http://www.agelioforos.gr/default.asp?pid=7&ct=1&artid=125034>, 9-2-2012

²¹ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.84

ανισοκατανομή πόρων προκειμένου όλοι οι κάτοικοι να απολαμβάνουν τις ίδιες παροχές, το ίδιο επίπεδο διαβίωσης, τις ίδιες ευκαιρίες ανάπτυξης σε κάθε σημείο της Περιφέρειας. Η σημασία που έχει ο τομέας της κοινωνικής μέριμνας στην ασκούμενη από την Περιφέρεια πολιτική είναι εμφανής και από τον ορισμό Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Μέριμνας». ²²

1.6. Υποδομές – Ποιότητα Ζωής.

Το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης περιλαμβάνει την Εγνατία οδό που καλύπτει τον άξονα Ηγουμενίτσα - Γέφυρα Κήπων Έβρου, τις εθνικές οδούς και το πυκνό επαρχιακό οδικό δίκτυο. Κάθετοι οδικοί άξονες συνδέουν την Περιφέρεια με τη Βουλγαρία. Η σιδηροδρομική γραμμή που εξυπηρετεί την Ανατολική Μακεδονία - Θράκη διασχίζει 4 νομούς, εκτός της Καβάλας. Το μήκος του δικτύου φτάνει τα 400 χλμ. περίπου από τα όρια των νομών Σερρών και Δράμας μέχρι τον μεθοριακό σταθμό Ορμένιου στα σύνορα με τη Βουλγαρία, χαρακτηρίζεται δε ως «Δευτερεύον Δίκτυο» ενώ στην Αλεξανδρούπολη προβλέπεται στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης η κατασκευή Κόμβου-Κέντρου Εμπορευματικών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (logistics).

Στην Ανατολική Μακεδονία - Θράκη λειτουργούν σήμερα δύο κρατικά πολιτικά Αεροδρόμια, της Καβάλας (Μέγας Αλέξανδρος - Χρυσούπολη) που εξυπηρετεί και τους νομούς Δράμας και Ξάνθης, και της Αλεξανδρούπολης που εξυπηρετεί και τον νομό Ροδόπης.

Διαθέτει οκτώ (8) λιμάνια εθνικής και τοπικής σημασίας. Εθνικής σημασίας είναι τα δύο (2) νέα λιμάνια Καβάλας και Αλεξανδρούπολης τα οποία περιλαμβάνονται στους 13 σημαντικότερους λιμένες της χώρας. «Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης βρίσκεται στην ανατολική πύλη της Εγνατίας Οδού και συνδέεται οδικώς και σιδηροδρομικώς με τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο ΙΧ. Χαρακτηρίζεται ως «Κύρια Διεθνής Θαλάσσια Πύλη - Λιμένας», αναγνωρίζοντας το συμπληρωματικό του ρόλο στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου των λιμένων της Αθήνας (σύστημα λιμένων Αττικής), της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας, της Ηγουμενίτσας, του

²² Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.84

Ηρακλείου και της Σούδας. Εκτιμάται δε, ότι μπορεί να λειτουργεί εναλλακτικά με την αναγκαιότητα διάπλευσης των στενών του Βοσπόρου. Το λιμάνι της Καβάλας χαρακτηρίζεται ως «Λιμένας Διεθνούς Ενδιαφέροντος και Εθνικής Σημασίας», βρίσκεται εκτός της πόλεως της Καβάλας με άμεση πρόσβαση στην Εγνατία Οδό και μέσω των μεθοριακών σταθμών Προμαχώνα Ν. Σερρών και Εξοχής Ν. Δράμας στον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο IV.

Εκτός των δύο μεγάλων εμπορευματικών λιμανιών, υπάρχει ένα αρκετά πυκνό δίκτυο μικρότερων λιμανιών και λιμενίσκων, το οποίο εξυπηρετεί την υπάρχουσα κίνηση επιβατών και εμπορευμάτων, εντός και εκτός της περιφέρειας, όπως και τον ελλιμενισμό αλιευτικών και τουριστικών σκαφών. Στο δίκτυο αυτό περιλαμβάνονται συνολικά 20 λιμάνια και αλιευτικά καταφύγια και από χωροταξική άποψη θεωρούνται επαρκή για της περαιτέρω ανάπτυξη των θαλασσίων μεταφορών όπως το λιμάνι του Πόρτο Λάγους Ν. Ξάνθης, που εξυπηρετεί και την αλιεία (ιχθυόσκαλες), το λιμάνι Κεραμωτής (πορθμείο Κεραμωτής - Θάσου) και τα κεντρικά λιμάνια των νησιών Θάσου και Καμαριώτισσας Σαμοθράκης.»²³

Στην Περιφέρεια λειτουργούν δύο (2) ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με πάνω από είκοσι (20) τμήματα σε τέσσερις πόλεις της Θράκης και το ΤΕΙ Καβάλας με παράρτημα και στη Δράμα.

«Η περιοχή συγκεντρώνει αξιόλογα μνημεία αρχαιολογικού, ιστορικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος σε όλες τις περιφερειακές ενότητες, που καταδεικνύουν έναν τόπο στον οποίο αποτυπώνεται ταυτόχρονα η διαρκής παρουσία της ανθρώπινης δημιουργίας και η διαχρονική σύγκλιση των πολιτισμών».

«Επίσης συγκεντρώνει και περιοχές φυσικού κάλλους (προστατευόμενοι υδροβιότοποι διεθνούς σημασίας, δασικά συμπλέγματα, παραλίες, νησιά) που σε συνδυασμό με τοπικά έθιμα και θρησκευτικά μνημεία ελκύουν κάθε χρόνο σημαντικό αριθμό επισκεπτών. Η Περιφέρεια προσφέρεται για πολλά είδη τουριστικής δραστηριότητας. Ενώ πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων πραγματοποιούνται κάθε χρόνο, με σπουδαιότερα το Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, το Φεστιβάλ Φιλίππων-Θάσου, τις γιορτές παλιάς πόλης της Ξάνθης, τις Θρακικές λαογραφικές γιορτές-Ξανθιώτικο καρναβάλι, την συνάντηση νέων Άρδα, τα Ελευθέρια Θράκης, κ.α.».

²³ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.49

«Αυτή η αξιολογη πολιτιστική κληρονομιά της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης μπορεί να αποτελέσει έναν από τους πυλώνες που θα στηρίξουν την ανάπτυξη της Περιφέρειας. Η πολιτιστική ταυτότητα της Περιφέρειας εμπλουτίζεται με την ανάδειξη του πολιτισμού ως βασικού άξονα ενίσχυσης της διεθνούς ακτινοβολίας της».

Είναι γνωστό ότι στην Θράκη και στην Ανατολική Μακεδονία βρίσκονται πολιτιστικοί-αρχαιολογικοί χώροι παγκόσμιας ακτινοβολίας (Θάσος, Καβάλα, Φιλίππων Καβάλας, Σαμοθράκη, Μεσημβρία, Άβδηρα, Κομοτηνή, Κοσμοσώτεια Φερών, Τύμβος της Μικρής Δοξυπάρας - Ζώνης, Ν. Έβρου) των οποίων η αξία έχει συμπληρωθεί με σύγχρονα πολιτιστικά έργα (όπως την αναστήλωση του Φρουραρχείου Ξάνθης – οικία Μάνου Χατζιδάκη, ως πολυχώρου τέχνης και σκέψης) καθώς και έργα ανάδειξής τους. «Η Π.Α.Μ.Θ. διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας, με σημείο αναφοράς την ακριτικότητα και την παρουσία της μουσουλμανικής μειονότητας που χαρακτηρίζεται από έναν διαφορετικό πολιτισμό, κουλτούρα, νοοτροπία και στάση ζωής».

«Πέρα από τις δυνατότητες που δίνει η αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου, στην Περιφέρεια καταγράφεται επίσης ένα ευρύ πεδίο δράσης, στο μαζικό, σχολικό, ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν μια δυναμική που μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω έτσι ώστε να συμβάλλουν στην προβολή της Περιφέρειας».²⁴

²⁴ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.75,94

2. ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ.

2.1. Η έρευνα.

Στο κεφάλαιο αυτό, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με σκοπό να εξαχθούν συμπεράσματα, για το πώς κρίνουν οι αιρετοί, το νέο θεσμό της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης (Πρόγραμμα Καλλικράτης) και το κατά πόσο εφαρμόζεται ή μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά στη συγκεκριμένη Περιφέρεια.

Η έρευνα έγινε μέσω προσωπικών συνεντεύξεων και τη χρήση κατάλληλα διαμορφωμένου ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από πέντε (5) τμήματα ερωτήσεων που αφορούν αρχικά στην ταυτότητα του ερωτώμενου ενώ στη συνέχεια διερευνώνται οι απόψεις των αιρετών για το νέο Θεσμικό Πλαίσιο της Αιρετής Περιφέρειας, την Εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης στη περιφέρεια συμμετοχής τους και τους νέους τομείς (Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός) προς αξιοποίηση, καθώς και για την Οικονομική πολιτική και τους πόρους της Περιφέρειας. Τέλος τους δίνεται μέσω μιας ανοικτής ερώτησης να εκφράσουν το όραμά τους για την περιφέρεια κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής περιφερειακής διακυβέρνησης.

Οι ερωτήσεις διακρίνονται σε τρεις (3) τύπους

1. πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση,
2. πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση,
3. μοναδικής απάντησης

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της πρωτοβάθμιας έρευνας (μέσω ερωτηματολογίων), έγινε με τη χρήση του λογιστικού προγράμματος EXCEL και χρησιμοποιήθηκαν μέθοδοι της περιγραφικής στατιστικής.

Το στατιστικό πλαίσιο της έρευνάς μας ήταν οι πενήντα εφτά (57) αιρετοί της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η έρευνα ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2011 και ολοκληρώθηκε με πολλή προσπάθεια, σχεδόν ένα χρόνο αργότερα. Δυστυχώς η αδιαφορία που αντιμετωπίσαμε ήταν πολλή έντονη με αποτέλεσμα μετά από έντονες πιέσεις να συγκεντρώσουμε ένα πλήθος πενήντα τριών (53) ερωτηματολογίων που αποτελεί το 92,98% του συνόλου.

Η παράθεση των στατιστικών αποτελεσμάτων γίνεται κατά τμήμα ερωτήσεων.

2.2. Παρουσίαση αποτελεσμάτων - ανάλυση.

2.2.1. Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου.

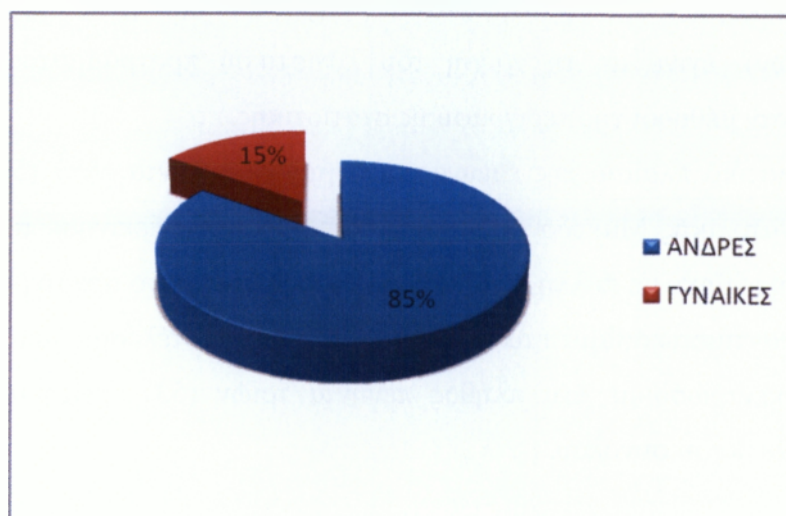
Ξεκινώντας λοιπόν παρατηρούμε πως το μεγαλύτερο μέρος των αιρετών του Περιφερειακού Συμβουλίου, όπως ίσως ήταν αναμενόμενο, είναι άντρες, ενώ οι γυναίκες, παρά το θεσμοθετημένο απαιτούμενο 1/3 συμμετοχής τους στα ψηφοδέλτια, παρουσιάζουν πολύ μικρότερο ποσοστό εκλογιμότητας.

Συγκεκριμένα οι απαντούντες είναι γένους αρσενικού σε ποσοστό 85% (45 άτομα), ενώ το υπόλοιπο 15% του δείγματος μας (8 άτομα) είναι γυναίκες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Φύλο Αιρετών.

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	45	85%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	8	15%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Φύλο Αιρετών.

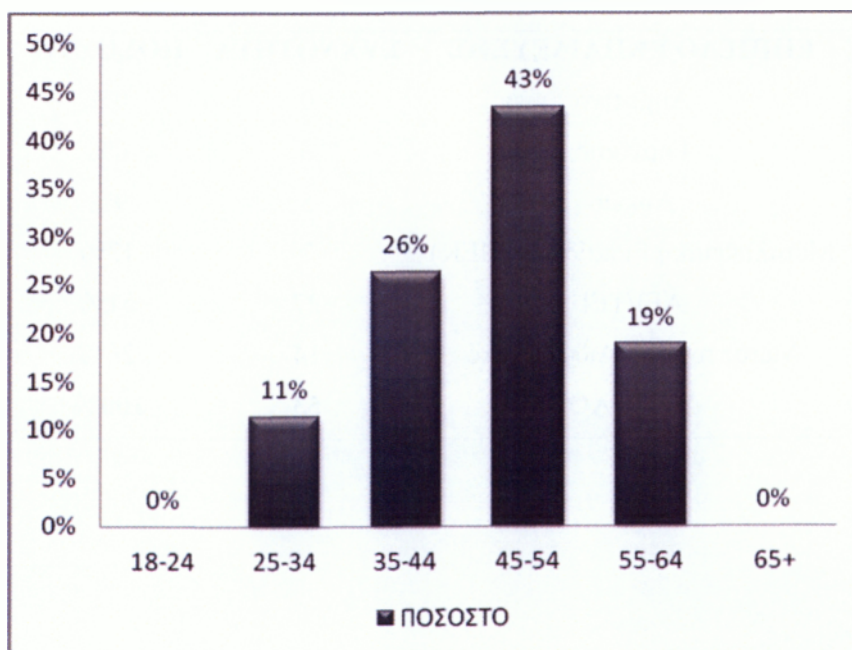

Στη συνέχεια παρατηρούμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό των εκλεγμένων στο Π.Σ. ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών με ποσοστό 43% και συχνότητα 23 ατόμων. Ακολουθούν οι ηλικίες 35-44 και 55-64 με ποσοστό 26%, και 19% αντίστοιχα

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: *Ηλικιακή Ομάδα Ερωτώμενων.*

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	6	11%
35-44	14	26%
45-54	23	43%
55-64	10	19%
65+	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: *Ηλικιακή Ομάδα Ερωτώμενων.*

Είναι άξιο παρατήρησης και απορίας, πως, οι νεαρές και νεαρότερες ηλικιακές ομάδες παρουσιάζουν από μικρό έως μηδενικό ποσοστό συμμετοχής.

Βλέπουμε πως στην ηλικιακή ομάδα 25-34 ανήκουν μόλις 6 αιρετοί, ενώ, παρά τη δυνατότητα εκλογιμότητας, πλέον, με τον νόμο 3852/10, δεν υπάρχουν εκλεγμένοι εκπρόσωποι μεταξύ 18-24 ετών. Αυτό συμβαίνει γιατί οι νέοι δεν αποδέχονται την παραδοσιακή πολιτική όπως αυτή εκφράζεται από τους πολιτικούς σχηματισμούς, αποστρέφονται τις αδιαφανείς και ενίοτε αντιδημοκρατικές διαδικασίες, τον φανατισμό, την αναξιοκρατία, την στρατολόγηση των πολιτικών κομμάτων. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία πολιτικοί δεν αφήνουν χώρο στους νέους με διαφορετικές απόψεις, με νέες προσεγγίσεις της πολιτικής να αναδειχθούν στην πολιτική.

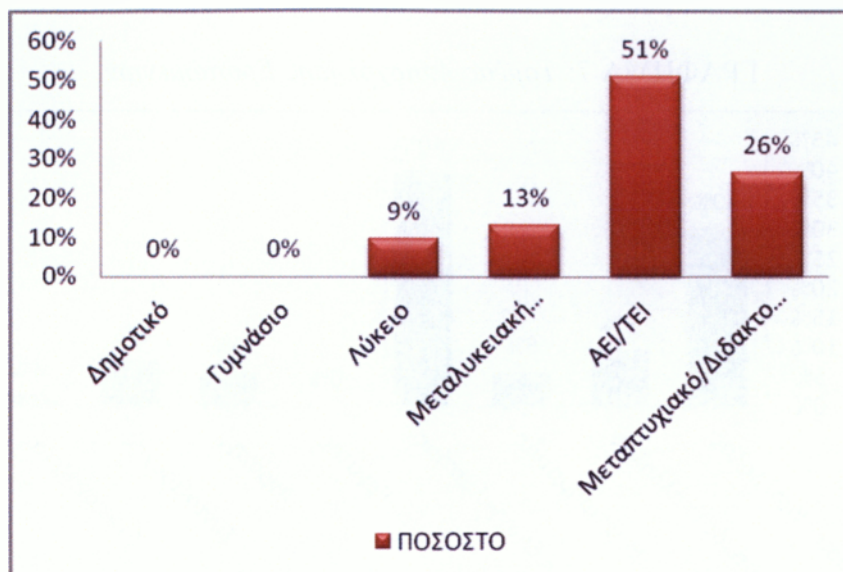
Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών του δείγματος, βλέπουμε πως η πλειοψηφία (51%) των εκλεγμένων στο Π.Σ. έχει λάβει ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση. Το 26% έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές.

Ενώ ακολουθούν με ποσοστό 13% και 9% η μεταλυκειακή και λυκειακή εκπαίδευση αντίστοιχα. Εκλεγμένοι εκπρόσωποι που να έχουν τελειώσει μόνο το δημοτικό ή το γυμνάσιο δεν υπάρχουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Επίπεδο εκπαίδευσης

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημοτικό	0	0%
Γυμνάσιο	0	0%
Λύκειο	5	9%
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)	7	13%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	27	51%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	14	26%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Επίπεδο Εκπαίδευσης.

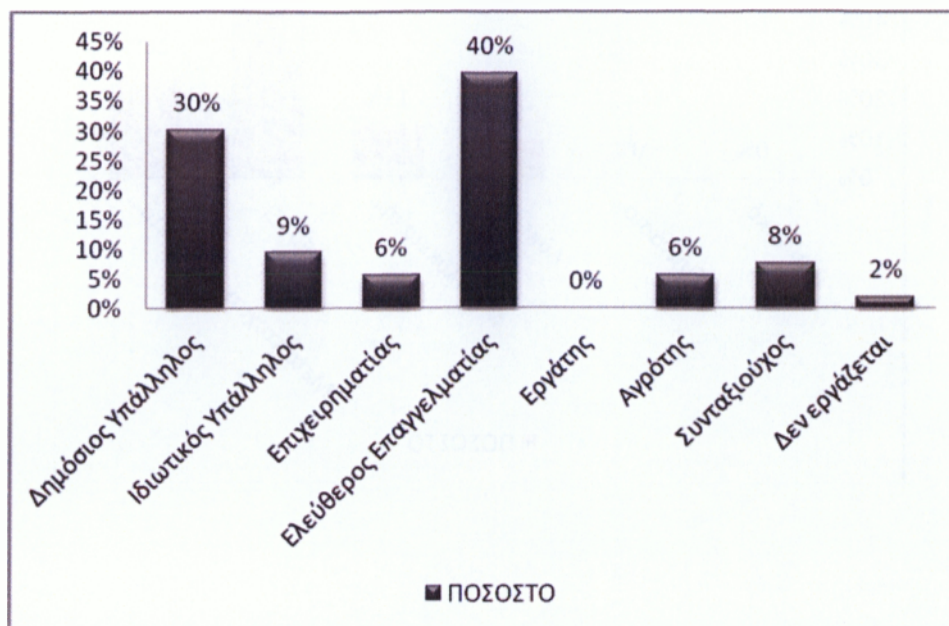
Στη συνέχεια βλέπουμε πως στο Π.Σ. υπάρχουν εκλεγμένοι εκπρόσωποι σε όλους σχεδόν τους τομείς απασχόλησης, με τους ελεύθερους επαγγελματίες να παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) και ακολουθούν οι Δημόσιοι υπάλληλοι με ποσοστό 30%.

Οι αγρότες και αυτοί που δεν εργάζονται (αν και δεν είναι ξεκάθαρο αν είναι άνεργοι), είναι μόλις 3 και 1 αιρετοί αντίστοιχα, ενώ δεν υπάρχει ούτε ένας εργάτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Τομέας Απασχόλησης Ερωτώμενων.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημόσιος Υπάλληλος	16	30%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	5	9%
Επιχειρηματίας	3	6%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	21	40%
Εργάτης	0	0%
Αγρότης	3	6%
Συνταξιούχος	4	8%
Δεν εργάζεται	1	2%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 7: Τομέας Απασχόλησης Ερωτώμενων.

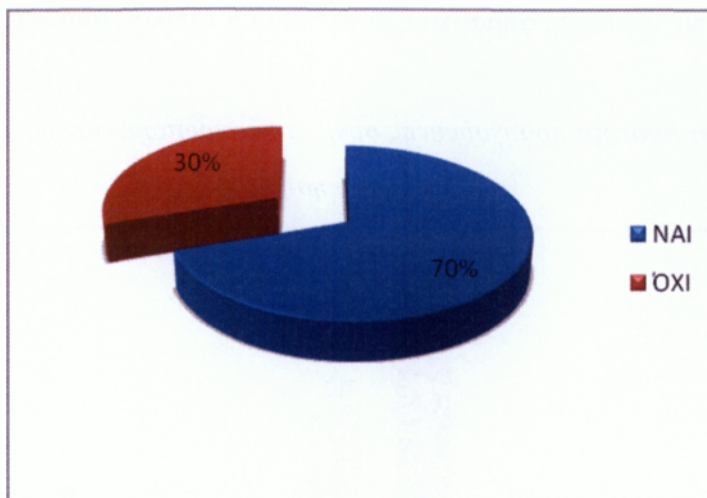

Συνεχίζοντας παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (70%) των ερωτηθέντων είχε στο παρελθόν συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ενώ το υπόλοιπο 30% συμμετέχει για πρώτη φορά. Συνήθως οι υποψήφιοι για τις εκλογές μπαίνουν από την βάση των κομμάτων. Αυτό δείχνει ότι η ανανέωση των προσώπων σε θέσεις αιρετών είναι μικρή διαχρονικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	37	70%
ΌΧΙ	16	30%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

Πριν παραθέσουμε αποτελέσματα της επόμενης ερώτησης, να σημειώσουμε πως ενώ από τις απαντήσεις της προηγούμενης ερώτησης προκύπτει πως 37 από τους 53 ερωτώμενους είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης στον πίνακα παρακάτω φαίνεται πως ο αριθμός των αιρετών είναι 48. Αυτό γίνεται γιατί πολλοί από τους αιρετούς έχουν εκλεγεί για πάνω από μία φορά, σε διάφορες θέσεις αιρετών οργάνων της Τ.Α.

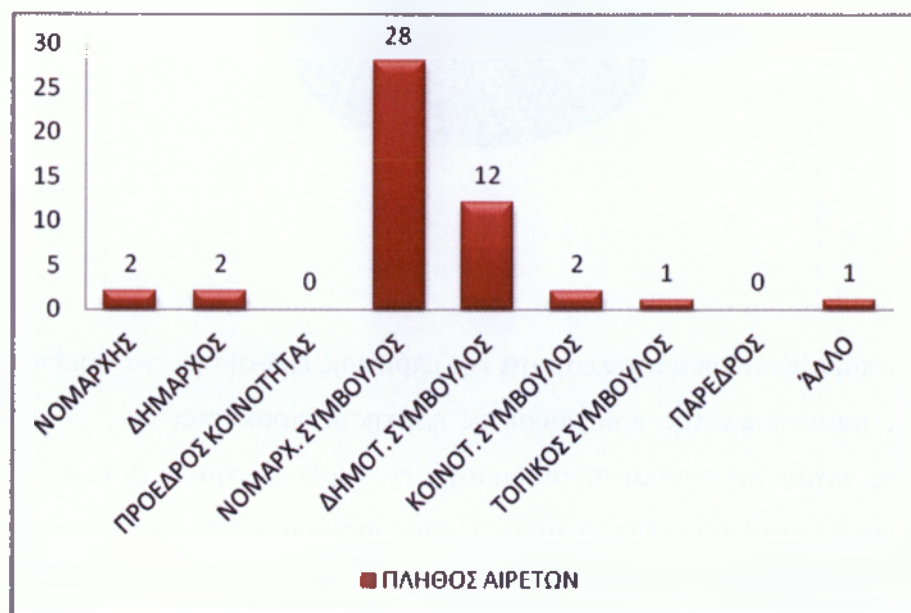
Από το πλήθος λοιπόν των απαντήσεων προκύπτει ότι οι περισσότεροι από τους αιρετούς έχουν συμμετάσχει στο παρελθόν ως νομαρχιακοί σύμβουλοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΙΡΕΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΑΥΤ/ΣΗΣ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ	2
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	2
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	0
ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	28
ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	12
ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	2
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1
ΠΑΡΕΔΡΟΣ	0
ΆΛΛΟ	1
ΣΥΝΟΛΟ	48

Ακολουθούν με διαφορά οι δημοτικοί σύμβουλοι, ενώ ελάχιστοι έχουν καταλάβει στο παρελθόν θέσεις νομάρχη, δήμαρχου, κοινοτικού ή τοπικού συμβούλου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης

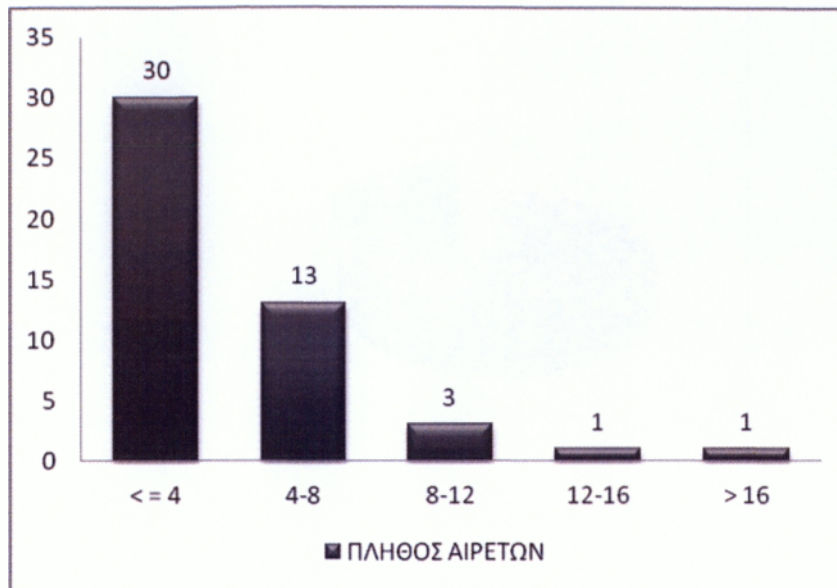

Όσον αφορά τα έτη συμμετοχής, οι περισσότεροι συμμετείχαν σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης στο παρελθόν το πολύ για μία τετραετία. Υπάρχουν 13 συμμετοχές από 4-8 έτη, και μόλις ένας φαίνεται πως συμμετείχε για παραπάνω από 16 έτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ				
<= 4	4-8	8-12	12-16	> 16
30	13	3	1	1

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.

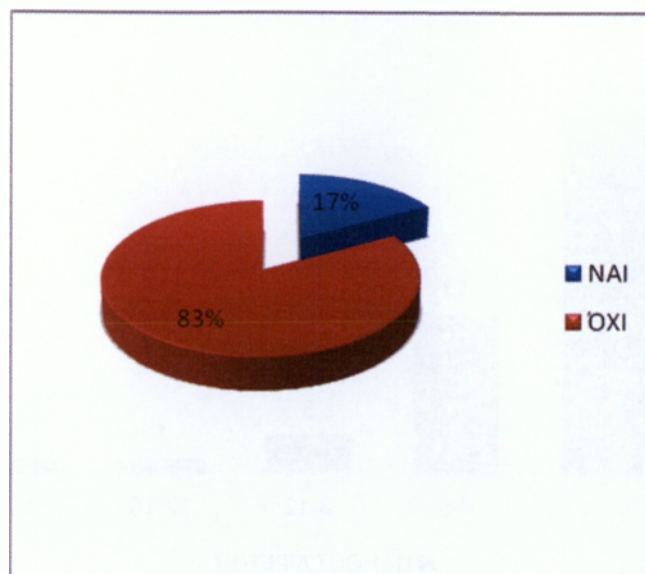
Αντιστρόφως ανάλογα βλέπουμε πως είναι τα ποσοστά συμμετοχής των ερωτηθέντων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο παρελθόν.

Παρατηρούμε πως μόλις το 17% των ερωτηθέντων είχε στο παρελθόν συμμετοχή σε αιρετά όργανα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	9	17%
ΟΧΙ	44	83%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.

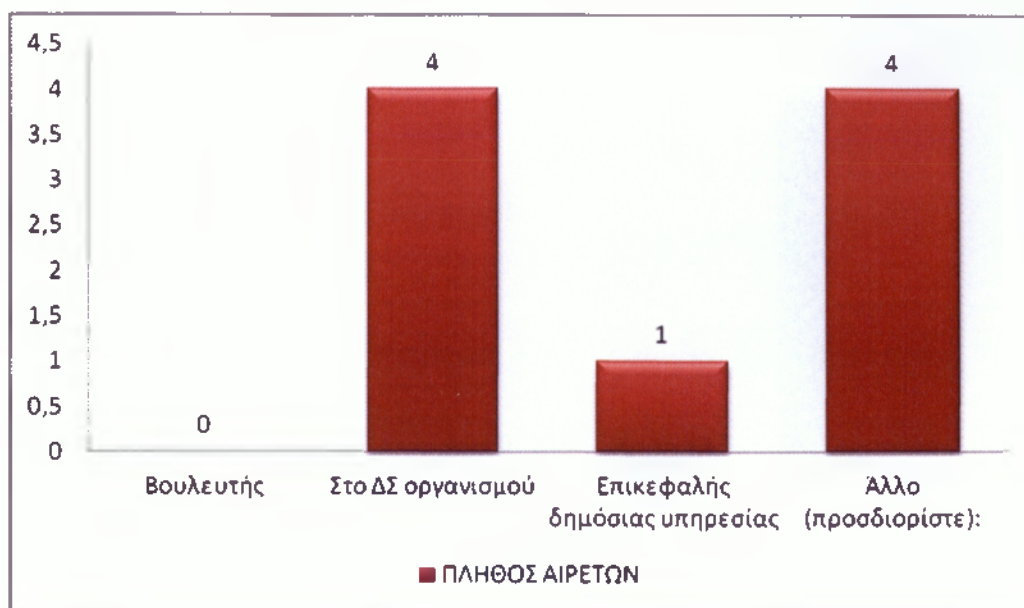

Συγκεκριμένα από το σύνολο (9 άτομα) των αιρετών με προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, τέσσερις (4) έχουν βρεθεί σε Δ.Σ. οργανισμού, ισάριθμοι σε άλλες θέσεις, ένας έχει διατελέσει επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Η ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Βουλευτής	0
Στο ΔΣ οργανισμού	4
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας	1
Άλλο (προσδιορίστε):	4
ΣΥΝΟΛΟ	9

ΓΡΑΦΗΜΑ 12: *Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.*

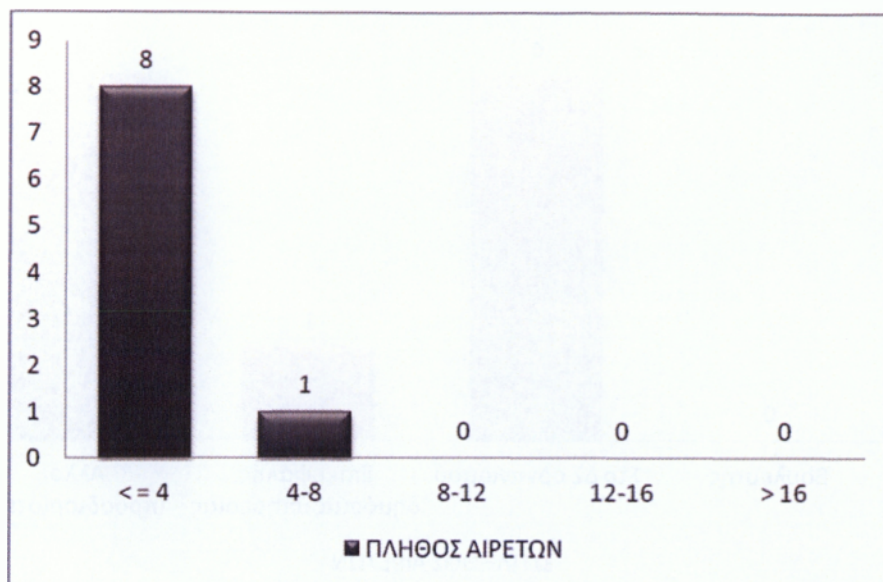

Αναφορικά με τα έτη συμμετοχής παρατηρούμε πως το σύνολο σχεδόν των αιρετών που συμμετείχαν στο παρελθόν στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα δεν ξεπέρασαν σε διάρκεια τα τέσσερα (4) χρόνια. Ένας μόνο συμμετείχε για 4-8 έτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: *Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.*

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ				
<= 4	4-8	8-12	12-16	> 16
8	1	0	0	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 13: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων στο κοινοβούλιο ή σε άλλες θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.

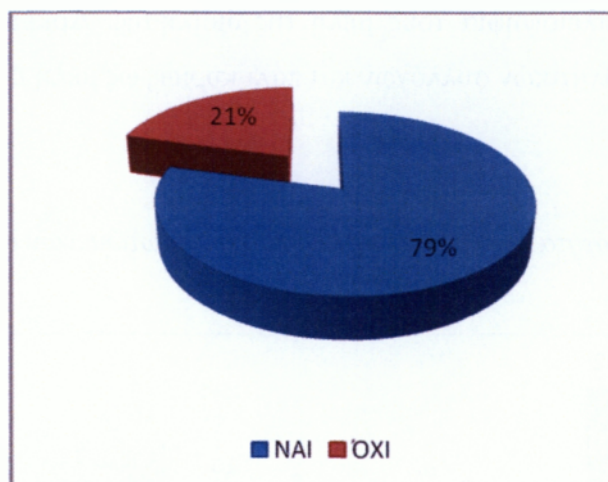

Στη συνέχεια βλέπουμε πως το 79% των ερωτηθέντων δήλωσε πως στο παρελθόν συμμετείχε σε τοπικά συλλογικά σχήματα ενώ το υπόλοιπο 21% απάντησε αρνητικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	42	79%
ΌΧΙ	11	21%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 14: Προηγούμενη συμμετοχή ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

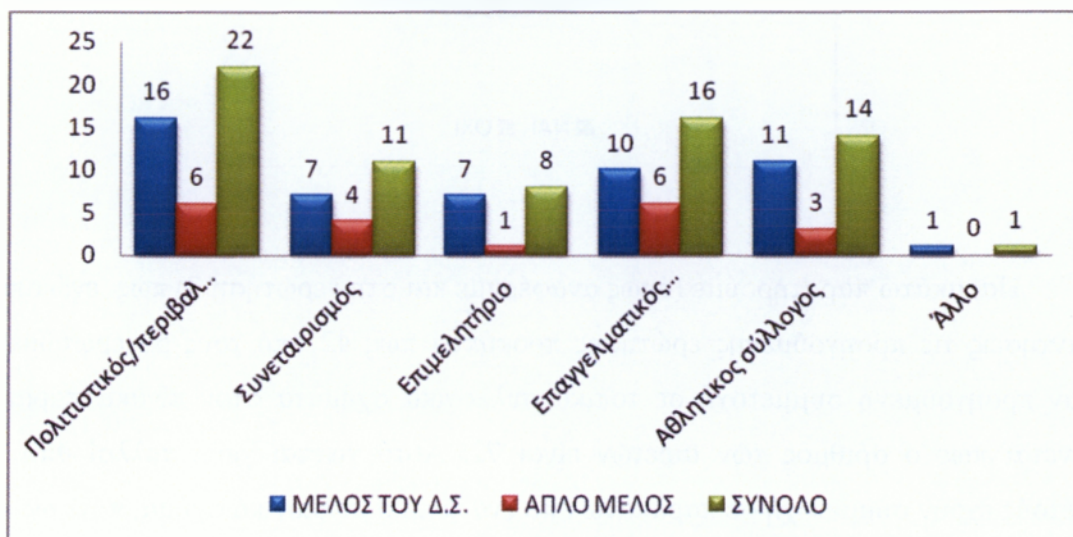
Παρακάτω παρατηρούμε (όπως αναφέραμε και στην ερώτηση 7) πως ενώ από τις απαντήσεις τις προηγούμενης ερώτησης προκύπτει πως 42 από τους 53 ερωτώμενους είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα στον πίνακα παρακάτω φαίνεται πως ο αριθμός των αιρετών είναι 72. Αυτό γίνεται γιατί πολλοί από τους αιρετούς έχουν συμμετοχή σε παραπάνω από ένα τοπικό συλλογικό σχήμα, τότε ως απλά μέλη κ άλλοτε ως μέλη του Δ.Σ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα. (διάκριση σε μέλη Δ.Σ. και απλά μέλη).

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ		
	Μέλος του Δ.Σ.	Απλό μέλος	Σύνολο
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	16	6	22
Συνεταιρισμός	7	4	11
Επιμελητήριο	7	1	8
Επαγγελματικός σύλλογος	10	6	16
Αθλητικός σύλλογος	11	3	14
Άλλο	1	0	1
Σύνολα	52	20	72

Ειδικότερα, οι περισσότεροι από τα εκλεγμένα μέλη του Π.Σ. με προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα, είναι μέλη πολιτιστικών ή περιβαλλοντικών συλλόγων και στην πλειοψηφία τους μέλη της διοίκησης. Αρκετοί είναι επίσης μέλη επαγγελματιών και αθλητικών συλλόγων και πάλι κυρίως ως μέλη Δ.Σ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 15: Ιδιότητα προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά

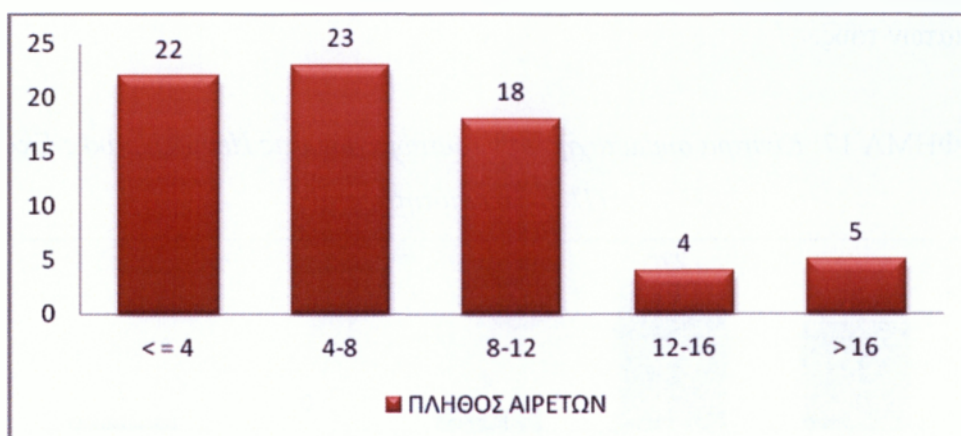
σχήματα. (διάκριση σε μέλη Δ.Σ. και απλά μέλη).

Όσο αναφορά τη διάρκεια συμμετοχής, βλέπουμε πως οι περισσότεροι δραστηριοποιούνται σε τοπικά συλλογικά σχήματα από 4 έως και 8 χρόνια, ακολουθούν 22 συμμετοχές όχι για περισσότερο από τέσσερα (4) χρόνια, ενώ σημαντικός είναι και ο αριθμός αυτών που συμμετέχουν από 8 έως και 12 έτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ				
< = 4	4-8	8-12	12-16	> 16
22	23	18	4	5

ΓΡΑΦΗΜΑ 16: Χρονική διάρκεια προηγούμενης συμμετοχής ερωτώμενων σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

Στο τέλος του πρώτου τμήματος ζητήθηκε από τους αιρετούς, να ιεραρχήσουν τα κίνητρα συμμετοχής τους στις περιφερειακές εκλογές.

Η ερώτηση αυτή είναι η πρώτη από τις ερωτήσεις ιεράρχησης που θα εξετάσουμε. Στον τύπο αυτό ερωτήσεων δίνεται η δυνατότητα στον ερωτώμενο, να δώσει μία ή περισσότερες απαντήσεις, βάζοντάς τες όμως, κατά σειρά προτεραιότητας.

Τα αποτελέσματα της ερώτησης, με τις πιο αναμενόμενες και ίσως όχι και τόσο ειλικρινείς απαντήσεις, γιατί ήταν επώνυμες, παρουσιάζονται με μία σειρά πινάκων και γραφημάτων παρακάτω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Ιεραρχημένα κίνητρα συμμετοχής ερωτώμενων στις Περ. Εκλογές.

ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4	5
Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	20	15	2	1	0
Για να συμβάλω στην επίλυση περιφερειακών προβλημάτων και αξιοποίηση περιφερειακών δυνατοτήτων	27	12	2	0	0
Για να συμβάλω από το περιφερειακό επίπεδο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας	4	8	21	1	0
Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0	0	1	12	2
Άλλο (προσδιορίστε):	2	0	1	1	0
max # απαντήσεων	27	15	21	12	2

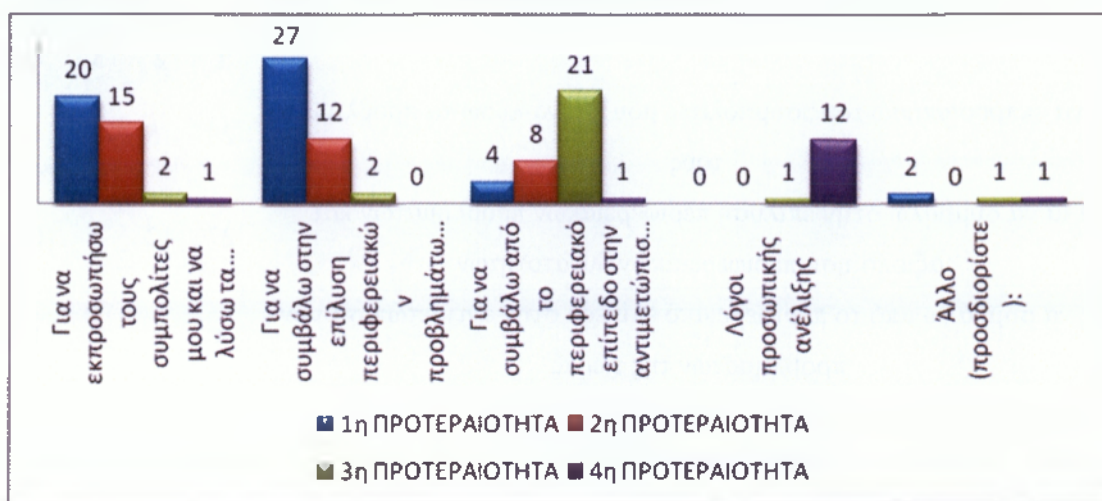
Παρατηρούμε πως η πλειοψηφία των εκλεγμένων έθεσε υποψηφιότητα έχοντας ως βασικό της κίνητρο τη συμβολή στην επίλυση των περιφερειακών προβλημάτων και στην αξιοποίηση των περιφερειακών δυνατοτήτων. Ακολουθεί με διαφορά ως πρώτη προτεραιότητα ορισμένων η εκπροσώπηση των συμπολιτών τους και η λύση των προβλημάτων τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 17: Κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές (1^η προτεραιότητα).

Αξίζει ίσως να σημειώσουμε πως δύο (2) εκ των αιρετών έθεσαν υποψηφιότητα, με πρωτεύον κίνητρό τους, την αλλαγή των συσχετισμών δύναμης στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

ΓΡΑΦΗΜΑ 18: Ιεραρχημένα κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές (Προτεραιότητες 1-4).

Ο δεύτερος κυριότερος λόγος είναι η επιθυμία τους, να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να επιλύσουν τα προβλήματα τους. Ως τρίτη προτεραιότητα - με μεγάλη διαφορά με τα υπόλοιπα κίνητρα συμμετοχής – οι αιρετοί έθεσαν υποψηφιότητα στις περιφερειακές εκλογές με σκοπό να συμβάλουν από το επίπεδο της περιφέρειας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας. Ενώ, έστω και σαν τέταρτο στη σειρά ιεράρχησής τους, δώδεκα (12) από τους ερωτώμενους είχαν το θάρρος να παραδεχτούν πως ένα εκ των κινήτρων τους είναι και η προσωπική τους ανέλιξη. Ένας μάλιστα δήλωσε ξεκάθαρα πως κίνητρο του είναι η πολιτική καριέρα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: Ιεραρχημένα κατά προτεραιότητα, κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Προτεραιότητα	ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	max # απαντήσεων
1	Για να συμβάλω στην επίλυση περιφερειακών προβλημάτων και αξιοποίηση περιφερειακών δυνατοτήτων	27
2	Για να συμβάλω από το περιφερειακό επίπεδο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας	15
3	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	21
4	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	12
5	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	2

Συνοψίζοντας λοιπόν όπως γίνεται αντιληπτό και από τον Πινάκα 20 και το Γράφημα 19, πρώτο στην ιεράρχηση ως κίνητρο συμμετοχής αποτελεί η συμβολή στην επίλυση των περιφερειακών προβλημάτων και στην αξιοποίηση των περιφερειακών δυνατοτήτων. Ακολουθεί η εκπροσώπηση των συμπολιτών και η επίλυση των προβλημάτων τους, τρίτο στην ιεράρχηση αλλά με περισσότερες απαντήσεις οι αιρετοί έθεσαν ως κίνητρό τους τη συμβολή του στην επίλυση των προβλημάτων της χώρας από περιφερειακό επίπεδο, ενώ ως τέταρτο και πέμπτο στην ιεράρχηση τους έχουν ως κίνητρο την προσωπική του ανέλιξη.

ΓΡΑΦΗΜΑ 19: *Ιεραρχημένα κατά προτεραιότητα, κίνητρα συμμετοχής των ερωτώμενων στις Περιφερειακές Εκλογές με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.*

2.2.2. Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Αιρετής Περιφέρειας

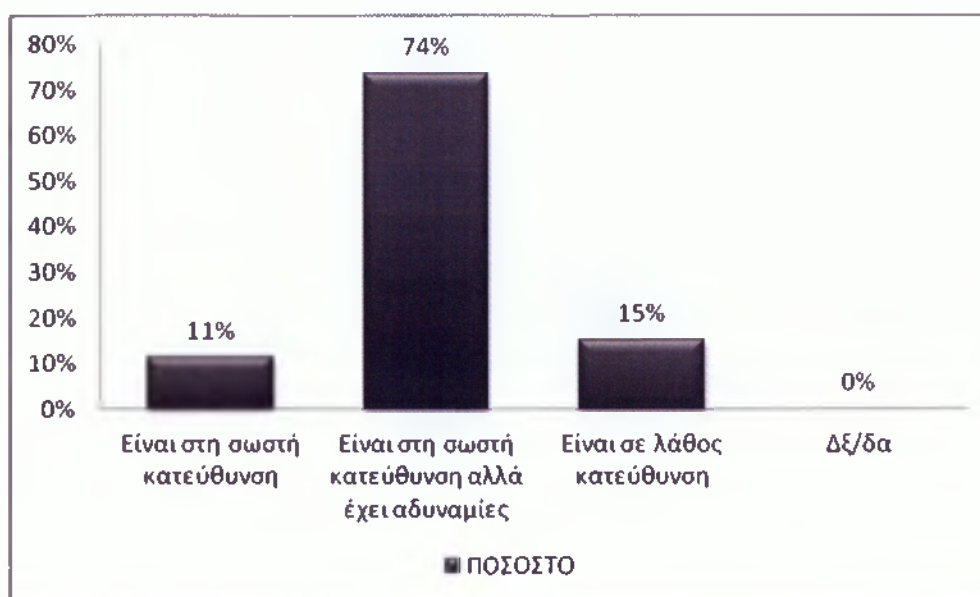
Το δεύτερο τμήμα της μελέτης μας αναφέρεται στις απόψεις των αιρετών αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο της αιρετής περιφέρειας.

Αρχικά παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των ερωτώμενων θεωρεί πως το νέο σύστημα διοίκησης της Τ.Α. βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση με τους περισσότερους όμως να εντοπίζουν αδυναμίες σε αυτό. Μόλις το 15% κρίνει πως το νέο σύστημα διοίκησης είναι σε λάθος κατεύθυνση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: *Αξιολόγηση του νέου συστήματος διοίκησης.*

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι στη σωστή κατεύθυνση	6	11%
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	39	74%
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	8	15%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 20 : Αξιολόγηση του νέου συστήματος διοίκησης.

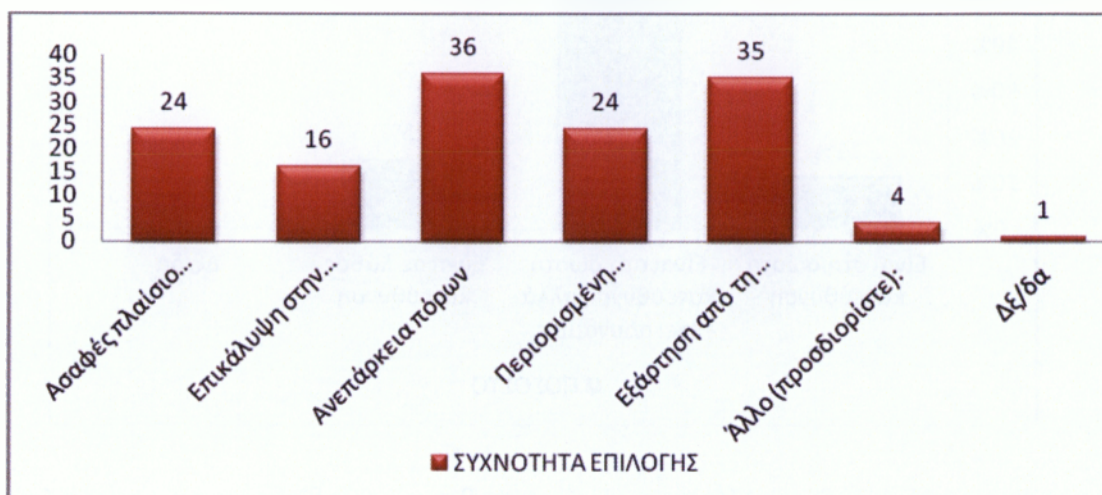
Στη συνέχεια, δύο φαίνεται πως είναι τα βασικά προβλήματα που εντοπίζουν οι ερωτώμενοι στο θεσμικό πλαίσιο για την αιρετή περιφέρεια. Τόσο η ανεπάρκεια πόρων όσο και η εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση επιλέχτηκαν με διαφορά από τα υπόλοιπα από τους αιρετούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: Σημαντικότερα προβλήματα νέου θεσμικού πλαισίου

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Ασαφές πλαίσιο αρμοδιοτήτων	24
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ περιφέρειας, δήμων και αποκεντρωμένης διοίκησης	16
Ανεπάρκεια πόρων	36
Περιορισμένη οικονομική αυτοτέλεια	24
Εξάρτηση από τη κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)	35
Άλλο (προσδιορίστε):	4
Δξ/δα	1

Ακολουθούν με μικρότερη συχνότητα επιλογής το ασαφές πλαίσιο αρμοδιοτήτων και η περιορισμένη οικονομική αυτοτέλεια. Ενώ λίγοι είναι εκείνοι που θεωρούν την επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ περιφέρειας, δήμων και αποκεντρωμένης διοίκησης ως πρόβλημα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 21: Σημαντικότερα προβλήματα νέου θεσμικού πλαισίου.

Εν συνεχεία, συναντάμε την πρώτη από τις σύνθετες ερωτήσεις μοναδικής απάντησης. Σε αυτές οι ερωτώμενοι αξιολογούν τις επιλογές που τους δίνονται με «ΝΑΙ», «ΟΧΙ» ή «ΔΞ/ΔΑ».

Σε αυτή, οι αιρετοί δηλώνουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με τις επιλογές που τους δίνονται και αφορούν στο τι μπορεί να επιφέρει η αιρετή περιφέρεια όπως θεσμοθετήθηκε.

Παρατηρούμε λοιπόν πως οι αιρετοί είναι ιδιαίτερα αισιόδοξοι για τα αποτελέσματα που θα έχει στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης το νέο σύστημα διοίκησης.

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις τους η πλειοψηφία των αιρετών (68%, 66%, 62% αντίστοιχα), θεωρεί πως το νέο σύστημα διοίκησης θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη, θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων και θα ενισχύσει την τοπική δημοκρατία.

Κρίνουν επίσης πως με το νέο θεσμικό πλαίσιο, θα βελτιωθεί τόσο η διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (57%), όσο και η εξυπηρέτηση του πολίτη γεγονός που θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (55%).

Ενώ ένα ποσοστό, της τάξης του 51%, πιστεύει, πως η νέα διοικητική μεταρρύθμιση, θα συμβάλλει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, θα ευαισθητοποιήσει και θα ενεργοποιήσει τους πολίτες και πως το ανθρώπινο δυναμικό που θα απασχολείται στον νέο θεσμό θα αξιοποιηθεί.

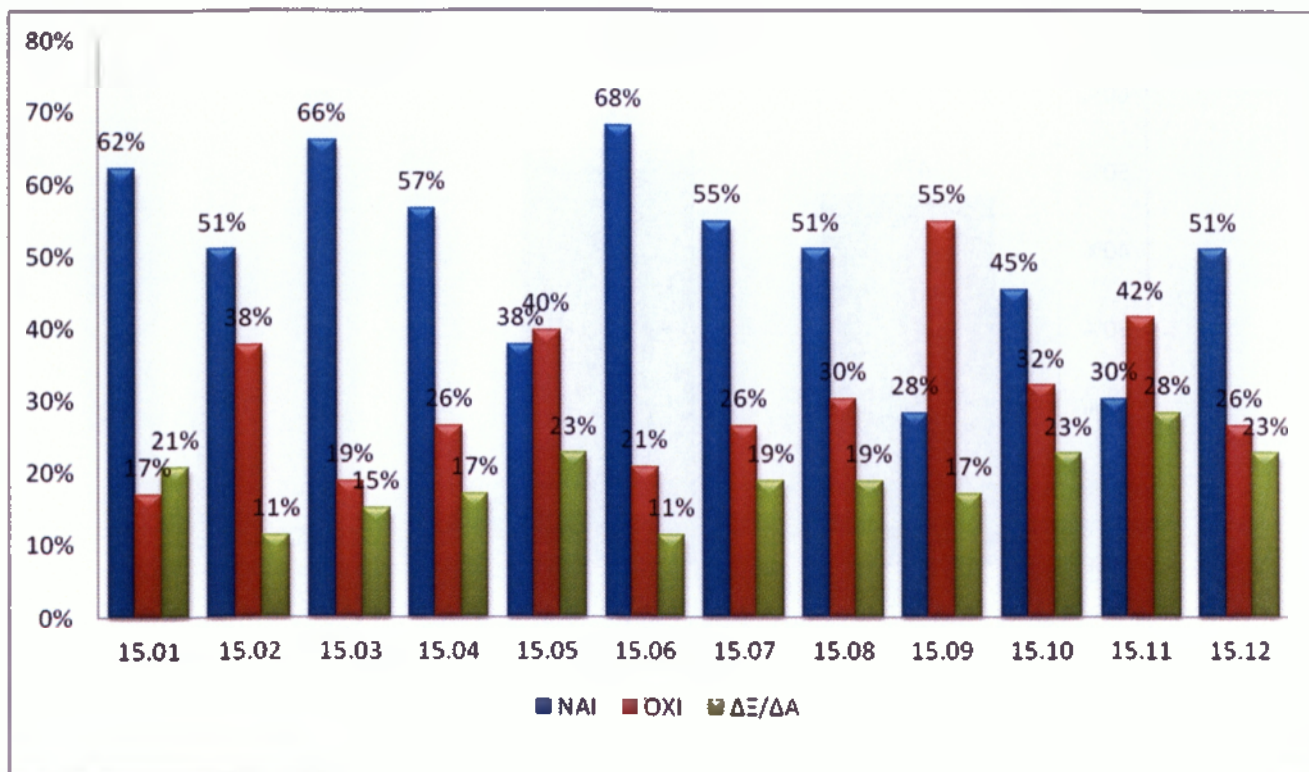
ΠΙΝΑΚΑΣ 24: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου.

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ			ΠΟΣΟΣΤΟ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕ/ΔΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕ/ΔΑ
<i>Θεωρείτε ότι η αιρετή περιφέρεια όπως θεσμοθετήθηκε</i>						
Θα ενισχύσει την τοπική δημοκρατία	33	9	11	62%	17%	21%
Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών)	27	20	6	51%	38%	11%
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)	35	10	8	66%	19%	15%
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (και ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)	30	14	9	57%	26%	17%
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας	20	21	12	38%	40%	23%
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη	36	11	6	68%	21%	11%
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)	29	14	10	55%	26%	19%
Θα συμβάλλει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)	27	16	10	51%	30%	19%
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των περιφερειακών ανισοτήτων (λόγω έλλειψης κεντρικού σχεδιασμού και των διαφορών στις περιφερειακές δυνατότητες)	15	29	9	28%	55%	17%

Θα συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων κακοδιοίκησης (με το θεσμό του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης που δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων)	24	17	12	45%	32%	23%
Θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)	16	22	15	30%	42%	28%
Θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στον νέο θεσμό	27	14	12	51%	26%	23%

Η αισιοδοξία για την οποία κάναμε λόγο, γίνεται αντιληπτή και από τις αρνητικές απαντήσεις, καθώς μεγάλο ποσοστό δεν θεωρεί πως το νέο θεσμικό πλαίσιο λόγω της έλλειψης κεντρικού σχεδιασμού και των διαφορών που υπάρχουν στις περιφερειακές δυνατότητες, θα αμβλύνει τις περιφερειακές ανισότητες, όπως επίσης κρίνουν πως οι αλλαγές δε θα οδηγήσουν στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας.

Το μόνο ζήτημα το οποίο μεγάλο ποσοστό των αιρετών (42%) κρίνει πως δε θα λυθεί είναι τα προβλήματα που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια.

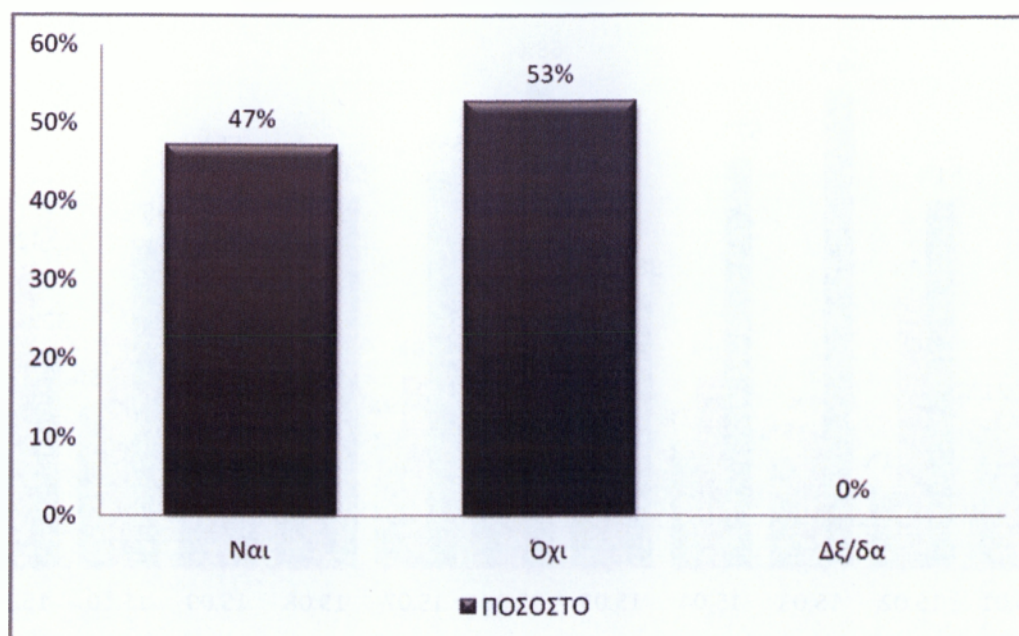
ΓΡΑΦΗΜΑ 22: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου (ποσοστό).

Στη συνέχεια, διχασμένοι φαίνεται να είναι οι ερωτώμενοι όσο αναφορά τη νέα διάταξη του νόμου για την μη εκλογή των αντιπεριφερειάρχων, αλλά τον εξαρχής ορισμό τους. Αν και η πλειοψηφία είναι αντίθετη στη νέα αυτή ρύθμιση, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό, 47%, τη βρίσκει σωστή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: Ορθότητα νέας διάταξης για τον εξαρχής ορισμό των Αντιπεριφερειάρχων.

ΟΡΘΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΑΡΧΗΣ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι	25	47%
Όχι	28	53%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 23: Ορθότητα νέας διάταξης για τον εξαρχής ορισμό των Αντιπεριφερειάρχων.

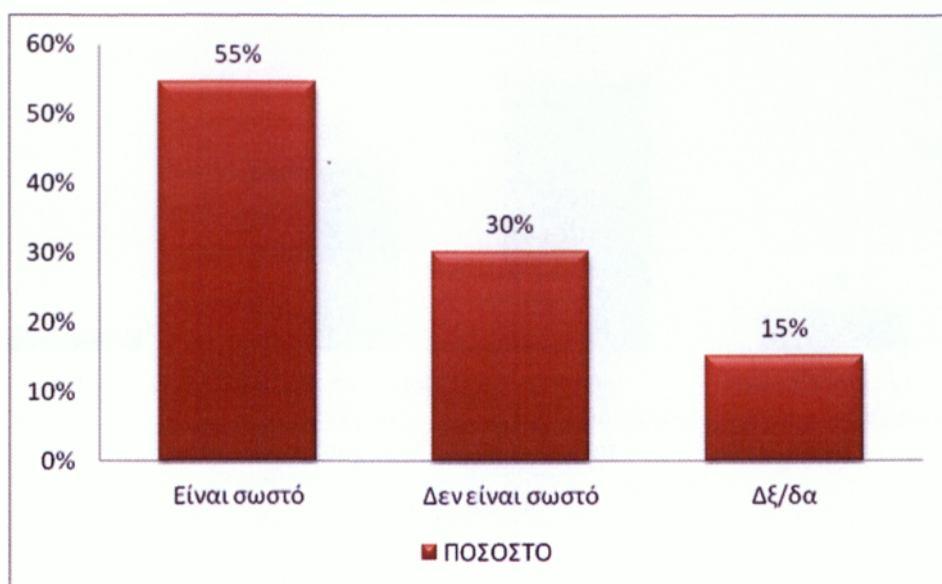

Ανάλογος είναι και ο βαθμός συμφωνίας (ποσοστό 55%) αναφορικά με την έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο, ενώ το 30% διαφωνεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: Κριτική για την έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤ. ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστό	29	55%
Δεν είναι σωστό	16	30%
Δξ/δα	8	15%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 24: Κριτική για την έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Όσο αναφορά τη θέση των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού, μόλις το 8% των ερωτώμενων πιστεύει πως δεν απαιτείται οι πολίτες να εκφράζονται άμεσα στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού, σε αντίθεση με το 53% που κρίνει πως οι πολίτες πρέπει να εκφράζονται άμεσα και ένα 36% του συνόλου που θεωρεί πως σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να ερωτώνται.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: Η θέση των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού.

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ		
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δεν απαιτείται να εκφράζονται άμεσα	4	8%
Πρέπει να εκφράζονται και άμεσα	28	53%
Πρέπει να ερωτώνται σε ορισμένες περιπτώσεις	19	36%
Δξ/δα	2	4%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 25: Η θέση των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού.

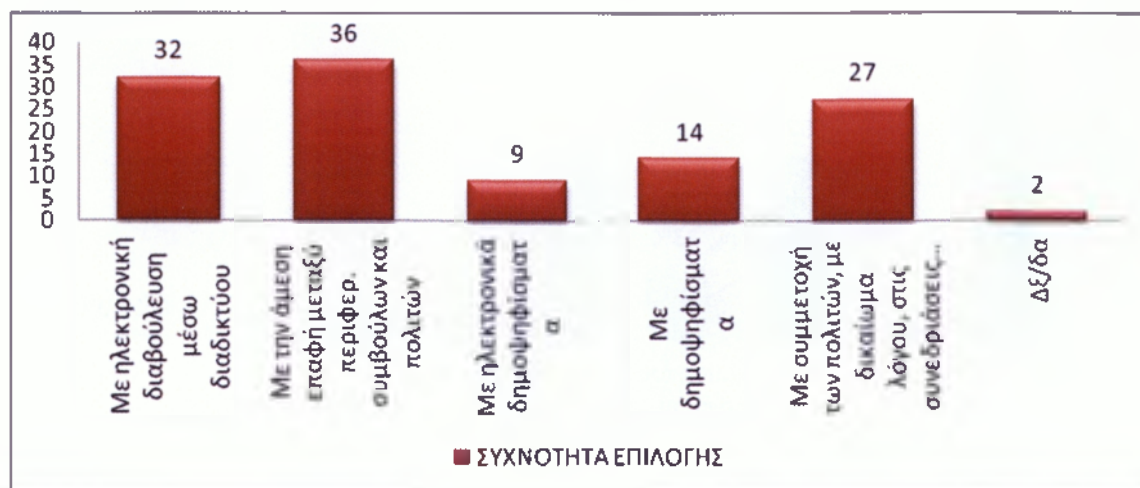

Συγκεκριμένα, για όσους το κρίνουν απαραίτητο, καταλληλότεροι τρόποι για να συμμετέχουν οι πολίτες, θεωρούνται η άμεση επαφή των πολιτών με τους Περιφερειακούς Συμβούλους καθώς και με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου, ενώ τα δημοψηφίσματα, ηλεκτρονικά ή μη βρίσκονται χαμηλά στις προτιμήσεις των ερωτώμενων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: Καταλληλότερος τρόπος συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση κάποιων πολιτικών.

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	32
Με την άμεση επαφή μεταξύ περιφερ. συμβούλων και πολιτών	36
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	9
Με δημοψηφίσματα	14
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου	27
Δξ/δα	2

ΓΡΑΦΗΜΑ 26: Καταλληλότερος τρόπος συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση κάποιων πολιτικών.

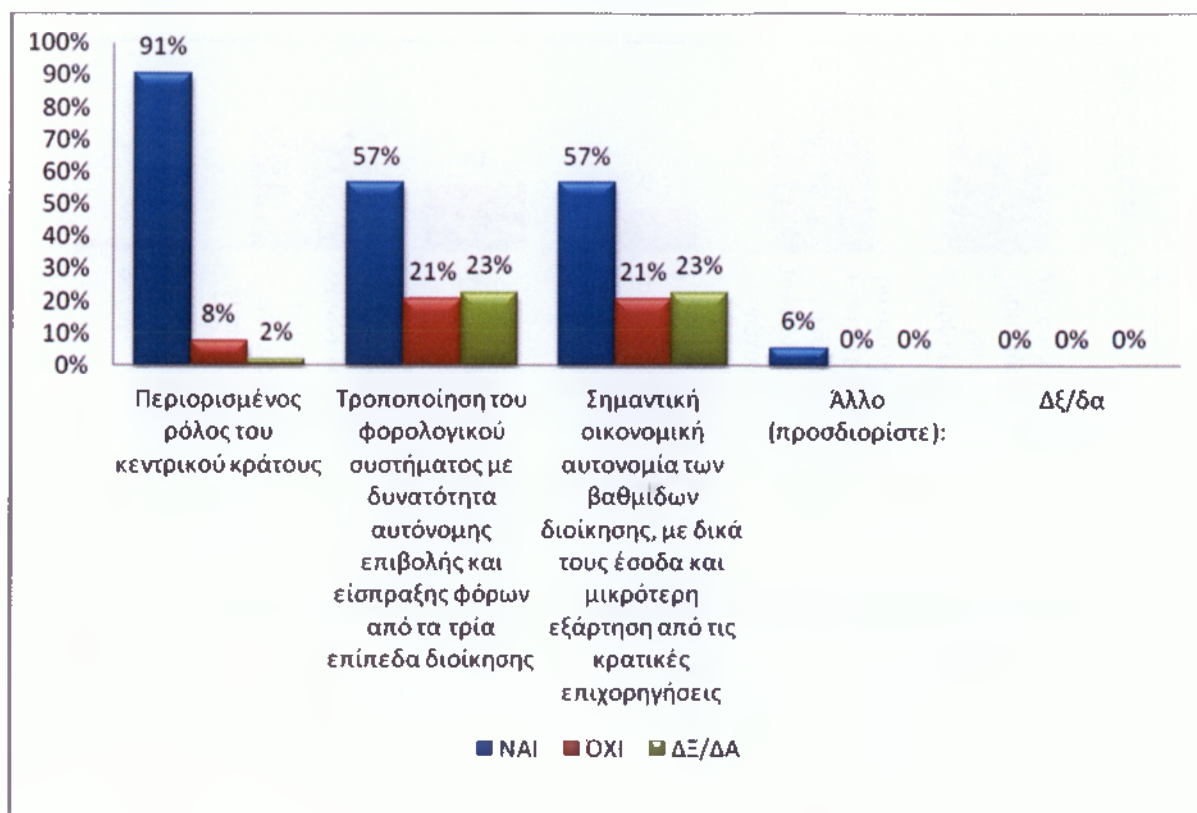
Στη συνέχεια, όπως ίσως είναι λογικό και αν κρίνουμε και από το πραγματικά μεγάλο ποσοστό (91%), το βασικότερο για να υπάρξει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης είναι ο περιορισμένος ρόλος του κράτους.

Απαιτείται βέβαια κατά τους αιρετούς τόσο τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων και από τα τρία επίπεδα διοίκησης, όσο και σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων διοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: Απαιτούμενα για ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ			ΠΟΣΟΣΤΟ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	48	4	1	91%	8%	2%
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης	30	11	12	57%	21%	23%
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων διοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις	30	11	12	57%	21%	23%
Άλλο (προσδιορίστε):	3	0	0	6%	0%	0%
Δξ/δα	0	0	0	0%	0%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ 27: Απαιτούμενα για ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης (Ποσοστό).

2.2.3. Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Στο τμήμα αυτό του ερωτηματολογίου που χωρίζεται σε δύο υποτμήματα θα εξετάσουμε τις απόψεις των αιρετών σχετικά με την εφαρμογή της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης στην περιφέρεια ευθύνης τους και το πώς θα αξιοποιηθούν οι νέοι τομείς που εντάσσονται σε αυτή.

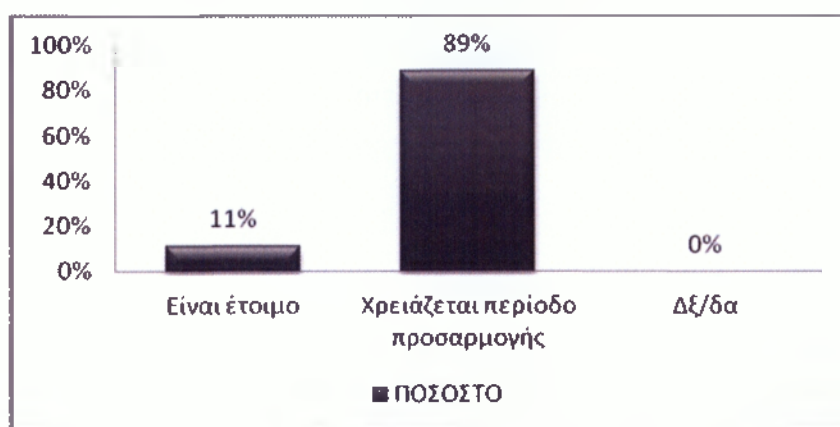
2.2.3.1. Γ.1 Εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης στην περιφέρειά σας

Ξεκινώντας την παράθεση των στατιστικών αποτελεσμάτων μας για την εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης βλέπουμε πως μόλις έξι (6) εκ των ερωτηθέντων πιστεύουν πως το Περιφερειακό Συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του νέου συστήματος διοίκησης, με την πλειοψηφία (89%) να κρίνει πως χρειάζεται περίοδος προσαρμογής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: Ετοιμότητα Περιφερειακού Συμβουλίου.

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι έτοιμο	6	11%
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	47	89%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 28: Ετοιμότητα Περιφερειακού Συμβουλίου.

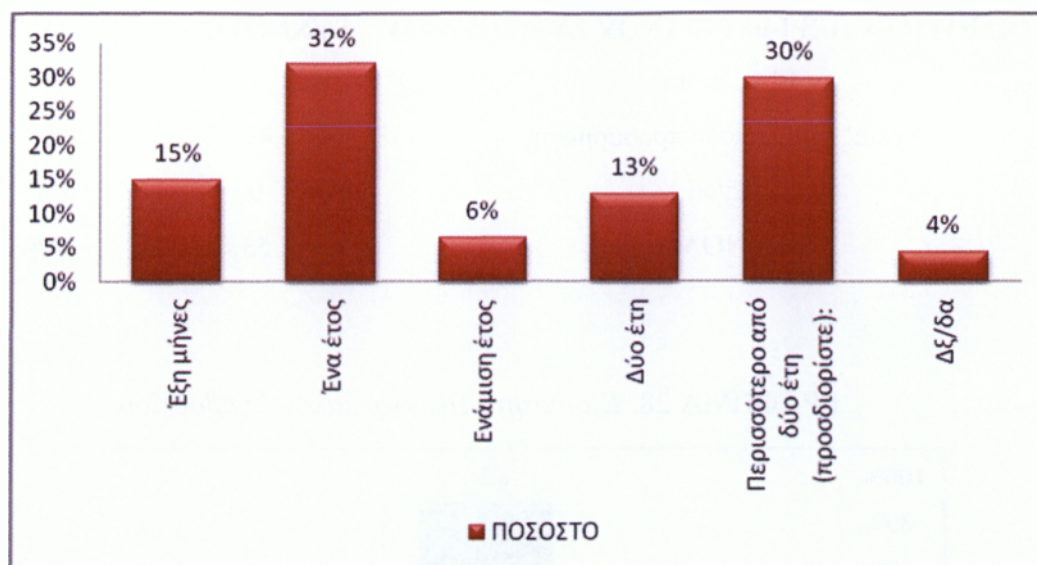

Από τους σαράντα επτά (47) αιρετούς που κρίνουν πως απαιτείται περίοδος προσαρμογής έτσι ώστε το Π.Σ. να είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στο νέο θεσμικό πλαίσιο, μόλις 7 πιστεύουν πως ένα εξάμηνο είναι αρκετό για κάτι τέτοιο, με την πλειοψηφία, να έχει αντίθετη άποψη, με τα μεγαλύτερα ποσοστά 32% και 30% να συγκεντρώνονται στο ένα έτος και στα περισσότερα από δύο έτη αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: Εκτιμώμενος χρόνος προσαρμογής του Περιφερειακού Συμβουλίου.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Έξι μήνες	7	15%
Ένα έτος	15	32%
Ενάμιση έτος	3	6%
Δύο έτη	6	13%
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):	14	30%
Δξ/δα	2	4%
ΣΥΝΟΛΟ	47	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 29: Εκτιμώμενος χρόνος προσαρμογής του Περιφερειακού Συμβουλίου.

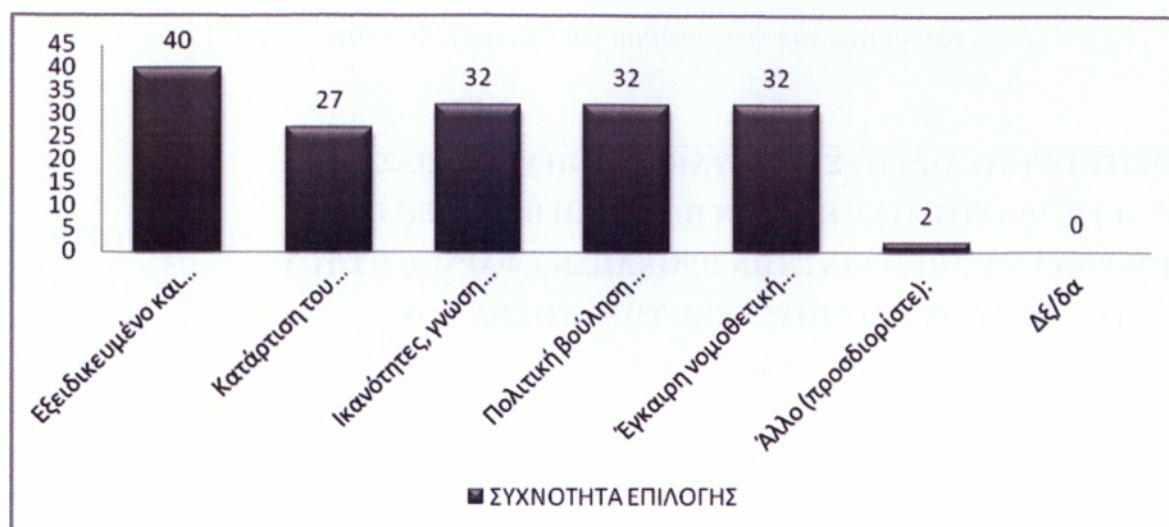
Συνεχίζοντας παρατηρούμε πως οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θεωρούν ως το πιο απαραίτητο για να μπορέσει να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός το επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό.

Δευτερεύοντα στοιχεία (με ίδια συχνότητα επιλογής) φαίνεται πως είναι οι ικανότητες, η γνώση και η εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού, η πολιτική τους βούληση, καθώς και η έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος. Ενώ ακολουθεί ως απαιτούμενο η κατάρτιση του προσωπικού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: Απαιτούμενα για την εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.

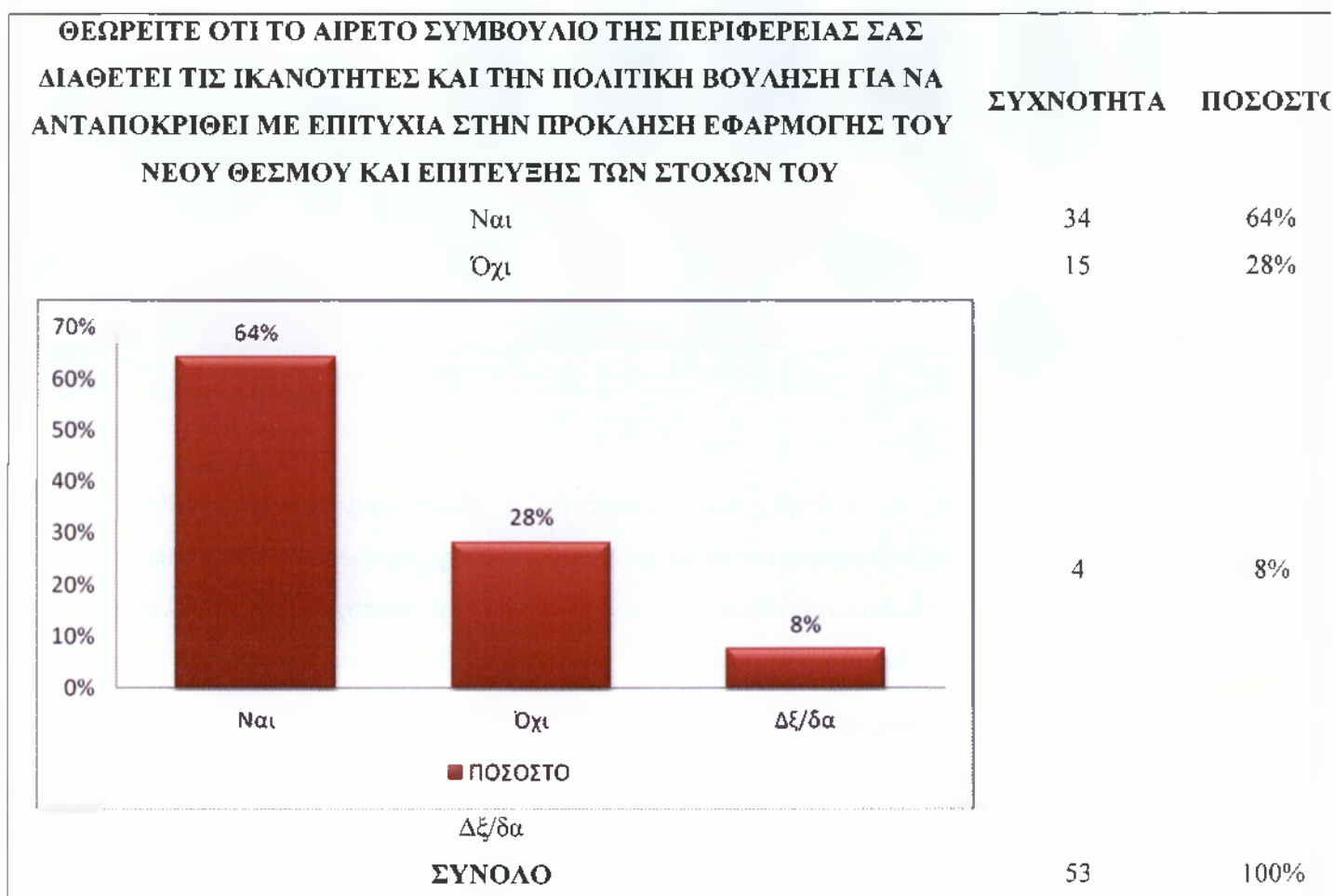
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΕΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	40
Κατάρτιση του προσωπικού	27
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	32
Πολιτική βούληση των αιρετών	32
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	32
Άλλο (προσδιορίστε):	2
Δξ/δα	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 30: Απαιτούμενα για την εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.

Με πίστη στις δυνατότητες του εμφανίζεται η πλειοψηφία του Π.Σ. καθώς, θέτοντας την ερώτηση «Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;», οι απαντήσεις που λαμβάνουμε είναι θετικές κατά 64% και αρνητικές κατά 28%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;

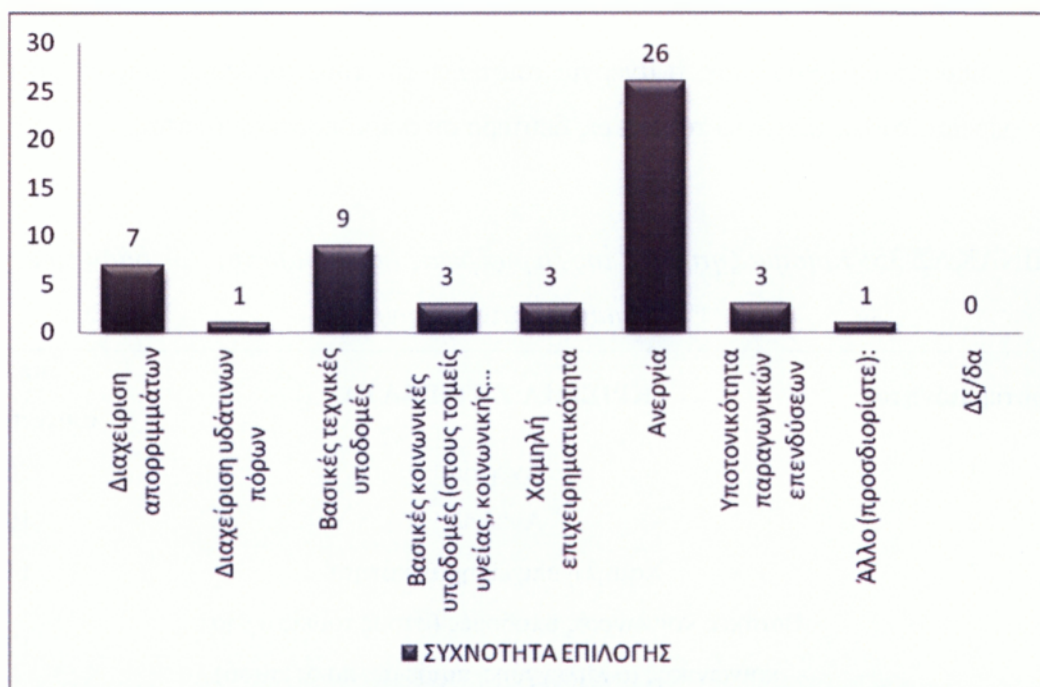

ΓΡΑΦΗΜΑ 31: Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;

Στη συνέχεια, ζητώντας από τους αιρετούς να ιεραρχήσουν τα κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας, παρατηρούμε πως πρώτο σε προτεραιότητα ζήτημα, και με αισθητή διαφορά από τα υπόλοιπα, βρίσκεται η ανεργία με συχνότητα επιλογής, 26, με το αμέσως επόμενο ζήτημα που επιλέχτηκε ως πρώτη προτεραιότητα να εμφανίζει συχνότητα, 9.

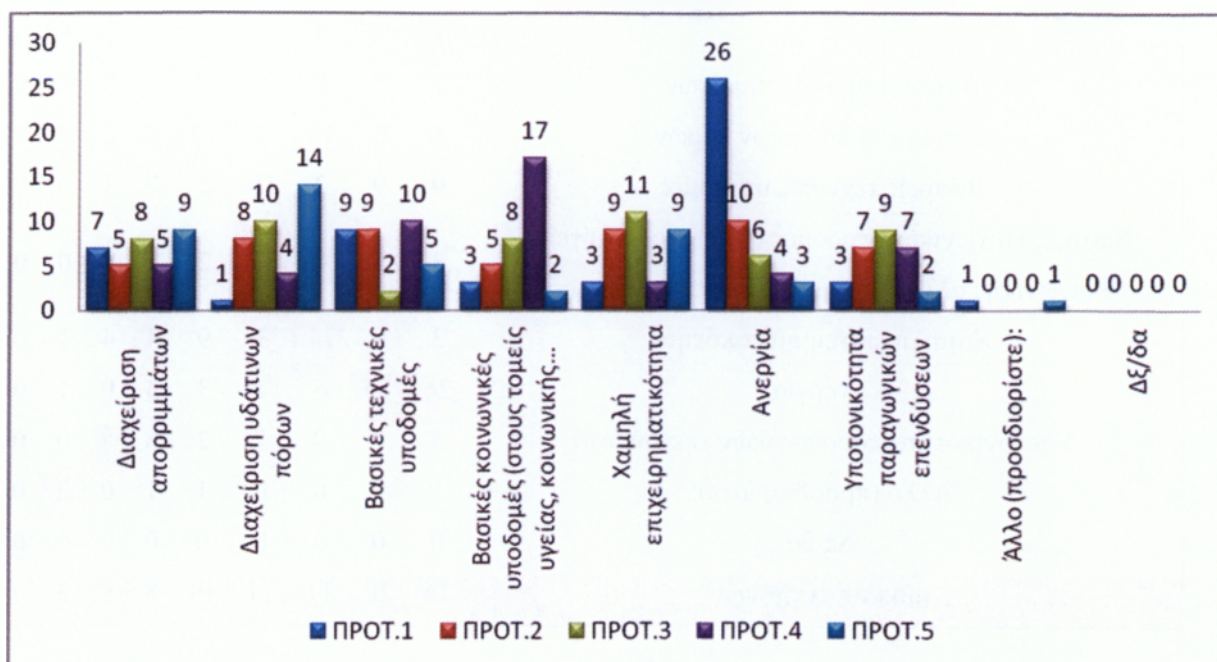
ΠΙΝΑΚΑΣ 34: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (Ιεραρχημένα).

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	7	5	8	5	9	6	6	0	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1	8	10	4	14	8	2	0	0
Βασικές τεχνικές υποδομές	9	9	2	10	5	7	3	0	0
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού)	3	5	8	17	2	5	8	0	0
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	3	9	11	3	9	4	4	1	0
Ανεργία	26	10	6	4	3	3	0	1	0
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	3	7	9	7	2	8	8	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	0	0	1	1	0	2	0
ΔΞ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
μαχ απαντήσεων	26	10	11	17	14	8	8	2	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 32: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (1^η προτεραιότητα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 33: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (Ιεραρχημένα, Προτεραιότητες 1-5).

Φαίνεται βέβαια, πως η ανεργία αποτελεί για τους αιρετούς μείζον ζήτημα της Περιφέρειας καθώς εμφανίζεται και ως δεύτερο σε σειρά προτεραιότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35: Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	max # απαντήσεων
1	Ανεργία	26
2	Ανεργία	10
3	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	11
4	Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού)	17
5	Διαχείριση υδάτινων πόρων	14
6	Διαχείριση υδάτινων πόρων	8
7	Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	8
8	Άλλο (προσδιορίστε):	2

Ενώ ακολουθούν η χαμηλή επιχειρηματικότητα, οι βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού) και η διαχείριση υδάτινων πόρων ως 3^η, 4^η και 5^η προτεραιότητα αντίστοιχα.

Απορία προκαλεί το γεγονός ότι η διαχείριση των απορριμμάτων, παρά την κρίσιμότητα του ως ζήτημα, δεν εμφανίζεται καθόλου στις προτεραιότητες με το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 34 Κρίσιμα ζητήματα της Περιφέρειας
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

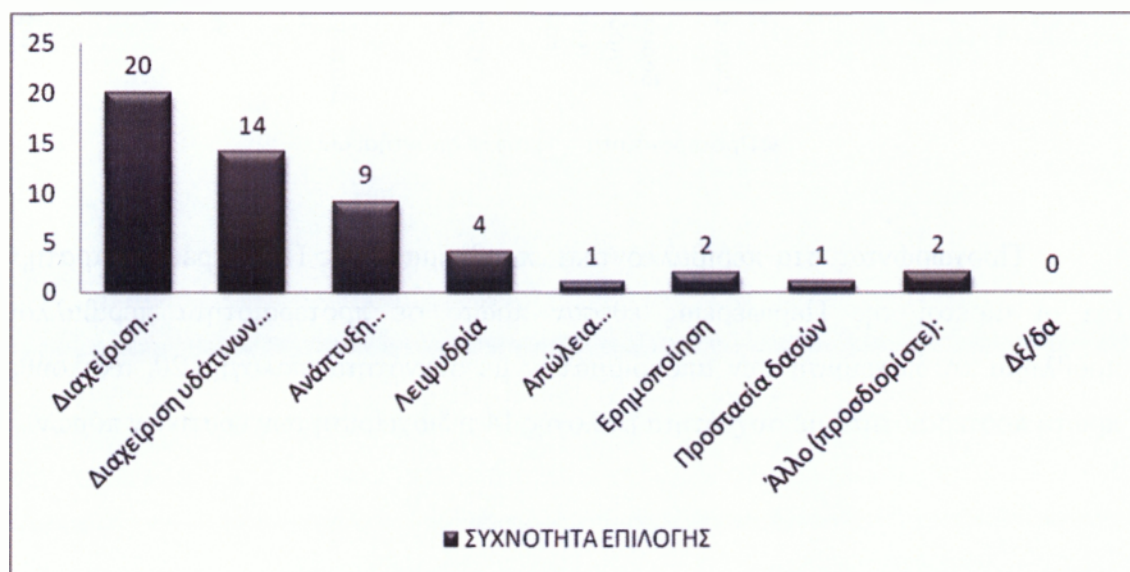

Προχωρώντας στα περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας, παρατηρούμε ότι οι αιρετοί της Περιφέρειας έθεσαν πρώτο σε προτεραιότητα περιβαλλοντικό πρόβλημα τη διαχείριση των απορριμμάτων με συχνότητα επιλογής 20, ακολουθεί ως πρώτη προτεραιότητα με συχνότητα επιλογής 14 η διαχείριση των υδάτινων πόρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 36 : Ιεραρχημένα Περιφερειακά προβλήματα της Περιφέρειας.

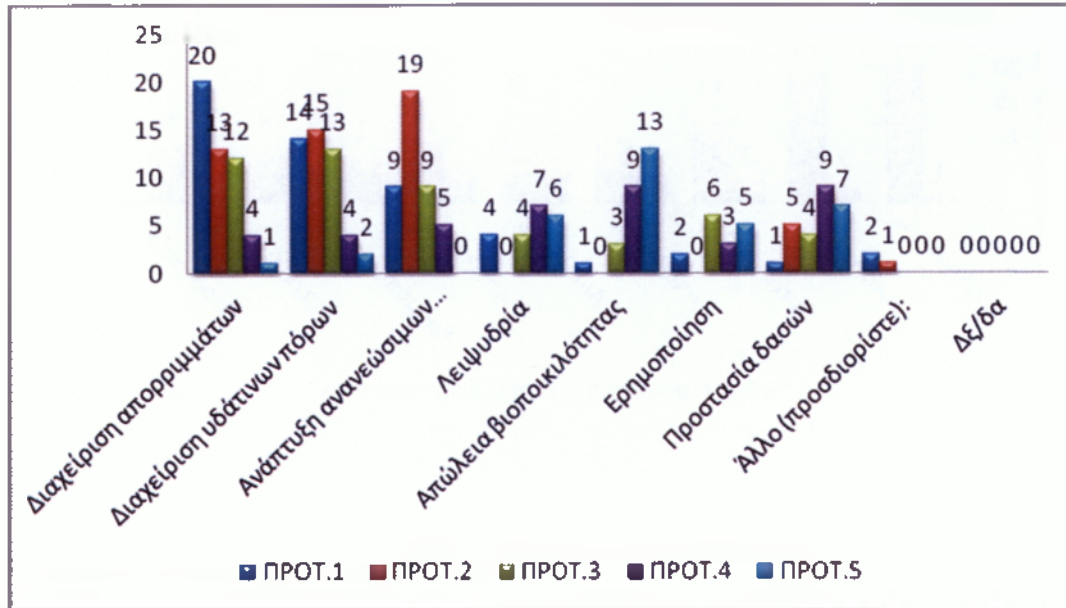
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	20	13	12	4	1	0	0	0	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	14	15	13	4	2	0	1	1	0
Ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	9	19	9	5	0	1	1	0	0
Λειψυδρία	4	0	4	7	6	8	8	0	0
Απώλεια βιοποικιλότητας	1	0	3	9	13	9	1	0	0
Ερημοποίηση	2	0	6	3	5	8	17	0	0
Προστασία δασών	1	5	4	9	7	8	5	1	0
Άλλο (προσδιορίστε):	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	20	19	13	9	13	9	17	1	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 35: Πρώτο σε προτεραιότητα περιβαλλοντικό πρόβλημα της Περιφέρειας

Σαν δεύτερη προτεραιότητα ανάγεται η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σαν τρίτη η διαχείριση των υδάτινων πόρων ενώ στις επόμενες τρεις προτεραιότητες βρίσκεται η απώλεια της βιοποικιλότητας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 36: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας

(Ιεραρχημένα, Προτεραιότητες 1-5).

Είναι ίσως ανησυχητικό πως η προστασία των δασών κατέχει τη χαμηλότερη θέση στις προτεραιότητες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 37: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	max # απαντήσεων
1	Διαχείριση απορριμμάτων	20
2	Ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	19
3	Διαχείριση υδάτινων πόρων	13
4	Απώλεια βιοποικιλότητας	9
5	Απώλεια βιοποικιλότητας	13
6	Απώλεια βιοποικιλότητας	9
7	Ερημοποίηση	17
8	Διαχείριση υδάτινων πόρων	1
8	Προστασία δασών	1

ΓΡΑΦΗΜΑ 37: Περιβαλλοντικά προβλήματα της Περιφέρειας
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

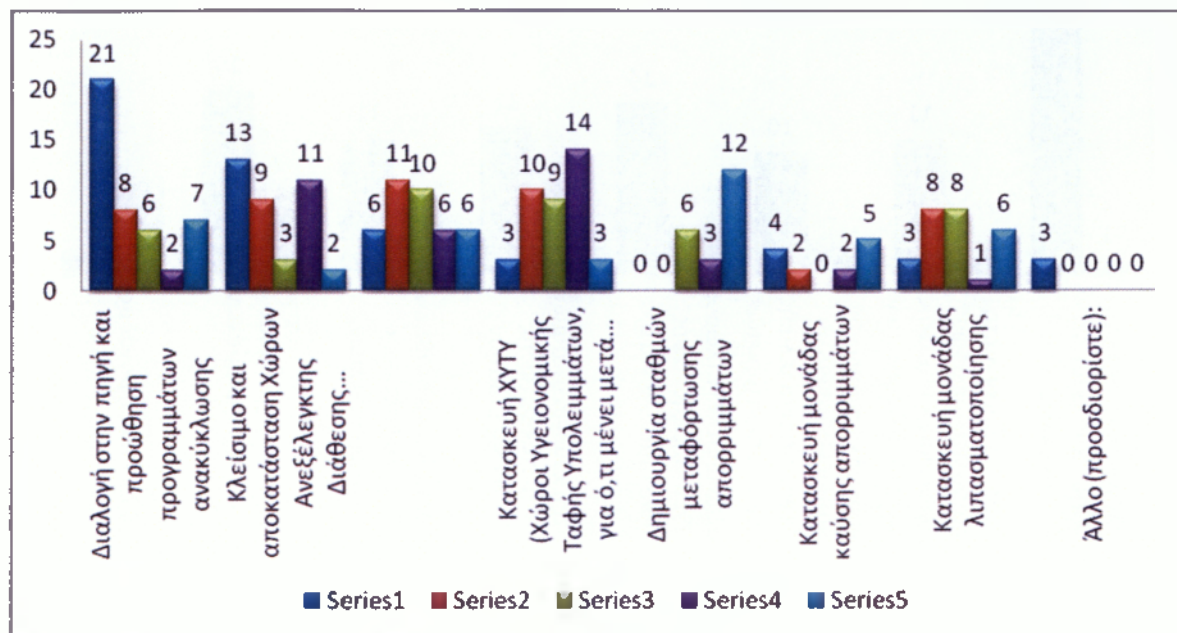
Σκιαγραφώντας ειδικά τα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων παρατηρούμε ότι οι αιρετοί θεωρούν ως μείζον ζήτημα τη διαλογή τους στην πηγή και την προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, σαν δεύτερη και τρίτη προτεραιότητα ανάγεται η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 38: Ιεραρχημένες προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων.

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	21	8	6	2	7	0	0	0	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	13	9	3	11	2	4	1	1	0
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	6	11	10	6	6	1	1	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	3	10	9	14	3	6	1	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	0	6	3	12	11	5	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	4	2	0	2	5	8	15	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	3	8	8	1	6	6	8	2	0
Άλλο (προσδιορίστε):	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	21	11	10	14	12	11	15	2	0

Ακολουθούν η κατασκευή ΧΥΤΥ και η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, ενώ λιγότερο σημαντικά ζητήματα είναι η κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων και μονάδας λιπασματοποίησης.

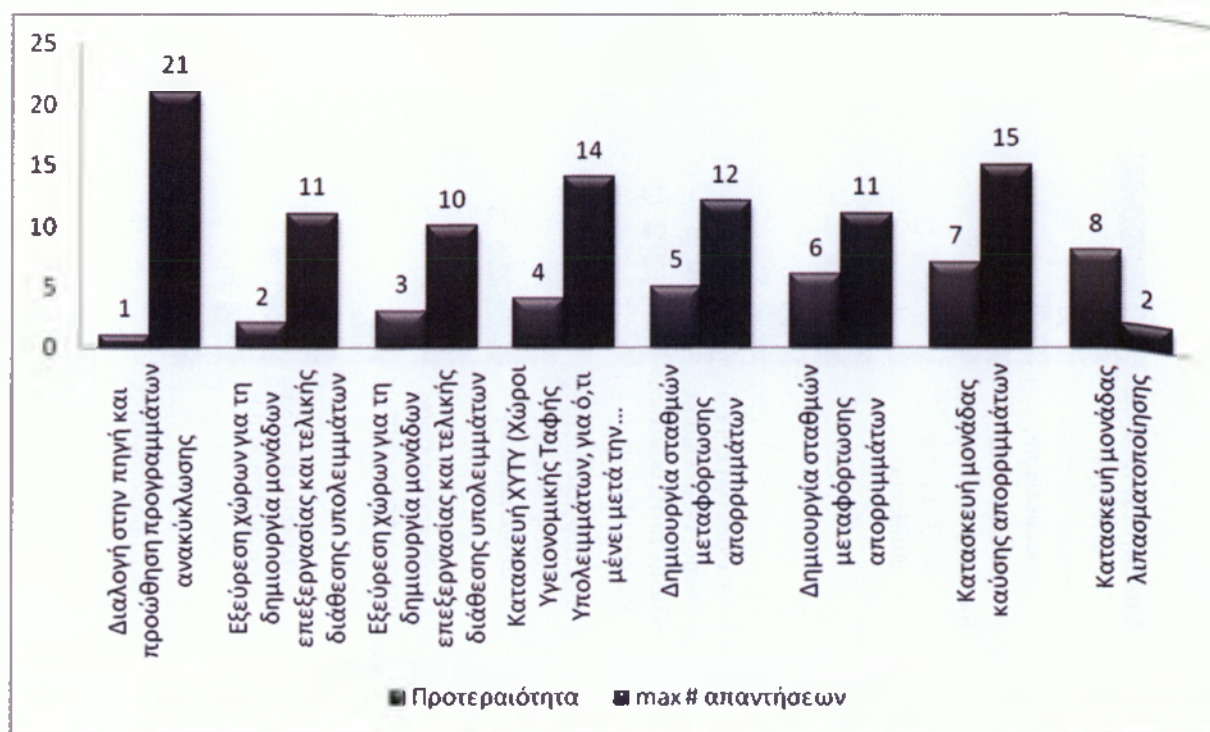
ΓΡΑΦΗΜΑ 38: Προτεραιότητες 1-5 στα θέματα διαχείρισης απορριμμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 39: Θέματα διαχείρισης απορριμμάτων (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	Κρίσιμα ζητήματα	max # απαντήσεων
1	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	21
2	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	11
3	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	10
4	Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)	14
5	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	12
6	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	11
7	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	15
8	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2

ΓΡΑΦΗΜΑ 39: Θέματα διαχείρισης απορριμμάτων
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

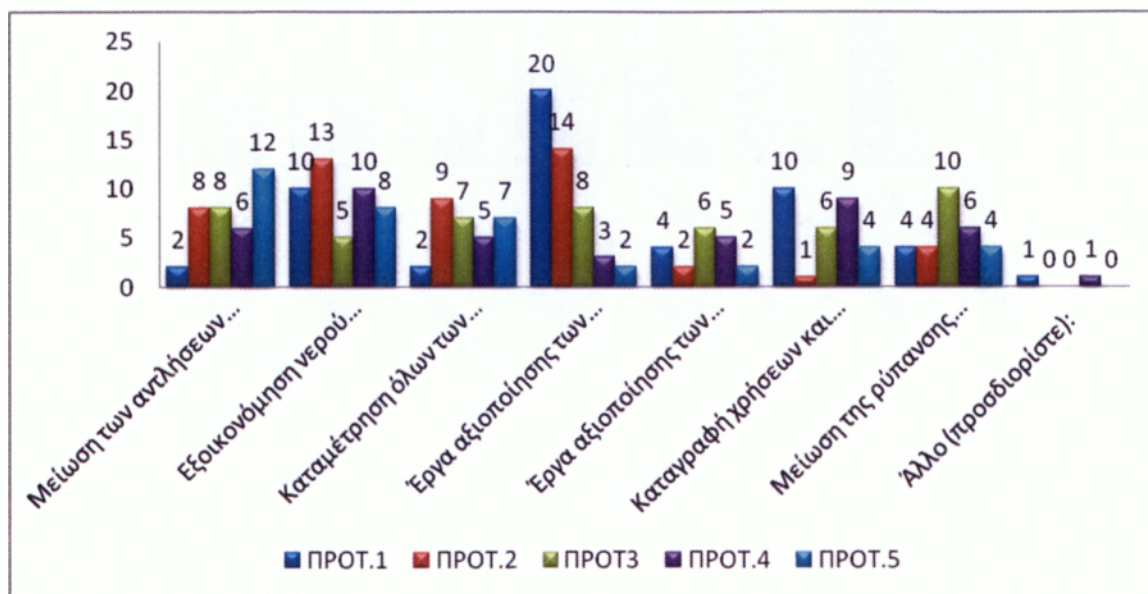
Εν συνεχεία, τα έργα αξιοποίησης των υδάτινων πόρων με φράγματα εμφανίζονται στην πρώτη αλλά και στη δεύτερη θέση των προτεραιοτήτων που τίθενται από τους αιρετούς σε θέματα διαχείρισης τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 40: Ιεραρχημένες προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	2	8	8	6	12	5	5	0	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	10	13	5	10	8	3	1	0	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	2	9	7	5	7	6	1	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με φράγματα	20	14	8	3	2	2	1	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με γεωτρήσεις	4	2	6	5	2	7	7	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	10	1	6	9	4	6	5	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	4	4	10	6	4	5	7	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	20	14	10	10	12	7	7	0	0

Ακολουθεί η μείωση της ρύπανσης των νερών, ενώ στην τέταρτη και πέμπτη θέση έρχεται η εξοικονόμηση νερού άρδευσης και η μείωση των αντλήσεων υπόγειου νερού αντίστοιχα.

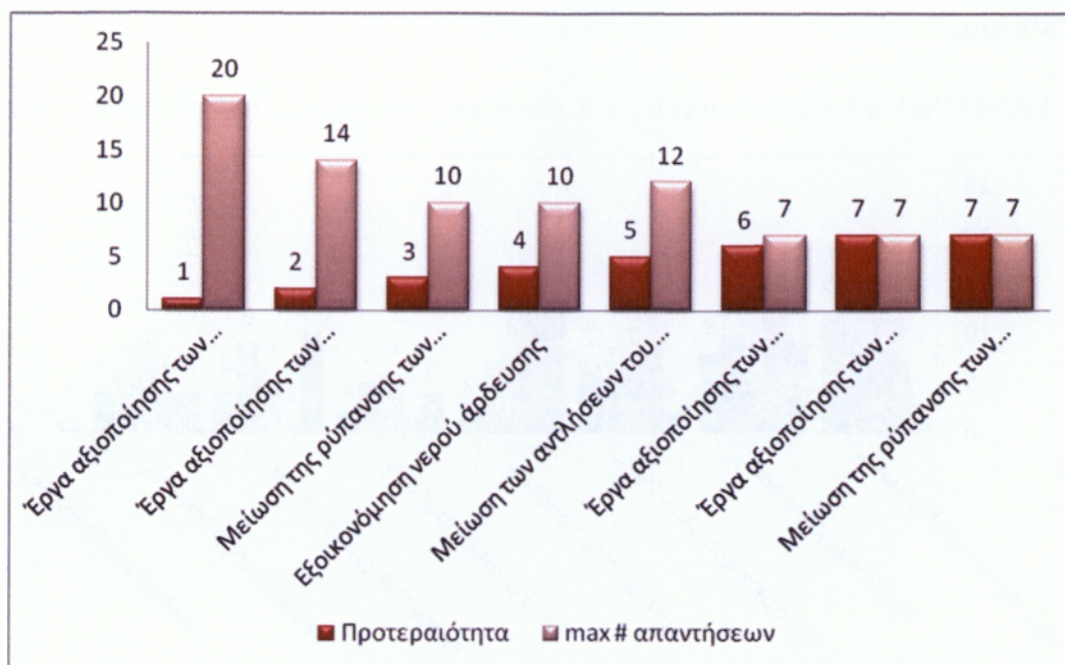
ΓΡΑΦΗΜΑ 40: Προτεραιότητες 1-5 στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 41: Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	Προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων	max # απαντήσεων
1	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με φράγματα	20
2	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με φράγματα	14
3	Μείωση της ρύπανσης των νερών	10
4	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	10
5	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	12
6	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με γεωτρήσεις	7
7	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με γεωτρήσεις	7
8	Μείωση της ρύπανσης των νερών	7

ΓΡΑΦΗΜΑ 41: Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Απαντώντας στην ερώτηση «Που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας σας;», παρατηρούμε πως, η πλειοψηφία (75%) του δείγματός μας, πιστεύει πως πρέπει να δοθεί έμφαση στον ιδιωτικό τομέα για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας, ενώ το 19% στο δημόσιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 42: «που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας σας;».

ΠΟΥ ΝΟΜΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΘΕΙ		
Η ΕΜΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΑΣ;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα	40	75%
Στην ανάπτυξη του δημόσιου τομέα	10	19%
Δξ/δα	3	6%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 42: «Που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας σας;».

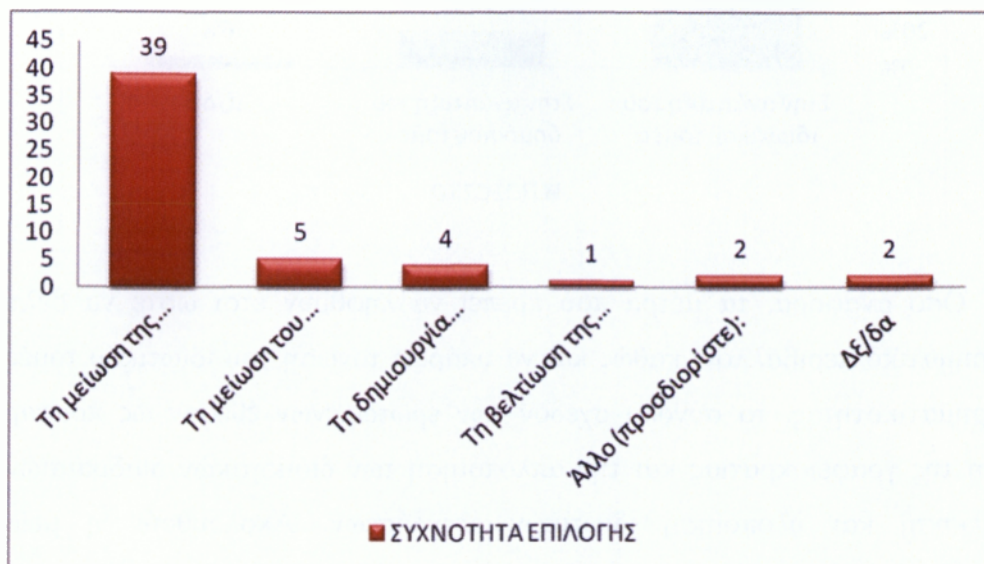

Όσο αναφορά, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έτσι ώστε να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς και να υπάρξει τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας, το σύνολο σχεδόν των ερωτώμενων έθεσαν ως πρωταρχικό, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών για την προσέλκυση και υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων. Ακολουθούν η μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας και η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων. Ενώ στην τέταρτη θέση βρίσκεται η βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα.

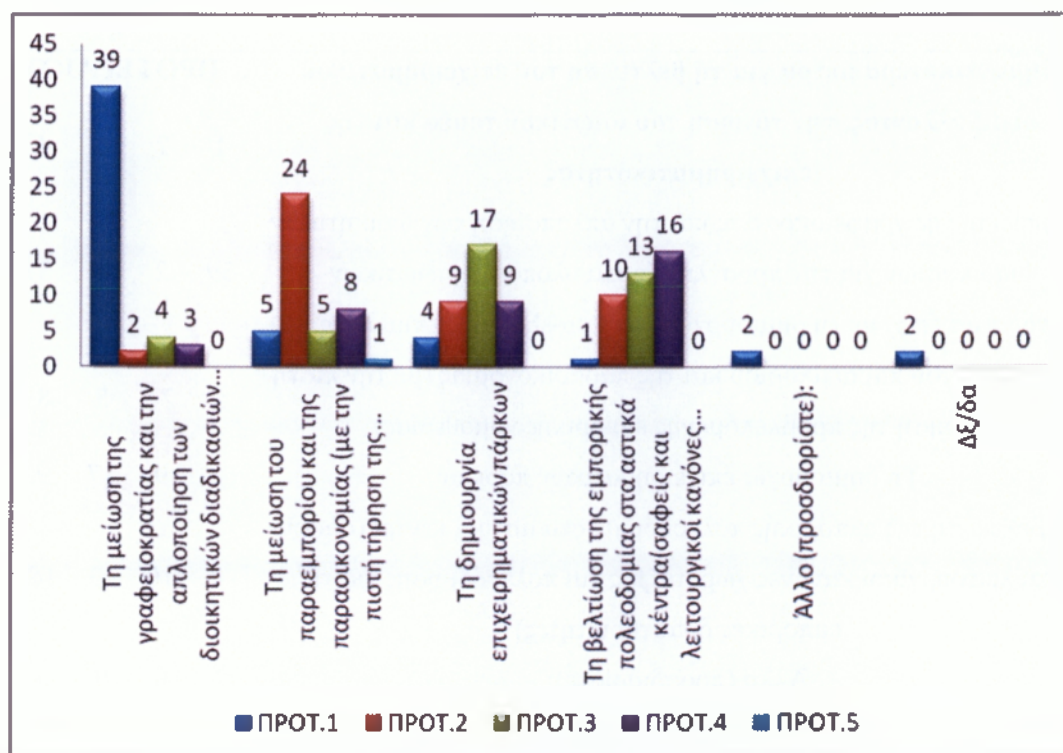
ΠΙΝΑΚΑΣ 43: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (ιεραρχημένα).

Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ					
	1	2	3	4	5	6
Τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών για την προσέλκυση και υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων (π.χ. με τη δημιουργία one-stop-shop στα επιμελητήρια)	39	2	4	3	0	0
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)	5	24	5	8	1	0
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	4	9	17	9	0	0
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)	1	10	13	16	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	2	0	0	0	0	0
ΔΞ/δα	2	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	39	24	17	16	1	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 43: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (1^η προτεραιότητα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 44: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας

(προτεραιότητες 1-5).

ΠΙΝΑΚΑΣ 44: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας;	max # απαντήσεων
1	Τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών για την προσέλκυση και υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων (π.χ. με τη δημιουργία one-stop-shop στα επιμελητήρια)	39
2	Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)	24
3	Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	17
4	Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)	16
5	Άλλο (προσδιορίστε):	1

ΓΡΑΦΗΜΑ 45: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

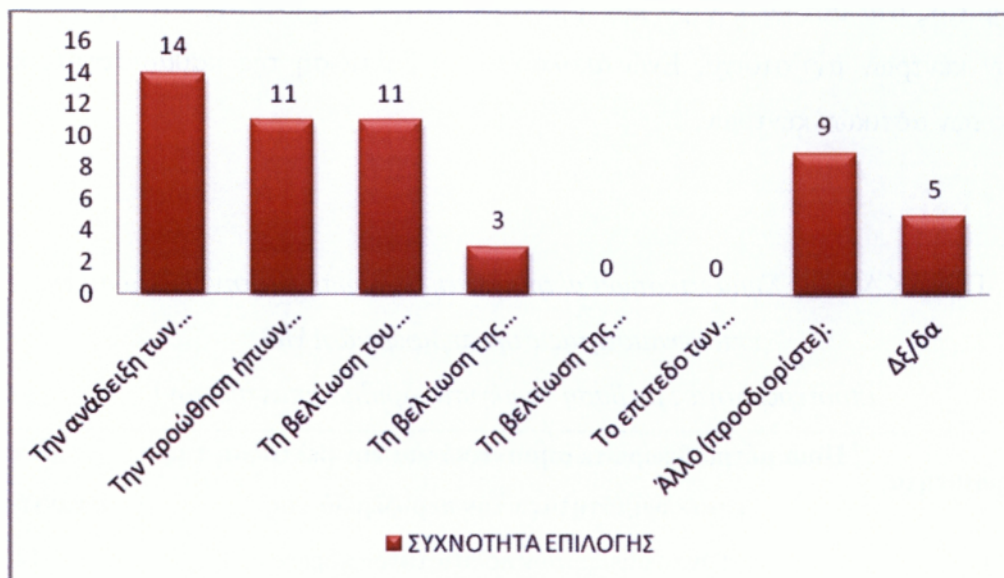

Ζητώντας από τους αιρετούς να ιεραρχήσουν τα μέτρα που θεωρούν σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά τους, παρατηρούμε ότι την πρώτη θέση καταλαμβάνει η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 45: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ (ιεραρχημένα).

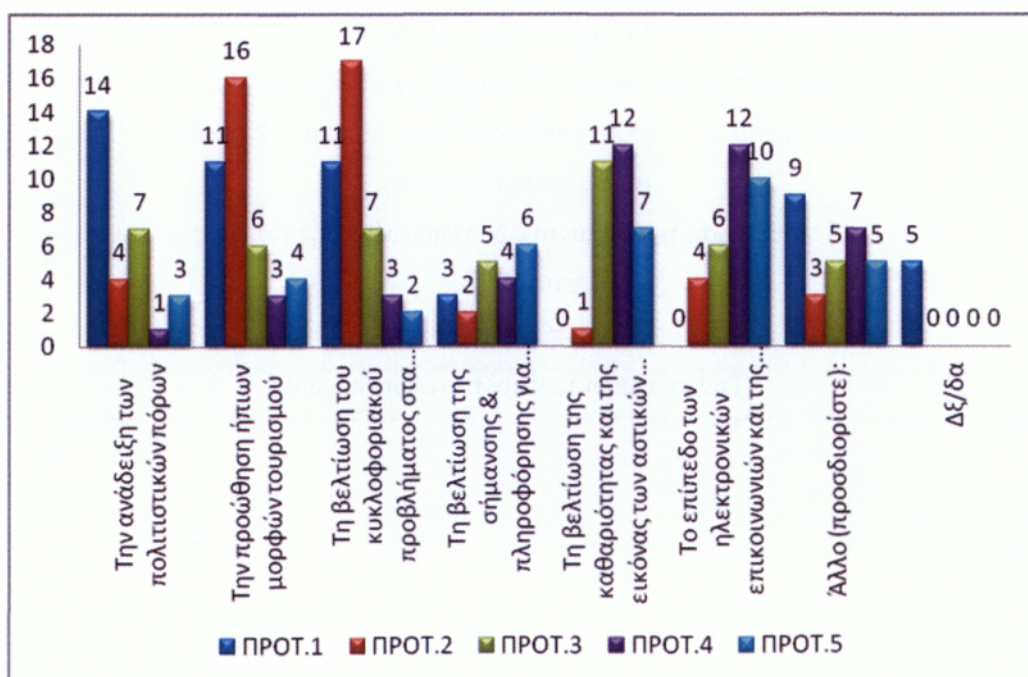
Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά σας	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	14	4	7	1	3	0	6	3	0
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	11	16	6	3	4	2	4	0	0
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα	11	17	7	3	2	6	2	0	0
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	3	2	5	4	6	11	4	0	0
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων	0	1	11	12	7	6	3	0	0
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	0	4	6	12	10	5	3	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	9	3	5	7	5	5	9	0	0
Δξ/δα	5	0	0	0	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	14	17	11	12	10	11	9	3	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 46: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ (1^η προτεραιότητα).

Βέβαια, τόσο η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού όσο και η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα αποτελούν μέτρα πρώτης προτεραιότητας για τους αιρετούς.

ΓΡΑΦΗΜΑ 47: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ (προτεραιότητες 1-5).

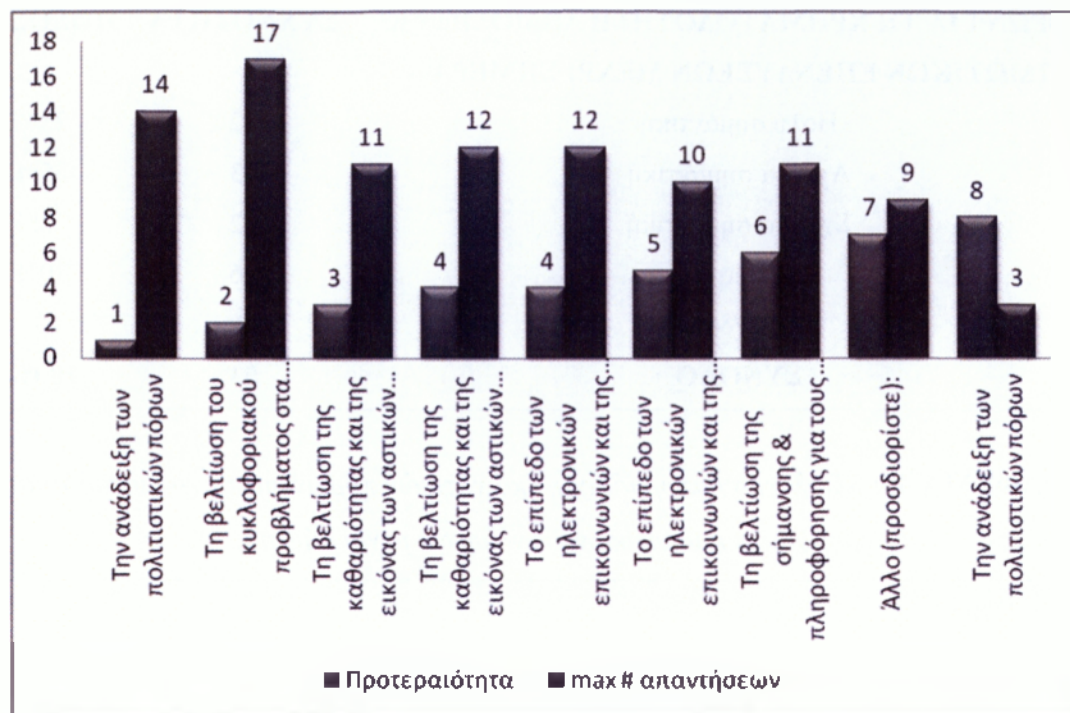

Στη δεύτερη και τρίτη θέση βρίσκονται η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα και η βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων αντίστοιχα. Ενώ ακολουθεί η βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 46: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά ΑΜΘ
(προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά σας	max # απαντήσεων
1	Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	14
2	Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα	17
3	Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων	11
4	Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων	12
4	Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	12
5	Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	10
6	Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	11
7	Άλλο (προσδιορίστε):	9
8	Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	3

ΓΡΑΦΗΜΑ 48: Σημαντικότερα μέτρα για τη βελτίωση για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρεια ΑΜΘ (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αποτελέσματα αξιολόγησης της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων μέχρι σήμερα.

Ενώ το 30% αξιολογεί τη μέχρι σήμερα απορρόφηση των κοινοτικών πόρων ως ασήμαντη, το υπόλοιπο 70% την αξιολόγησε ως πολύ, αρκετά ή σχετικά σημαντική. Ουσιαστικά δηλαδή η πλειοψηφία αξιολογεί θετικά την απορρόφηση των κοινοτικών πόρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 47: αξιολόγηση απορρόφησης κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση δημοσίων κ ιδιωτικών επενδύσεων μέχρι σήμερα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ Κ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Πολύ σημαντική	12	23%
Αρκετά σημαντική	13	25%
Σχετικά σημαντική	12	23%
Ασήμαντη	16	30%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 49: αξιολόγηση απορρόφησης κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση δημοσίων κ ιδιωτικών επενδύσεων μέχρι σήμερα.

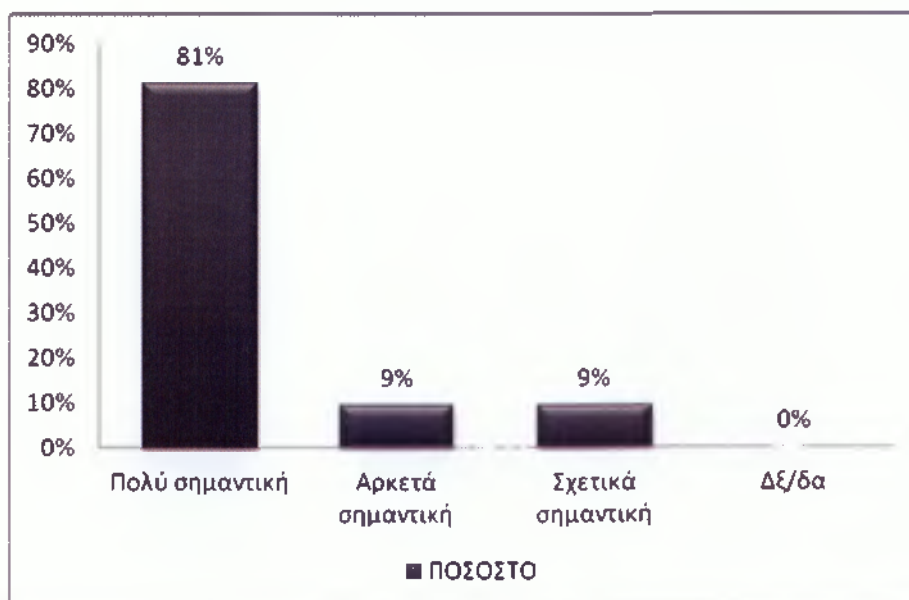
Ολοκληρώνοντας τις ερωτήσεις που αφορούν στην εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης στην περιφέρεια της έρευνας, ζητήθηκε από τους αιρετούς να μας πουν πόσο σημαντική θεωρούν τη συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Η συντριπτική πλειοψηφία λοιπόν των αιρετών θεωρεί πολύ σημαντική, για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού, τη συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 48: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού;

Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού;		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Πολύ σημαντική	43	81%
Αρκετά σημαντική	5	9%
Σχετικά σημαντική	5	9%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 50: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού;

2.2.3.2. Γ.2 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση.

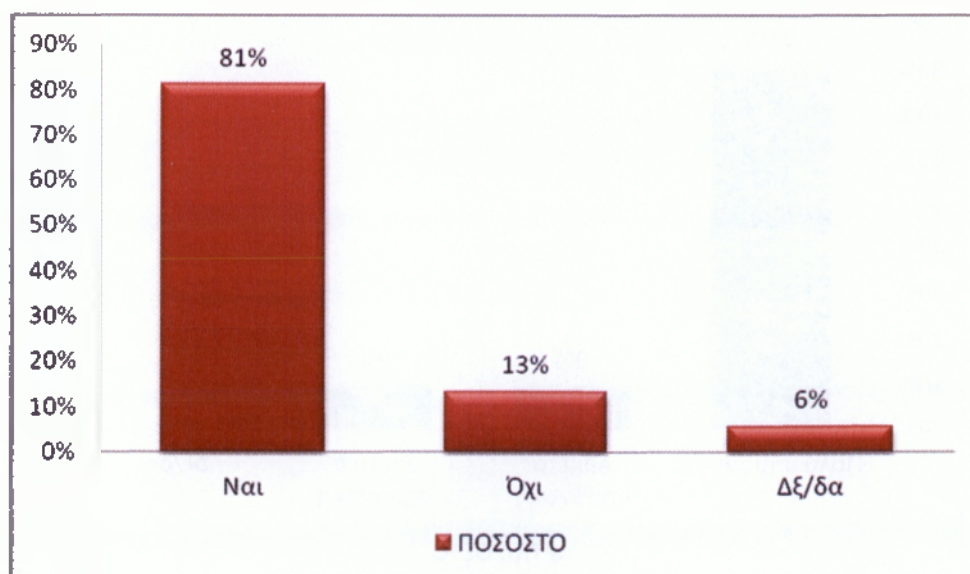
Προχωράμε λοιπόν, στο δεύτερο υποτήμα, που εξετάζει τις απόψεις των αιρετών της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης πάνω σε ζητήματα κοινωνικής οικονομίας και εθελοντισμού ως νέους τομείς προς αξιοποίηση.

Αρχικά, παρατηρούμε πως το 81% των αιρετών θεωρούν πως η εκλογική τους περιφέρεια θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει ενώ μόλις το 13% απάντησε αρνητικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 49: Συμμετοχή της περιφέρειας ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει.

ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι	43	81%
Όχι	7	13%
Δξ/δα	3	6%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 51: Συμμετοχή της περιφέρειας ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει.

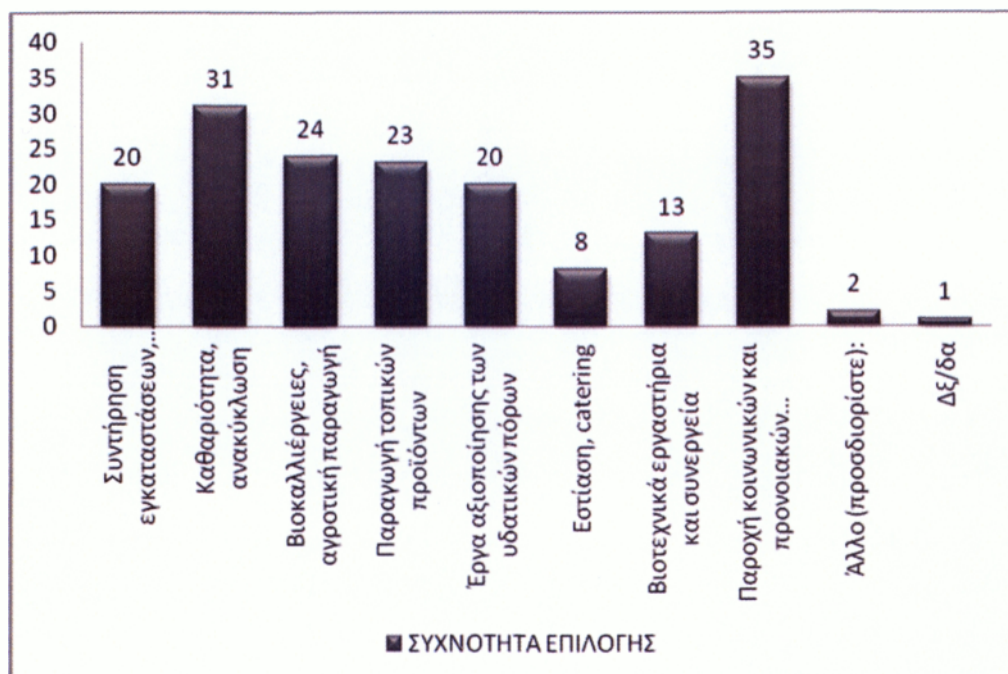
Όσο αναφορά τους τομείς στους οποίους θα μπορούσε να δραστηριοποιείται μια κοινωνική επιχείρηση, με συμμετοχή της περιφέρειας, επικρατέστερη επιλογή των αιρετών, που δήλωσαν συμφωνία με αυτό, αποτέλεσε ο τομέας παροχής κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών, με τον τομέα της καθαριότητας και ανακύκλωσης να ακολουθεί.

Παρατηρούμε όμως ένα μεγάλο εύρος επιλογών καθώς με εξαίρεση των τομέα της εστίασης, catering, όλοι οι υπόλοιποι επιλέχθηκαν από αρκετούς εκ των ερωτηθέντων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 50: Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή της Περιφέρειας.

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΟΙΝ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	20
Καθαριότητα, ανακύκλωση	31
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	24
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	23
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	20
Εστίαση, catering	8
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	13
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	35
Άλλο (προσδιορίστε):	2
Δξ/δα	1

ΓΡΑΦΗΜΑ 52: Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή της Περιφέρειας.

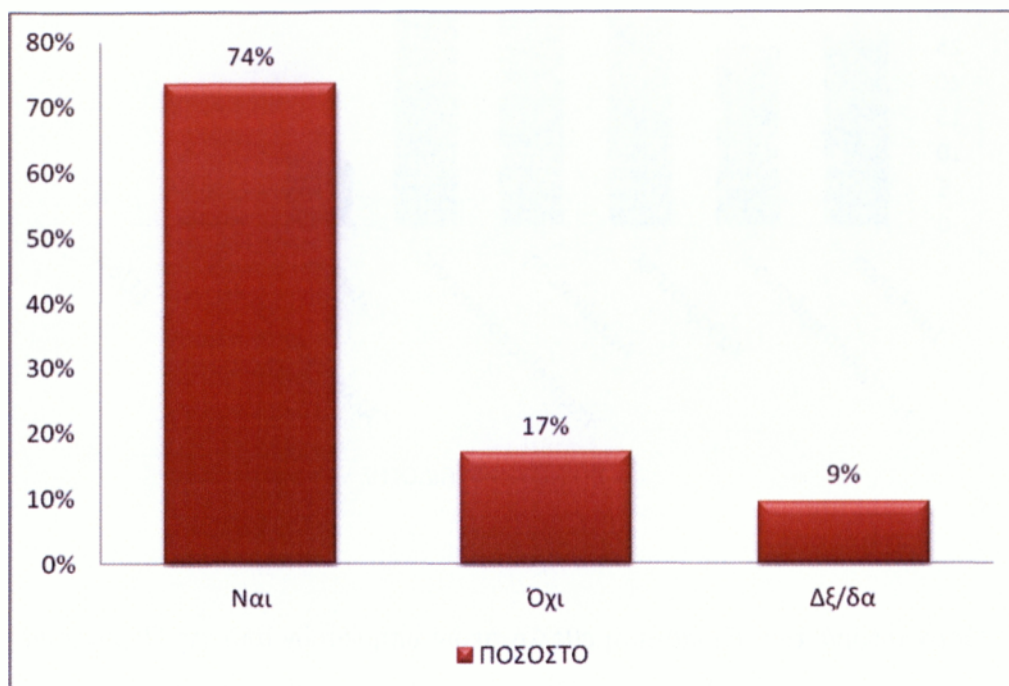

Επιπλέον, όπως παρατηρούμε παρακάτω, το μεγαλύτερο μέρος των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, ενώ παράλληλα παρατίθενται και οι τομείς που θα μπορούσε αυτό να συμβεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 51: «*Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;*».

ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΑΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ		
ΝΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ;		
Ναι	39	74%
Όχι	9	17%
Δξ/δα	5	9%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

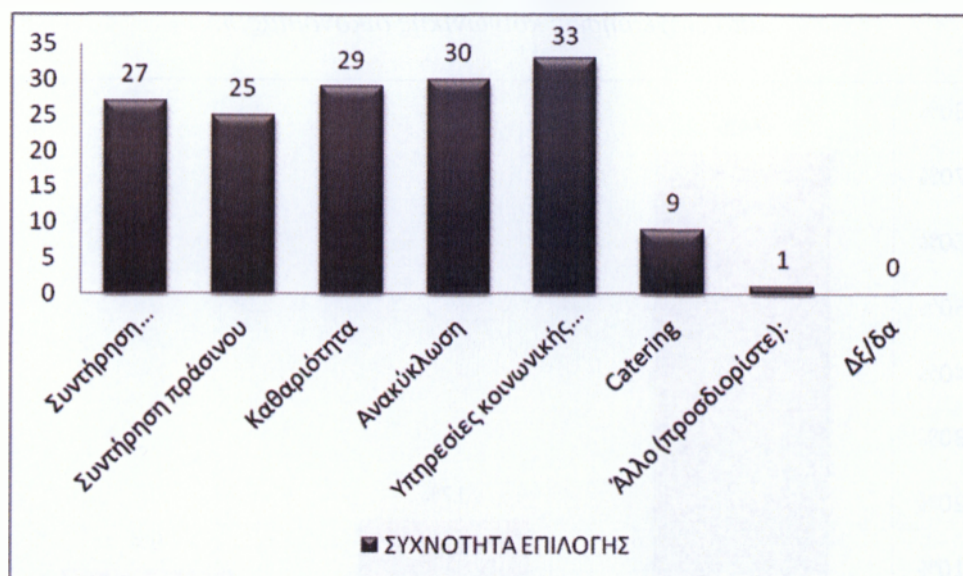
ΓΡΑΦΗΜΑ 53: «Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;».

ΠΙΝΑΚΑΣ 52: Τομείς προμήθειας υπηρεσιών της Περιφέρειας.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	27
Συντήρηση πράσινου	25
Καθαριότητα	29
Ανακύκλωση	30
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	33
Catering	9
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δέ/δα	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 54: Τομείς προμήθειας υπηρεσιών της Περιφέρειας.

Όσον αφορά την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες, μόλις το 8% των αιρετών δεν τη θεωρούν χρήσιμη. Αντίθετα, η πλειοψηφία αλλά και ένα 21% τη βρίσκουν πολύ χρήσιμη και σχετικά χρήσιμη αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 53: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Πολύ χρήσιμη	36	68%
Σχετικά χρήσιμη	11	21%
Καθόλου χρήσιμη	4	8%
Δξ/δα	2	4%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 55: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις Περιφέρειες.

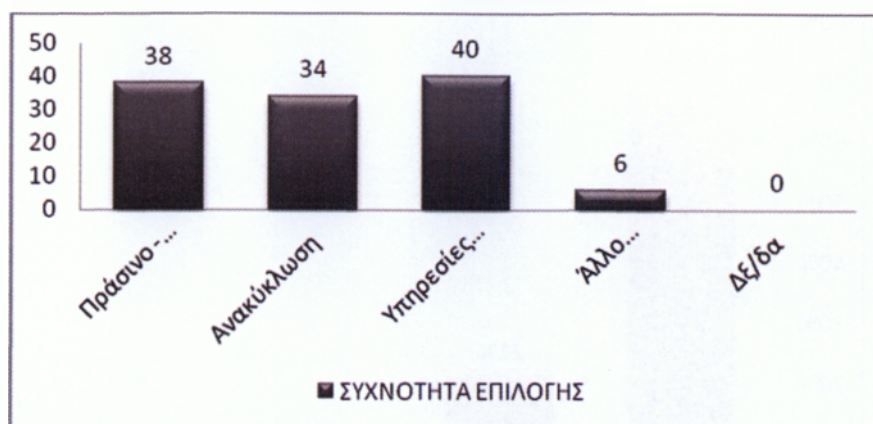

Σχετικά με τους τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από οργανώσεις ή πρόσωπα, τη μεγαλύτερη συχνότητα επιλογής παρουσιάζουν οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, ενώ ακολουθούν, με μικρές διαφορές, οι τομείς πρασίνου, καθαριότητας και ανακύκλωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 54: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από οργανώσεις ή πρόσωπα.

ΤΟΜΕΙΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ Η' ΠΡΟΣΩΠΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Πράσινο - Καθαριότητα	38
Ανακύκλωση	34
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	40
Άλλο (προσδιορίστε):	6
Δε/δα	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 56: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από οργανώσεις ή πρόσωπα.

2.2.4. Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Πόροι

Φτάνοντας στο τέταρτο μέρος του ερωτηματολογίου που αφορά την οικονομική πολιτική και τους πόρους της Περιφέρειας, αρχικά παρατηρούμε ότι το 58% του δείγματος μας θεωρεί ότι το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική διοίκηση και η ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων είναι εν μέρει σωστό. Το 32% θεωρεί πως δεν είναι σωστό ενώ ένα 9% δηλώνει πως είναι σωστό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 55: «Πως κρίνετε το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική κυβέρνηση και την ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων;».

ΠΩΣ ΚΡΙΝΕΤΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ;		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστό	5	9%
Δεν είναι σωστό	17	32%
Είναι εν μέρει σωστό	31	58%
Δξ/δα	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 57: «Πως κρίνετε το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική κυβέρνηση και την ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων;».

Στη συνέχεια, ζητήθηκε, από όσους, δεν θεωρούν πως οι περιφέρειες θα πρέπει να χρηματοδοτούνται αποκλειστικά και μόνο από το κράτος, να ιεραρχήσουν μια σειρά από τοπικές πηγές εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων.

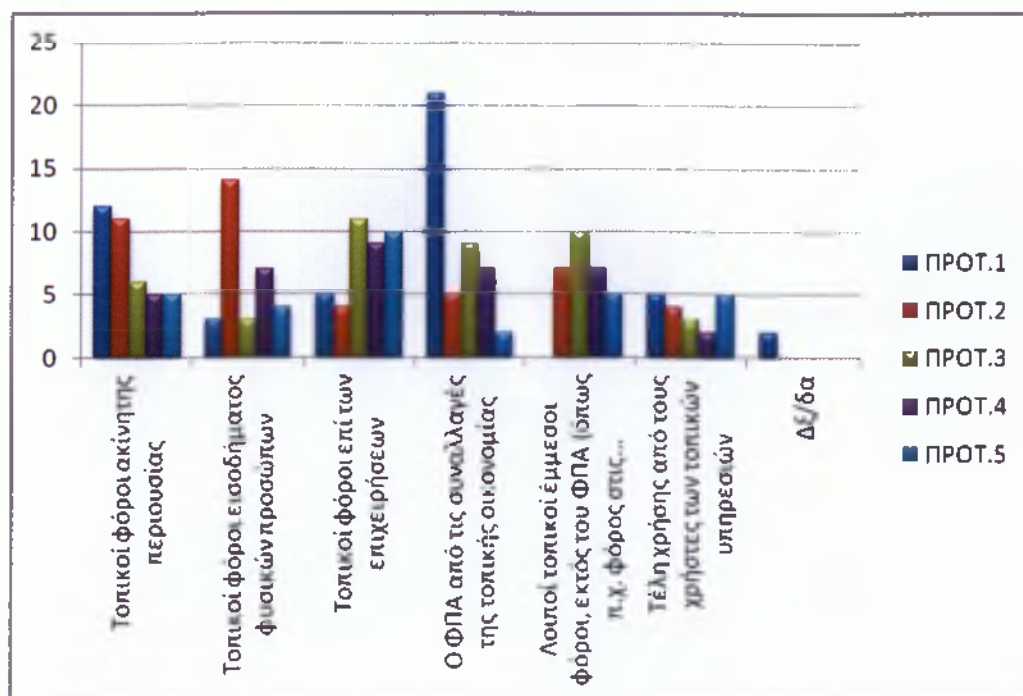
Προτιμότερη τοπική πηγή εσόδων κρίθηκε ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας.

Ακολουθούν οι τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων, ενώ στις επόμενες τρεις θέσεις ιεράρχησης βρίσκονται οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 56: Ιεράρχηση πηγών τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων.

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΠΗΓΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ						
	1	2	3	4	5	6	7
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	12	11	6	5	5	0	0
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	3	14	3	7	4	7	0
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	5	4	11	9	10	1	0
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	21	5	9	7	2	0	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	0	7	10	7	5	8	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	5	4	3	2	5	13	0
Δεξ/δα	2	0	0	0	0	0	0
max απαντήσεων	21	14	11	9	10	13	0

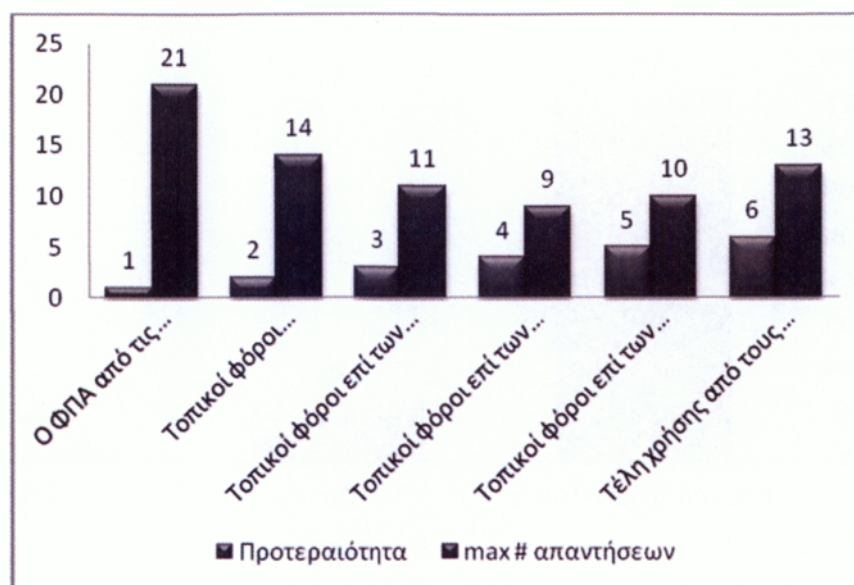
ΓΡΑΦΗΜΑ 58: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων. (προτεραιότητες 1-5).

ΠΙΝΑΚΑΣ 57: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

Προτεραιότητα	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΠΗΓΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	max # απαντήσεων
1	Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	21
2	Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	14
3	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	11
4	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	9
5	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	10
6	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	13

ΓΡΑΦΗΜΑ 59: Πηγές τοπικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων (προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων).

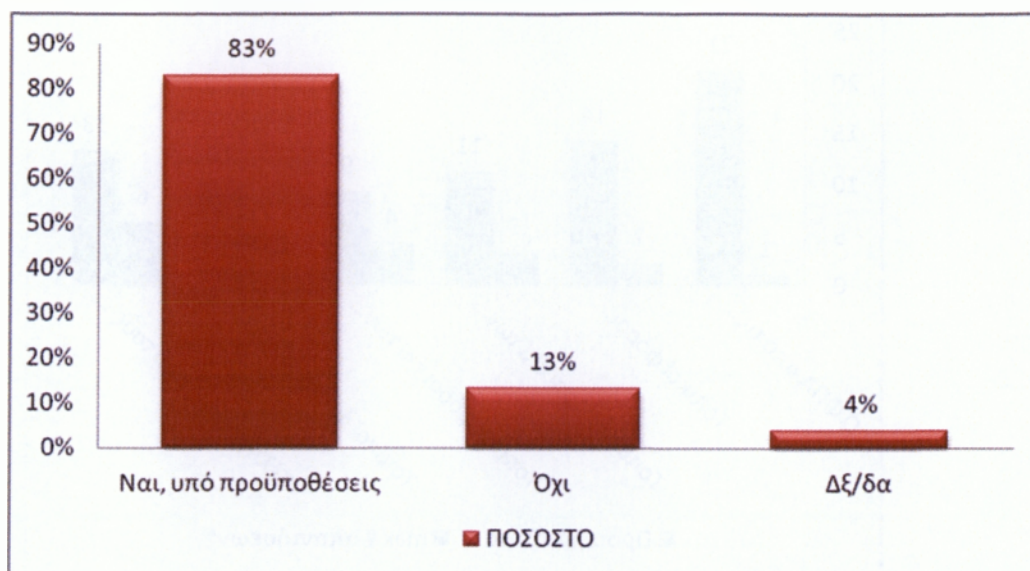

Στη συνέχεια, η συντριπτική πλειοψηφία 83% των ερωτηθέντων είναι θετικοί υπό προϋποθέσεις για τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 58: Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΙΡΕΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι, υπό προϋποθέσεις	44	83%
Όχι	7	13%
Δξ/δα	2	4%
ΣΥΝΟΛΟ	53	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 60: Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής Περιφέρειας.

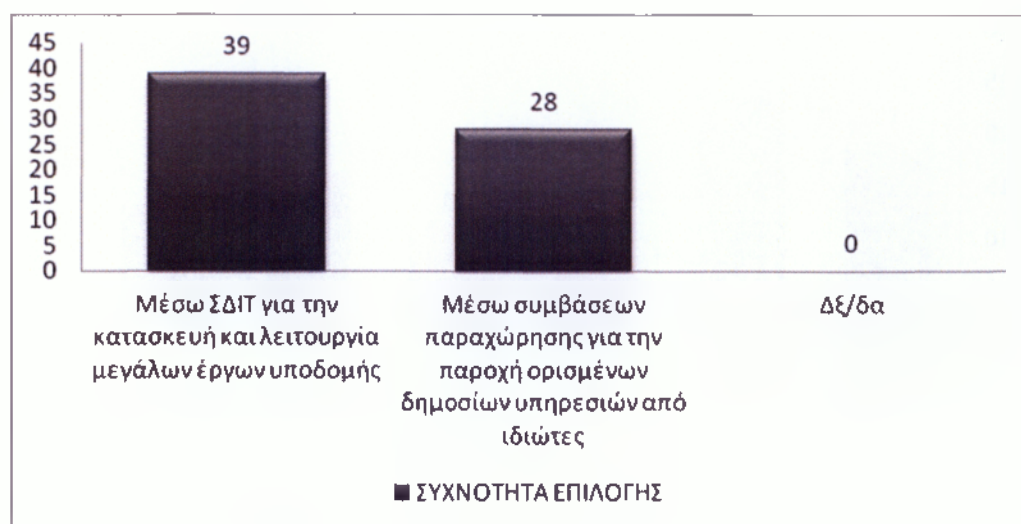

Παρακάτω, βλέπουμε το βαθμό συμφωνίας των αιρετών με συγκεκριμένες μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα όπως η συνεργασία μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής, αλλά και μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 59: Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.

ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΙΔΙΩΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	39
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	28
Δξ/δα	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 61: Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.

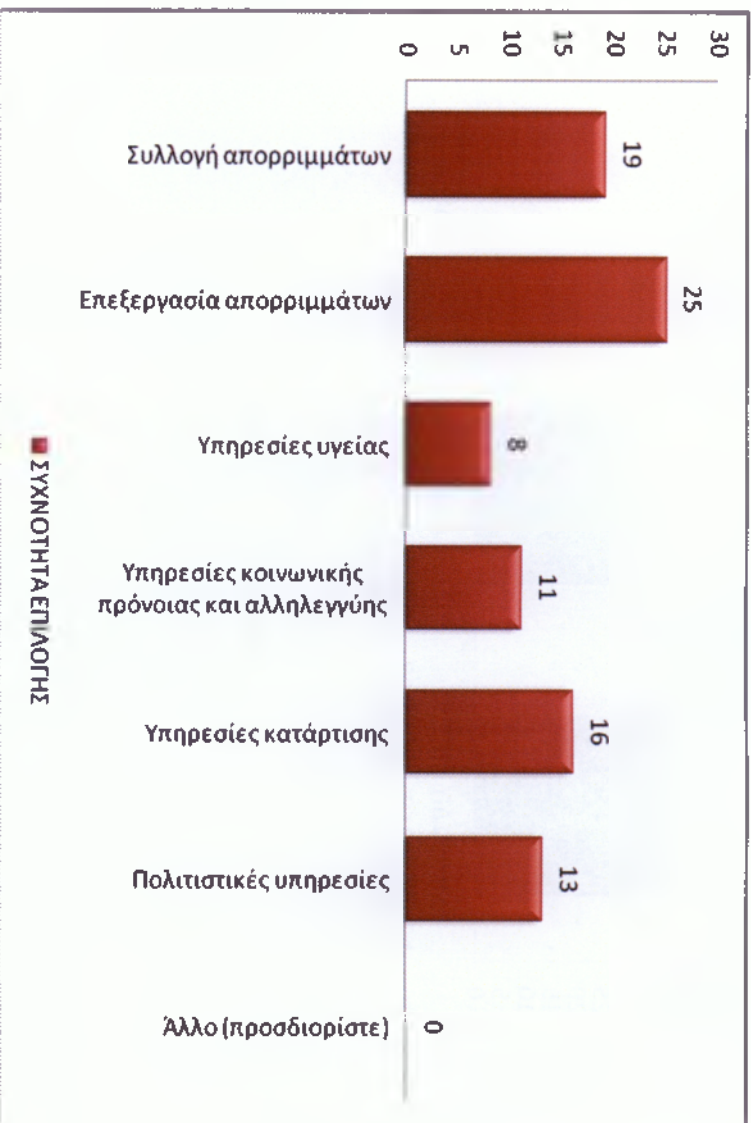

Τέλος, στην τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου μας παρατηρείται ότι οι υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες κατά την άποψη των αιρετών είναι κυρίως η συλλογή και η επεξεργασία απορριμμάτων και ακολουθούν οι υπηρεσίες κατάρτισης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 60: Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Συλλογή απορριμμάτων	19
Επεξεργασία απορριμμάτων	25
Υπηρεσίες υγείας	8
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	11
Υπηρεσίες κατάρτισης	16
Πολιτιστικές υπηρεσίες	13
Άλλο (προσδιορίστε)	0

ΓΡΑΦΗΜΑ 62: Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σχεδόν στο σύνολό τους οι αιρετοί που έλαβαν μέρος στη στατιστική μας μελέτη κρίνουν πως το νέο σύστημα διοίκησης έχει πολλές αδυναμίες και πρέπει να διορθωθεί. Αυτές είναι κυρίως η ανεπάρκεια πόρων, η σημαντική εξάρτηση που υπάρχει από την κεντρική διοίκηση και η επικάλυψη αρμοδιοτήτων. Για παράδειγμα, ο Περιφερειάρχης, ο Αντιπεριφερειάρχης και ο Εκτελεστικός Γραμματέας έχουν ίδιες αρμοδιότητες σε πολλά θέματα.

Παρόλα αυτά, το Π.Σ. εμφανίζεται αισιόδοξο και θεωρούν ότι η νέα μεταρρύθμιση θα προωθήσει αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη και θα βοηθήσει έστω να εξοικονομηθούν πόροι και παράλληλα θα ενισχύσει την τοπική δημοκρατία.

Όσον αφορά τα επιμέρους ζητήματα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο της αυτοδιοικητικής μεταρρύθμισης, οι αιρετοί φαίνονται διχασμένοι, τόσο στο ζήτημα του εξαρχής ορισμού των αντιπεριφερειάρχων, με την πλειοψηφία να διαφωνεί, όσο και στην έλλειψη διάταξης για τη συμμετοχή των δημάρχων στο Περιφερειακό Συμβούλιο που παρά την πλειοψηφική συμφωνία ένα όχι και τόσο ευκαταφρόνητο ποσοστό των ερωτηθέντων είτε διαφωνεί είτε δε παίρνει θέση πάνω στο θέμα.

Εκείνο, που κατά γενική ομολογία απαιτείται για να μπορέσει να υπάρξει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης είναι ο περιορισμός του ρόλου του κεντρικού κράτους. Πρέπει να γίνεται γενναία αναδιανομή αρμοδιοτήτων και πόρων ανάμεσα στο κράτος και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Το Π.Σ. της ΑΜΘ παρόλο που διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του, χρειάζεται κάποιο χρόνο προσαρμογής, όπως επίσης για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός, απαιτείτε ειδικευμένο και επαρκές προσωπικό.

Το κρισιμότερο ζήτημα με το οποίο πρέπει να αναμετρηθούν οι αιρετοί της Περιφέρειάς μας είναι η ανεργία που πραγματικά μαστίζει την περιοχή.

Όσον αφορά τη διαχείρισης απορριμμάτων, που αποτελεί βασικό περιβαλλοντικό πρόβλημα της Περιφέρειας σαν κύρια προτεραιότητα τίθεται η διαλογή τους στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης αλλά και η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων. Βασικός στόχος είναι η ολοκλήρωση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων.

Σοβαρό ζήτημα επίσης για την Περιφέρεια αποτελούν τα πλημμυρικά φαινόμενα που προκαλεί ο μεγάλος όγκος των υδάτων κυρίως από τους ποταμούς, περισσότερο δε του Έβρου που έχει και διακρατικό χαρακτήρα και δημιουργεί μεγάλα προβλήματα στην πεδινή περιοχή του Ν. Έβρου κάθε χρόνο.

Απαιτείται ολοκληρωμένος περιβαλλοντολογικός σχεδιασμός για την προστασία και την διαχείριση των υδάτινων πόρων.²⁵

Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ., έχει πλούσια γεωθερμικά αποθέματα που πρέπει να αξιοποιηθούν (Σαμοθράκη, Νέστο, Δέλτα Έβρου, Ακροπόταμος Καβάλας, Νέα Κεσσάνη, Σάπες, Λίμνη Μητρικού και το γεωθερμικό πεδίο Ερατεινού Δήμου Νέστου-Καβάλας).

Παράλληλα, οι αιρετοί κρίνουν πως για να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη στην Περιφέρεια πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, ο οποίος θα μπορέσει να τονωθεί μέσω της μείωσης της γραφειοκρατίας και της απλοποίησης των διοικητικών διαδικασιών για την προσέλκυση και υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων, ενώ η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας θα βελτιώσει την επισκεψιμότητά της.

«Η τρέχουσα περίοδος χαρακτηρίζεται από την πολυπλοκότητα και την όξυνση των προβλημάτων σε όλους τους τομείς. Υπό αυτές τις συνθήκες, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αντιμετωπίζει πολλές απειλές σχέση με άλλες Περιφέρειες, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της (ακριτική Περιφέρεια, από τις πιο φτωχές, με πολύ αυξημένα ποσοστά ανεργίας και φθίνουσα παραγωγική δραστηριότητα), χαρακτηριστικά που την κατατάσσουν στις πιο αδύναμες οικονομικά σε σχέση με τις Περιφέρειες της Ε.Ε.».

«Παρ' όλα αυτά εξ' αιτίας της σημαντικής γεωπολιτικής θέσης που κατέχει, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο αξιοποιώντας κυρίως τις διαπεριφερειακές συνδυασμένες μεταφορικές υποδομές και να αναδειχτεί ως κομβικό σημείο» των Βαλκανίων, της Ανατολικοευρωπαϊκής Ευρώπης αλλά και της Ασίας.

«Επίσης, επενδύοντας σε παραγωγικούς τομείς (με αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Διασυνοριακής Συνεργασίας) μπορεί να βελτιώσει την παραγωγική της ικανότητα και να συγκλίνει σταδιακά προς το επίπεδο των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών Περιφερειών».

²⁵ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.186

«Τέλος, οι πλούσιοι αναπτυξιακοί της πόροι, όπως η ισχυρή φυσιογνωμία των πόλεων και των πρωτευουσών των νομών της, η διαπολιτισμικότητα, το φυσικό περιβάλλον και οι σημαντικοί πολιτιστικοί πόροι, μπορούν να κάνουν την Περιφέρεια ελκυστική για θεματικές μορφές τουρισμού».

«Η διοίκηση της Περιφέρειας, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων της και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες που της προσδίδουν τα χαρακτηριστικά της, έχει ως όραμα το να καταστεί η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης ελκυστική σε ένα διευρυμένο οικονομικό χώρο με γεωγραφικά πλεονεκτήματα και πλούσια προσφορά ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού».²⁶

Ολοκληρώνοντας, πολύ σημαντική κρίνεται η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς, όπως και η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών.

Όσον αφορά το καθεστώς χρηματοδότησης, ένα μεικτό σύστημα είναι αποδεκτό, δηλαδή την χρηματοδότηση από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τον τραπεζικό δανεισμό, την σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα και την χρηματοδότηση από πόρους της Ε.Ε. Ο β' βαθμός Αυτοδιοίκησης πρέπει να ενισχυθεί με απαραίτητους πόρους, ανθρώπινους και οικονομικούς για την εκπλήρωση της αποστολής της.

Τέλος, οι αιρετοί θέτουν ως πρώτη σε προτεραιότητα πηγή τοπικών εσόδων τον ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας και βλέπουν από θετική σκοπιά τη συνεργασία των δήμων με τον ιδιωτικό τομέα κυρίως μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής, όπως υπηρεσίες επεξεργασίας απορριμμάτων.

Γίνεται σαφές ότι η νέα Αρχιτεκτονική πρέπει να στοχεύει σε μία Περιφέρεια, με αναπτυξιακό και κοινωνικό ρόλο.

²⁶ Περιφέρεια ΑΜΘ, «επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης» 2012-2014, Μάιος 2012,σελ.186

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Νόμος 3852 (ΦΕΚ 87^Α/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
- Άρθρα 13-14 & 17 του Νόμου 3044 (ΦΕΚ 97^Α/27-8-2002) (ΦΕΚ 197^Α/27-8-2002) «Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
- παρ. 5 του άρθρου 51 του Ν. 3905/2010 (ΦΕΚ 219/23.12.2010 τεύχος Α') «Ενίσχυση και ανάπτυξη της κινηματογραφικής τέχνης και άλλες διατάξεις».
- Άρθρα 1-17 & 19 του Νόμου 4071/12 (ΦΕΚ 85/11.04.2012 τεύχος Α') «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ.»
- Άρθρα 1-21 του Νόμου 3870/2010 (ΦΕΚ 138/09.08.2010 τεύχος Α) «Εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων και έλεγχος αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές».
- Άρθρα 1-5,7,9,12-13,25,28,30 του Νόμου 3879/2010 (ΦΕΚ 163/21.09.2010 τεύχος Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις».
- Άρθρα 13-20 & 26 του Νόμου 3889/2010 (ΦΕΚ 182/14.10.2010 τεύχος Α') «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις».
- Άρθρο 51 του Νόμου 3905/2010 (ΦΕΚ 219/23.12.2010 τεύχος Α') «Ενίσχυση και ανάπτυξη της κινηματογραφικής τέχνης και άλλες διατάξεις».
- Άρθρα 1-46,51-52 & 55 του Νόμου 3979/2011 (ΦΕΚ 138/16.06.2011 τεύχος Α') «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις».
- Άρθρα 46,51 & 85 του Νόμου 3996/2011 (ΦΕΚ 170/05.08.2011 τεύχος Α')
- Άρθρα 181-186 & 192 του Νόμου 4001/11 (ΦΕΚ 179/22.08.2011 τεύχος Α').
- Άρθρα 1-37 του Νόμου 4014/11 (ΦΕΚ 209/21.09.2011 τεύχος Α')
- Άρθρα 1-18 του Νόμου 4018/11 (ΦΕΚ 215/30.09.2011 τεύχος Α')
- Άρθρα 35-43,55-57,59,62,67 του Νόμου 4042/12 (ΦΕΚ 24/13.02.2012 τεύχος Α') «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

- Άρθρο 137 του Νόμου 4052/2012 (ΦΕΚ 41 Α') «Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» και άλλες διατάξεις».
- Άρθρα 1-23 του Νόμου 4056/12 (ΦΕΚ 52/12.03.2012 τεύχος Α') «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις».
- Άρθρα 1-37 του Νόμου 4061/12 (ΦΕΚ 66/22.03.2012 τεύχος Α') «Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις».
- Άρθρα 82-186 του Νόμου 4070/12 (ΦΕΚ 82/10.04.2012 τεύχος Α') «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις».
- Άρθρο 9 του Νόμου 3899/2010 (ΦΕΚ 212/17.12.2010 τεύχος Α) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας»
- Άρθρα 28,44,49-50 του Νόμου 3943/2011 (ΦΕΚ 66/31.03.2011 τεύχος Α') «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών».
- Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: « Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη», Υπηρεσία Διαχείρισης, Δεκέμβριος 2009
- Παναγιώτης Γ. Σωφρονίδης, Διπλωματική Εργασία, «Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - η προσέγγιση lipsor» Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Τομέας Γεωγραφίας και Περιφερειακού Σχεδιασμού, Αθήνα, Ιούνιος 2010
- (ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ.) Τροποποίηση Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), 2008.

- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης- «Η ταυτότητα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»-Απρίλιος 2001
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2012-2014, (Περιφέρεια Α.Μ.Θ.) Μάιος 2012
- Περιφερειακό Πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΦΕΚ 1471/Β/9-10-2003)
- Σκολαρίκος Παναγιώτης, πτυχιακή εργασία για την «Περιφερειακή ανάπτυξη- πολιτικές προώθησης και προβολής του δομημένου πολιτιστικού περιβάλλοντος – Μελέτη περίπτωσης: η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Διεθνής εμπειρία» Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης/Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, 2011
- Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας - «Επιχειρησιακό πρόγραμμα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού», (16-4-2012)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- http://wfd.opengov.gr/index.php?option=com_content&task=category§ionid=2&id=15&Itemid=12 (18-11-2011)
- http://www.ypes.gr/el/Regions/programma/nomoi_kai_alla_egrafa/ (2-4-12)
- <http://www.kallikratis.ypes.gr> (2-4-12)
- <http://www.epanad.gov.gr/default.asp?plD=36&la=1> (16-4-2012)
- <http://www.statistics.gr> (3-5-12)
- http://dspace.lib.ntua.gr/bitstream/123456789/3463/3/sophonidesp_lipsor.pdf (12-5-12)
- <http://www.ekdd.gr> (22-6-12)
- <http://www.gsee.gr/> (9-7-12)
- <http://www.eydamth.gr> (14-7-12)
- <http://www.ypeka.gr> (19-7-12)
- <http://www.enpe.gr> (22-5-12), (15-7-12), (1-9-12), (13-9-12), (17-10-12)
- <http://www.pamth.gov.gr/> (3-8-12)
- <http://www.remthtourism.gr>(27-9-12)
- <http://newpost.gr/post/29306/protathlitria-stin-anergia-i-anatoliki-makedonia-thraki/> (10-10-2012)
- <http://www.mathra.gr> (19-10-12)
- <http://www.diamath.gr> (21-10-12)
- <http://www.airetos.gr/default.aspx?pageid=5654> (5-10-12)
- <http://www.aftodioikisi.gr> (9-3-2012)
- Κατσιμίγας: «υπολειπόμενα στην έδρα μας»
<http://www.aftodioikisi.gr/sunenteuxeis-arfra/18327> ,(9-3-2012)
- «Αυτοδιοίκηση» άρθρο «Αν. Μακεδονία-Θράκη: Αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και ιαματικών πηγών»,
http://www.aftodioikisi.gr/perifereies/perifereia_anatolikis_makedoni/23229, 18-9-2012
- «Αυτοδιοίκηση» άρθρο «Π. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης: «Δημιουργία δομών υγείας», 26-9-2012
- «Αυτοδιοίκηση» άρθρο «Ανατολική Μακεδονία – Θράκη: 4.134 τουρίστες μέσω κρουαζιερόπλοιων»

http://www.aftodioikisi.gr/perifereies/perifereia_anatolikis_makedoni/23844 , 8-10-2012

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

1. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται όπου απαντώνται, με **‘δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση’** ή **‘ιεραρχήστε’**, αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
2. Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 (‘Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου’).
3. Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: **‘1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ’**.
4. Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Περιφέρεια		
1.02	Περιφερειακή ενότητα		
1.03	Όνοματεπώνυμο		
1.04	Τηλέφωνο		
1.05	Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (email)		
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής	
		1.07 Επιτυχών [1]	
		1.08 Επιλαχών [2]	
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού	(1)
		Αντιπεριφερειάρχης (σε Περιφ. ενότητα)	(2)
		Περιφερ. Σύμβουλος	(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιπεριφερειάρχης (θεματικός)	(1)
		Άλλη (προσδιορίστε)	(2)
		1.11 _____	

		Καμία		(3)
--	--	-------	--	-----

2. Φύλο ερωτώμενου (α)

Αρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΠΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

	7.1	Κωδικοί 7.1	7.2 Έτη Συμμετοχής
Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

μέλος απλό
του ΔΣ μέλος Έτη
(1) (2)

11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1	
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1	
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1	
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1	
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1	
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1	

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις περιφερειακές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση περιφερειακών προβλημάτων και αξιοποίηση περιφερειακών δυνατοτήτων	
12.3	Για να συμβάλω από το περιφερειακό επίπεδο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας	
12.4	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.5	Άλλο 12.5.1 Προσδιορίστε: _____	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Αιρετής Περιφέρειας

13. Πώς αξιολογείτε το νέο θεσμό της αιρετής περιφέρειας; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)

Δξ/δα		(4)
-------	--	-----

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την αιρετή περιφέρεια; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

14.01 Ασαφές πλαίσιο αρμοδιοτήτων	
14.02 Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ περιφέρειας, δήμων και αποκεντρωμένης διοίκησης	
14.03 Ανεπαρκείς πόροι σε σχέση με τις αρμοδιότητες	
14.04 Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	
14.05 Εξάρτηση από τη κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)	
14.06 Άλλο (προσδιορίστε):	
14.07 Δξ/δα	

15. Θεωρείτε ότι η αιρετή περιφέρεια όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

Ναι Όχι Δξ/δα
(1) (2) (3)

15.01	Θα ενισχύσει την τοπική δημοκρατία			
15.02	Θα συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών)			
15.03	Θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)			
15.04	Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)			
15.05	Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας			
15.06	Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη			
15.07	Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)			
15.08	Θα συμβάλει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)			

15.09	Θα συμβάλει στην επιδείνωση των περιφερειακών ανισοτήτων (λόγω έλλειψης κεντρικού σχεδιασμού και των διαφορών στις περιφερειακές δυνατότητες)			
15.10	Θα συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων κακοδιοίκησης (με το θεσμό του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης που δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων)			
15.11	Θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)			
15.12	Θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στο νέο θεσμό			

16. Θεωρείτε σωστή τη διάταξη του νόμου για τον εξαρχής ορισμό των αντιπεριφερειάρχων στις περιφερειακές ενότητες, αντί της εκλογής τους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων των περιφερειών; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Θεωρείτε ότι οι πολίτες πρέπει να έχουν λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας της αιρετής διοίκησης στη διαμόρφωση των πολιτικών και του περιφερειακού σχεδιασμού, ή ότι αυτοί εκφράζονται επαρκώς από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους; (α)

Δεν απαιτείται να εκφράζονται άμεσα		(1)
Πρέπει να εκφράζονται και άμεσα		(2)
Πρέπει να ερωτώνται σε ορισμένες περιπτώσεις		(3)
Δξ/δα		(4)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

19. Πώς νομίζετε ότι θα πρέπει να εκφράζεται η γνώμη και να γίνεται η συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση κάποιων πολιτικών; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

19.1	Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	
------	--	--

19.2	Με την άμεση επαφή μεταξύ περιφερ. συμβούλων και πολιτών	
19.3	Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	
19.4	Με δημοψηφίσματα	
19.5	Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου	
19.6	Δέ/δα	

20. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (α)

(α) (β) (γ)

Ναι Όχι Δέ/δα

20.01 Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(1)
20.02 Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(2)
20.03 Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(3)
20.04 Άλλο (προσδιορίστε):				(4)
20.05 Δέ/δα				(5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης στην περιφέρειά σας

21. Θεωρείτε ότι το περιφερειακό συμβούλιο στην περιφέρειά σας είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του νέου συστήματος διοίκησης, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο		(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής		(2)

Δξ/δα		(3)
-------	--	-----

Αν απαντήσατε (2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

22. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία της αιρετής περιφέρειας; (α)

Έξη μήνες		(1)
Ένα έτος		(2)
Ενάμιση έτος		(3)
Δύο έτη		(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):		(5)
Δξ/δα		(6)

23. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην περιφέρειά σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

23.1	Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	
23.2	Κατάρτιση του προσωπικού	
23.3	Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	
23.4	Πολιτική βούληση των αιρετών	
23.5	Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	
23.6	Άλλο (προσδιορίστε):	
23.7	Δξ/δα	

24. Θεωρείτε ότι το αιρετό συμβούλιο της περιφέρειάς σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

25. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιφέρειάς σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

25.01	Διαχείριση απορριμμάτων	
25.02	Διαχείριση υδάτινων πόρων	
25.03	Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	
25.04	Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	
25.05	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	
25.06	Ανεργία	
25.07	Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	
25.08	Άλλο (προσδιορίστε):	
25.09	Δέ/δα	

26. Ποια περιβαλλοντικά προβλήματα της περιφέρειας σας θεωρείτε ότι θα πρέπει να αντιμετωπισθούν **κατά προτεραιότητα** (ιεραρχήστε) (α)

26.01	Διαχείριση απορριμμάτων	
26.02	Διαχείριση υδάτινων πόρων	
26.03	Ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	
26.04	Λειψυδρία	
26.05	Απώλεια βιοποικιλότητας	
26.06	Ερημοποίηση	
26.07	Προστασία δασών	
26.08	Άλλο (προσδιορίστε)	
26.09	Δέ/δα	

27. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Περιφερειακό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

27.01	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	
-------	---	--

27.02	Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	
27.03	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	
27.04	Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)	
27.05	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	
27.06	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	
27.07	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	
27.08	Άλλο (προσδιορίστε):	
27.09	Δε/δα	

28. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Περιφερειακό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, (ιεραρχήστε) (γ)

28.01	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	
28.02	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	
28.03	Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	
28.04	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με φράγματα	
28.05	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων με γεωτρήσεις	
28.06	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	
28.07	Μείωση της ρύπανσης των νερών	
28.08	Άλλο (προσδιορίστε):	
28.09	Δε/δα	

29. Που νομίζετε ότι πρέπει να δοθεί η έμφαση για την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειάς σας; (α)

Στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα (μέσω της δημιουργίας του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης)		(1)
Στην ανάπτυξη του δημόσιου τομέα (μέσω των επενδύσεων σε τεχνικές και κοινωνικές υποδομές και την παροχή κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών προς τους πολίτες - από την περιφέρεια και τους δήμους)		(2)
Δε/δα		(3)

30. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στην περιφέρειά σας; **(ιεραρχήστε)** (β)

30.01	Τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών για την προσέλκυση και υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων (π.χ. με τη δημιουργία one-stop-shop στα επιμελητήρια)	
30.02	Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)	
30.03	Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	
30.04	Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)	
30.05	Άλλο (προσδιορίστε):	
30.06	Δε/δα	

31. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στην περιφέρειά σας; **(ιεραρχήστε)** (γ)

31.01	Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	
31.02	Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	
31.03	Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	
31.04	Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα	
31.05	Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	
31.06	Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων	
31.07	Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	
31.08	Άλλο (προσδιορίστε):	
31.09	Δε/δα	

32. Πώς αξιολογείτε την απορρόφηση των κοινοτικών πόρων στην περιφέρειά σας μέχρι σήμερα για τη χρηματοδότηση δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων; (ως προς το ύψος των κονδυλίων και ως προς την τοποθέτησή τους και τα πολλαπλασιαστικά τους οφέλη) (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)

Ασήμαντη		(4)
Δέ/δα		(5)

33. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία της περιφέρειας με τους δήμους και τους κοινωνικούς/επαγγελματικούς/επιστημονικούς φορείς για την επιτυχία του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού; (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)
Δέ/δα		(4)

Γ.2 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

34. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια άνεργους, ΑμεΑ, νέους άνεργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοραπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει. (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δέ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

35. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή της περιφέρειας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

35.01	Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	
35.02	Καθαριότητα, ανακύκλωση	
35.03	Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	
35.04	Παραγωγή τοπικών προϊόντων	
35.05	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	

35.06	Εστίαση, catering	
35.07	Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	
35.08	Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	
35.09	Άλλο (προσδιορίστε):	
35.10	Δε/δα	

36. Θεωρείτε ότι η περιφέρειά σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δε/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

37. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν η περιφέρεια υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)
(β)

37.01	Συντήρηση εγκαταστάσεων	
37.02	Συντήρηση πράσινου	
37.03	Καθαριότητα	
37.04	Ανακύκλωση	
37.05	Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	
37.06	Catering	
37.07	Άλλο (προσδιορίστε):	
37.08	Δε/δα	

38. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τις περιφέρειες; (β)

Πολύ χρήσιμη		(1)
Σχετικά χρήσιμη		(2)
Καθόλου χρήσιμη		(3)
Δε/δα		(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

39. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

39.01	Πράσινο - Καθαριότητα	
39.02	Ανακύκλωση	
39.03	Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	
39.04	Άλλο (προσδιορίστε):	
39.05	Δε/δα	

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Πόροι

40. Πώς κρίνετε το καθεστώς χρηματοδότησης των περιφερειών από την κεντρική διοίκηση και την ουσιαστική έλλειψη της δυνατότητας αυτόνομης άντλησης τοπικών εσόδων; (α)

Είναι σωστό (οι περιφέρειες θα πρέπει να χρηματοδοτούνται από το κράτος)		(1)
Δεν είναι σωστό (οι περιφέρειες θα πρέπει να βασίζονται σε δικά τους τοπικά έσοδα)		(2)
Είναι εν μέρει σωστό (είμαι υπέρ ενός μικτού συστήματος)		(3)
Δε/δα		(4)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

41. Ποιες από τις παρακάτω τοπικές πηγές εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

41.1	Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	
41.2	Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	
41.3	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	
41.4	Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	
41.5	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	
41.6	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	
41.7	Δε/δα	

42. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που

εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της αιρετής περιφέρειας : (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
ΔΕ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

43. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

43.1	Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	
43.2	Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	
43.3	ΔΕ/δα	

Αν απαντήσατε (43.2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση

44. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

44.1	Συλλογή απορριμμάτων		(1)
44.2	Επεξεργασία απορριμμάτων		(2)
44.3	Υπηρεσίες υγείας		(3)
44.4	Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		(4)
44.5	Υπηρεσίες κατάρτισης		(5)
44.6	Πολιτιστικές υπηρεσίες		(6)
44.7	Άλλο (προσδιορίστε)		(7)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για την περιφέρεια κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής περιφερειακής διακυβέρνησης;

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου